กรมควบคุมโรค

กรมปศุสัตว์

คู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

กรมควบคุมโรค

กรมปศุสัตว์

คู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่

ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

คู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

คณะที่ปรึกษากิติมศักดิ์

นพ.โอภาส การย์กวินพงศ์	อธิบดีกรมควบคุมโรค
น.สพ.สรวิศ ธานีโต	อธิบดีกรมปศุสัตว์
นายประยูร รัตนเสนีย์	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
นพ.โสภณ เอี่ยมศิริถาวร	รองอธิบดีกรมควบคุมโรค
น.สพ.ชัยวัฒน์ โยธคล	รองอธิบดีกรมปศุสัตว์
นายทวี เสริมภักดีกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ผศ.น.สพ.คงศักดิ์ เที่ยงธรรม	คณะกรรมการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานฯ

คณะที่ปรึกษา

น.สพ.พลายยงค์ สการะเศรณี	ที่ปรึกษากองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
น.สพ.บุญญกฤช ปิ่นประสงค์	ผู้อำนวยการสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์
นายสมเกียรติ พันธ์ศรี	ผู้อำนวยการกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์
น.สพ.ยุทธนา ชัยศักดานุกูล	ผู้อำนวยการกองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์
นายวรฉัตร วิรัชลาภ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์
นายกิตติพงษ์ เกิดฤทธิ์	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คณะบรรณาธิการ

นพ.วิชาญ ปาวัน	ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
นางรัตนา ธีระวัฒน์	รองผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
น.สพ.พรพิรุณ ชินสอน	ผู้อำนวยการส่วนโรคสัตว์กระเพาะเดี่ยว สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์
นางสาวภัชร์จิรัสม์ ธัชเมฆรัตน์	กองสาธารณสุขท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

คณะผู้จัดทำ

สพ.ญ.อรพิรุฬห์ ยุรชัย	กลุ่มโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค
สพ.ญ.อรปวีณ์ สการะเศรณี	ส่วนโรคสัตว์กระเพาะเดี่ยว สำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์
นางสาวรัตนาภรณ์ สองแก้ว	กองสาธารณสุขท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จัดพิมพ์โดย	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ข้อมูลการพิมพ์	พิมพ์ครั้งที่ 2 เดือนเมษายน 2565
พิมพ์จำนวน	3,000 เล่ม
พิมพ์ที่	สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์ กรุงเทพฯ
ISBN	978-616-11-4810-2

คำนำ

โรคพิษสุนัขบ้า เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีนที่มีความสำคัญทางสาธารณสุข จากสถานการณ์โรคในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าลดลงอย่างต่อเนื่อง จนเหลือ 4 ราย ในปี พ.ศ. 2564 ทั้งนี้ เกิดจากความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานในการดำเนินงานตามบทบาทยุทธศาสตร์โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ประกอบกับในปี พ.ศ. 2555 กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ตลอดจนถึงหน่วยงาน ภาคีเครือข่ายได้มีการจัดตั้งเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ประกอบไปด้วย 5 หลักเกณฑ์ใหญ่ ได้แก่ สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ การสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์ ซึ่งเป็นกรอบแนวทาง การดำเนินงานเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า และจากการที่สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ในประเทศไทยเริ่มลดน้อยลง ส่งผลให้มีบางพื้นที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและในสัตว์มากกว่าระยะเวลา 2 ปีติดต่อกัน ถือว่าเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในการประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า แต่ยังต้องมีการดำเนินงานบางกิจกรรมเพื่อเพิ่มความมั่นใจว่าพื้นที่นั้น ๆ จะเป็นพื้นที่ที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งในคนและสัตว์อย่างยั่งยืน และสามารถประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าโดยเป็นที่ยอมรับ จากหน่วยงานระหว่างประเทศ

ดังนั้น กรมควบคุมโรค ร่วมกับกรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานภาคีเครือข่ายภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ จึงได้มีการจัดทำหนังสือคู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สำหรับให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการสร้างพื้นที่ปลอดโรคฯ และเพื่อให้ผู้ประเมินและรับรองใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินและรับรอง ให้ตรงตามหลักเกณฑ์ จนนำไปสู่การประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ในที่สุด

คณะผู้จัดทำ

สารจาก
อธิบดีกรมควบคุมโรค

โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคที่มีอันตรายร้ายแรง ผู้ป่วยที่มีอาการของโรคจะเสียชีวิตทุกราย แต่จากการทำงานอย่างมุ่งมั่นของทุกภาคส่วนทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในการลดจำนวนผู้เสียชีวิตจากปีละ 300 ราย เหลือปีละ 4 รายในปีงบประมาณ 2564 แต่อย่างไรก็ดี แต่ละปียังมีการนำเข้าวัคซีนเพื่อฉีดป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในคนประมาณ 2 ล้านขวด และประมาณการว่ามีผู้ถูกกัดที่ต้องฉีดวัคซีนปีละ 1 ล้านคน ดังนั้น การยกระดับความรู้ความเข้าใจ ให้ประชาชนตระหนักถึงความรุนแรงและอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า ให้สามารถป้องกันตนเองจากการถูกสัตว์กัด/ข่วน หรือปฏิบัติตนอย่างถูกต้องหลังสัมผัสสัตว์จึงมีความสำคัญ รวมถึงการสอบสวนติดตามผู้สัมผัสสัตว์ยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันหลังสัมผัสโรคให้ครบทุกราย ควบคู่กับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคก่อนการสัมผัสให้กับบุคคลกลุ่มเสี่ยง เป็นกุญแจสำคัญในการป้องกันไม่ให้มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า

จากการดำเนินงานภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้าตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี มีเป้าหมายที่จะกำจัดโรคนี้ให้หมดไปจากประเทศไทย ซึ่งดำเนินงานต่อเนื่องมาเป็นระยะที่ 2 ของโครงการฯ (ระหว่างปี 2564-2568) โดยการบูรณาการกับหน่วยงานทั้งจากกรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมประชาสัมพันธ์ สำนักตรวจราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภายใต้แนวคิด “สุขภาพหนึ่งเดียว” จนทำให้ในปีงบประมาณ 2564 มีอำเภอที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคเป็นแห่งแรกของประเทศไทย นับได้ว่าเป็นบันไดขั้นแรกของความสำเร็จในการสร้างพื้นที่ปลอดโรค และจากการประเมินสถานการณ์ในระดับอำเภอ พบว่า ร้อยละ 90 ของจำนวนอำเภอไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าเป็นระยะเวลานานกว่า 2 ปี และร้อยละ 60 ไม่พบโรคในสัตว์มานานกว่า 2 ปี เข้าเกณฑ์พื้นที่ที่มีความพร้อมในการพัฒนาให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อีกทั้งหลายพื้นที่ มีศักยภาพในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับพื้นที่ข้างเคียงในการสร้างพื้นที่ปลอดโรคฯ ดังนั้นการดำเนินงาน นับต่อจากนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานทุกระดับต้องร่วมมือร่วมใจ สนับสนุน ผลักดันอย่างมุ่งมั่น เพื่อการดำเนินงานบรรลุเป้าหมายต่อไป

สุดท้ายนี้ ขอเป็นกำลังใจ และขอสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้มีดำเนินงานอย่างราบรื่น ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ประเทศไทยประกาศเป็นประเทศปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างยั่งยืน

นายแพทย์โอภาส การย์กวินยพงศ์
อธิบดีกรมควบคุมโรค

สารจาก
อธิบดีกรมปศุสัตว์

“ในอดีตประเทศไทยพบอัตราการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 46 ของตัวอย่างที่ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การควบคุมและป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า เพื่อลดอุบัติการณ์ของโรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย โดยได้สร้างความรู้ความเข้าใจด้านโรคพิษสุนัขบ้า รณรงค์ฉีดวัคซีน ควบคุมประชากรสุนัขและแมว รวมทั้งเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าแบบเชิงรุกและเชิงรับทั่วประเทศ และจากการดำเนินงานอย่างบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในหลายภาคส่วน เช่น กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข สำนักนายกรัฐมนตรี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น ภายใต้ “โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี” รวมไปถึงความร่วมมือ จากหน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย ส่งผลให้สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทยลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยในปี พ.ศ.2564 พบอัตราการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ลดลงเหลือร้อยละ 3 และพบว่ามีจังหวัดที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์ติดต่อกันนานกว่า 2 ปี จำนวนทั้งสิ้น 26 จังหวัด หรือหากประเมินในระดับท้องถิ่น จะพบว่ามีท้องถิ่นที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์ ติดต่อกันนานกว่า 2 ปี จำนวนทั้งสิ้น 1,125 ท้องถิ่น ซึ่งท้องถิ่นเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะสามารถผลักดันในการสร้างเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ในอนาคต และเพื่อให้การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเป็นไปอย่างยั่งยืน และมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานของทุกภาคส่วนจึงควรที่จะต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าประเทศไทยจะสามารถสร้างจุดเริ่มต้นในการประกาศเป็นพื้นที่นำร่องปลอดต่อโรคพิษสุนัขบ้าได้ และช่วยส่งต่อความสำเร็จ รวมถึงผลักดันให้พื้นที่ข้างเคียงสามารถสร้างเป็นพื้นที่ปลอดโรคต่อไปได้อย่างยั่งยืน”

นายสัตวแพทย์ สรวิศ ธานีโต
อธิบดีกรมปศุสัตว์

สารจาก
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การขับเคลื่อนงานป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นงานที่สำคัญ นอกจากเป็นงานตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องประสานการดำเนินการร่วมกับกรมควบคุมโรค สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด อำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่แล้ว ยังเป็นงานสนองพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอขอบพระคุณส่วนราชการและภาคีทุกภาคส่วน ที่ได้ร่วมกันขับเคลื่อนงานภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น มีผลสำรวจสัตว์อย่างเป็นรูปธรรม ขอความร่วมมือร่วมกันขับเคลื่อนงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่อย่างเข้มแข็งต่อเนื่อง ให้ความสำคัญในการรณรงค์ ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า และร่วมมือกับท้องถิ่นจังหวัด ท้องถิ่นอำเภอ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เพิ่มพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจ การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งในคนและสัตว์ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง สำรวจจำนวนสุนัข แมว และฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบทุกตัว ตลอดจนถึงการเร่งดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ให้ครบทุกแห่ง

การจัดทำคู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าที่กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมเป็นเจ้าภาพ จัดทำขึ้นนี้ เป็นแนวทางการดำเนินงานให้ส่วนราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีทุกภาคส่วน สร้างมาตรฐาน ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เพื่อประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามเป้าหมาย สนองพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ให้ประเทศไทยปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน

นายประยูร รัตนเสนีย์
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สารบัญ

คำนำ 3

สารจากอธิบดี 4

อธิบดีกรมควบคุมโรค 4

อธิบดีกรมปศุสัตว์ 5

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 6

สารบัญ 7

บทที่ 1 บทนำ 9

บทที่ 2 นิยามของพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า 13

บทที่ 3 เกณฑ์การประเมินเลื่อนระดับพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า 17

บทที่ 4 หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และแนวทางการดำเนินงาน 21

- แบบฟอร์มการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า 23

บทที่ 5 แนวทางการประกาศรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า 43

ภาคผนวก 51

ภาคผนวกที่ 1 นิยามพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าขององค์กรสุขภาพสัตว์โลก 53

ภาคผนวกที่ 2 แนวทางการควบคุมโรคจำนวนประชากรสุนัขขององค์กรสุขภาพสัตว์โลก 59

ภาคผนวกที่ 3 ตัวอย่างหนังสือขอและแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าและผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ปีงบประมาณ 256X ถึง 256X 85

ภาคผนวกที่ 4 ตัวอย่างหนังสือขอและแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ 93

ภาคผนวกที่ 5 แบบรายงานค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อเข้ารับการฉีดวัคซีน ป้องกันหลังสัมผัสโรค (Post-Exposure prophylaxis) 101

สารบัญ

ภาคผนวกที่ 6 ตัวอย่างแบบเก็บข้อมูลจำนวนประชากรสัตว์ 105

ภาคผนวกที่ 7 ตัวอย่างแบบบันทึกการเบิกจ่ายวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ 117

ภาคผนวกที่ 8 แนวทางการประเมินการจัดเก็บวัคซีนตามห่วงโซ่ความเย็นและแบบฟอร์มการประเมินฯ 119

ภาคผนวกที่ 9 แนวทางการอบรมเรื่องการฉีดและการจัดเก็บวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแก่ผู้ปฏิบัติงาน 125

ภาคผนวกที่ 10 ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 129

ภาคผนวกที่ 11 กระบวนการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ และตัวอย่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติควบคุมการเลี้ยง และปล่อยสัตว์ภายในท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ.2535 131

ภาคผนวกที่ 12 ตัวอย่าง คำสั่งเทศบาล/อบต. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อการผลักดันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่น 141

ภาคผนวกที่ 13 แนวทางการสำรวจความรู้ประชาชนเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า 149

ภาคผนวกที่ 14 เอกสารประกอบการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า 155

เอกสาร/หนังสืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง **173**

- เอกสารอ้างอิง 175
- คำสั่งกรมควบคุมโรค เรื่อง แต่งตั้งคณะที่ปรึกษา และคณะทำงานจัดทำคู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า 176

บทนำ

โรคพิษสุนัขบ้า หรือโรคกลัวน้ำ เป็นโรคที่ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญทั้งทางด้านปศุสัตว์และสาธารณสุข เกิดจากเชื้อไวรัสซึ่งอยู่ใน Genus *Lyssavirus* ในตระกูล *Rhabdoviridae* มีรูปร่างคล้ายกระสุนปืน ก่อให้เกิดอาการทางระบบประสาทและอันตรายถึงแก่ชีวิต คนหรือสัตว์เมื่อติดเชื้อและมีการแสดงอาการจะต้องเสียชีวิตทุกราย ในปัจจุบัน ยังไม่มียาที่จะสามารถรักษาให้หายได้ โรคนี้สามารถติดได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น สุนัข แมว โค กระบือ หนู กระรอก กระต่าย ลิง ค้างคาว รวมถึงคน ซึ่งติดผ่านทางการกัดข่วน เลียบาดแผล เยื่อบุตา หรือปาก โดยเชื้อจะขับออกมากับน้ำลายของสัตว์ที่ติดเชื้อ เข้าสู่บาดแผล และเพิ่มจำนวนที่ปมประสาทที่บาดแผล และจะไปยังระบบประสาทส่วนกลาง ก่อให้เกิดอาการทางระบบประสาท และเสียชีวิตในที่สุด ระยะฟักตัวส่วนใหญ่อยู่ที่ประมาณ 2-8 สัปดาห์ แต่อาจสั้นเพียง 7 วัน หรือยาวนานกว่า 1 ปี ขึ้นกับปริมาณของเชื้อไวรัส ความรุนแรงของบาดแผล ปริมาณของปลายประสาทที่บาดแผล และระยะทางจากบาดแผลไปยังสมอง สุนัขและแมวอาจแพร่เชื้อได้ 1-7 วันก่อนเริ่มแสดงอาการป่วย แต่อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาตั้งแต่เริ่มติดเชื้อไวรัสจนถึงตาย รวมแล้วจะไม่เกิน 10 วัน

อาการในสัตว์ ประกอบด้วย 3 ระยะ ได้แก่ **ระยะเริ่มแรก** มีอาการประมาณ 2-3 วัน โดยสุนัขจะมีอารมณ์และอุปนิสัยเปลี่ยนไปจากเดิม มีไข้ ม่านตาขยายกว้าง กินข้าว กินน้ำลดลง **ระยะตื่นเต้น** จะเริ่มมีอาการทางระบบประสาท กระวนกระวาย ตื่นเต้น ไม่อยู่นิ่ง กัดทุกสิ่งไม่เลือกโดยไม่แสดงอาการเจ็บปวด เสียงเห่าหอนเปลี่ยนไป ตัวแข็ง บางตัวล้มชัก **ระยะอัมพาต** สุนัขจะมีคางห้อยตก ลิ้นมีสีแดงคล้ำ ห้อยออกนอกปาก น้ำลายไหล และไม่สามารถใช้ลิ้นได้ สุนัขบางตัวอาจแสดงอาการขยอกหรือขย้อนคล้ายมีของติดลำคอ ทรงตัวไม่ได้เริ่มเป็นอัมพาต โดยอาการอัมพาตจะเริ่มจากขาหลัง และตายในที่สุด ซึ่งโดยส่วนใหญ่สัตว์จะตายภายใน 10 วันหลังแสดงอาการ

อาการในคน สามารถจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ **อาการคลุ้มคลั่งหรืออาการทางสมองเป็นสำคัญ** ผู้ป่วยจะมีอาการสลับเปลี่ยนระหว่างสภาวะรู้ตัวและภาวะกระวนกระวาย ไวต่อสิ่งกระตุ้นเร้า อาจมีอาการอาละวาดและผุดลุกผุดนั่ง กลัวน้ำกลัวลม น้ำลายมากผิดปกติ ปวดแสบปวดร้อนตรงบริเวณที่ถูกกัด ถอนหายใจเป็นพักๆ โดยจะมีอาการประมาณ 2-3 วัน จากนั้นจะเริ่มซึมและไม่รู้สึกตัว และเสียชีวิต **อาการแบบอัมพาต** มักมีอาการไข้ กล้ามเนื้ออ่อนแรงเริ่มจากขาไปยังแขนและลามไปทั่วตัว มีอาการกลัวน้ำหรือลมน้อยมาก แต่ยังคงพบอาการหายใจลำบากอยู่ **อาการไม่จำเพาะ** ซึ่งเป็นอาการที่วินิจฉัยได้ยาก อาจต้องมีการสอบถามประวัติการสัมผัสสัตว์ร่วมกับการวินิจฉัยแยกโรคอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตาม สิ่งที่เหมือนกันในผู้ป่วยทุกกลุ่มอาการก็คือ เมื่อมีการแสดงอาการอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว จะไม่สามารถรักษาให้หายได้ และต้องเสียชีวิตทุกราย โดยทั่วไปมักเสียชีวิตภายใน 10 วันหลังจากเริ่มมีอาการ

แต่อย่างไรก็ตาม โรคนี้สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในสัตว์และในคน สำหรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์นั้น ในช่วงอายุปีแรกของสัตว์ควรต้องได้รับวัคซีนอย่างน้อย 2 ครั้ง ครั้งแรกเมื่ออายุ 2-4 เดือน และครั้งที่ 2 ในอีก 1-3 เดือนต่อมา ตามที่สัตวแพทย์นัด จากนั้นให้ฉีดวัคซีนเพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกันซ้ำทุกปี ร่วมกับการเลี้ยงสัตว์ให้อยู่ในรั้วรอบขอบชิด เมื่อต้องออกนอกบ้านให้ใส่สายจูง หรือควรต้องอยู่ในสายตาของเจ้าของตลอดเวลา

สำหรับการป้องกันโรคในคนนั้น จะสามารถฉีดวัคซีนได้ 2 ประเภท ได้แก่

1) **การฉีดวัคซีนป้องกันโรคล่วงหน้า (Pre-exposure Prophylaxis)** การฉีดวัคซีนในลักษณะนี้เหมาะกับคนกลุ่มเสี่ยง เช่น สัตวแพทย์ ผู้ที่ต้องทำงานในห้องปฏิบัติการ ผู้ช่วยสัตวแพทย์ อาสาสมัคร ที่ต้องมีการทำงานกับสัตว์ หรือต้องมีการจับสัตว์ตลอดเวลา โดยจะได้รับการฉีดวัคซีนทั้งหมด 2 ครั้ง ในวันที่ 0 และ 7 (วันที่เริ่มรับวัคซีนให้นับเป็นวันที่ 0) ซึ่งผู้ที่เคยได้รับวัคซีนแบบป้องกันโรคล่วงหน้า หรือเคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคที่ครบชุดมาก่อน **ไม่จำเป็นต้องกระตุ้นซ้ำทุกปี** เพียงแต่เข้ารับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอีก 1-2 ครั้ง ตามระยะเวลานับจากการฉีดวัคซีนครั้งสุดท้าย หลังจากถูกสัตว์กัด ข่วน เลีย เท่านั้นก็สามารถป้องกันโรคได้ นอกจากนี้สำหรับผู้ที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันแบบหลังสัมผัสโรคมาแล้ว 3 ครั้ง เช่น ได้รับวัคซีน

ในวันที่ 0, 3, 7 และสังเกตอาการสุนัขหรือแมวที่กัด พบว่ามีอาการปกติภายหลัง 10 วัน ให้หยุดฉีดวัคซีน โดยให้ถือว่า การฉีดดังกล่าวเป็นการฉีดวัคซีนป้องกันโรคล่วงหน้าเช่นกัน

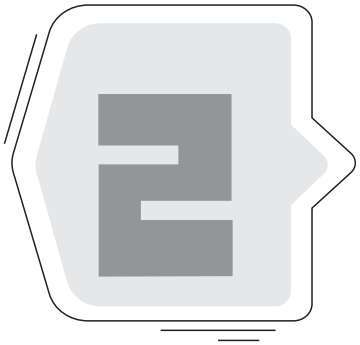
2) **การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรค (Post-exposure Prophylaxis)** ผู้ที่ถูกสัตว์ที่ไม่ทราบประวัติการได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า หรือสัตว์ที่เคยได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แต่มีโอกาสสัมผัสสัตว์อื่น กัด ข่วน เลียบาดแผล ควรต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า**ทันที** โดยแพทย์จะพิจารณาฉีดภูมิคุ้มกันสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะและความรุนแรงของบาดแผล โดยภูมิคุ้มกันสำเร็จจะฉีดในวันแรกของการเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคเท่านั้น โดยจะทำการฉีดรอบๆ บาดแผลทุกแผล จากนั้น จะทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป โดยสามารถฉีดได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ ฉีดเข้าในผิวหนัง (Intradermal) ซึ่งฉีดทั้งหมด 4 ครั้ง หรือฉีดเข้ากล้ามเนื้อ (Intramuscular) ซึ่งฉีดทั้งหมด 5 ครั้ง โดยวัคซีนมีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคสูงสุดเมื่อผู้สัมผัสโรคเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตรงตามกำหนดนัด และได้รับการฉีดวัคซีน ตามแนวทางเวชปฏิบัติ จึงจะสามารถป้องกันโรคได้

โรคพิษสุนัขบ้าถึงแม้ว่าจะเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีนหลังสัมผัสโรคในคน และสามารถควบคุมได้โดยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์ ในแต่ละปี โรคนี้ทำให้คนเสียชีวิตทั่วโลกมากกว่า 59,000 ราย มากกว่าร้อยละ 95 ของผู้เสียชีวิตเกิดจากการติดเชื้อจากสุนัขกัด ข่วน หรือเลีย ทำให้เชื้อเข้าสู่บาดแผล เพิ่มจำนวน และก่อโรคทั้งในคนและสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด องค์การอนามัยโลก (World Health Organization; WHO) องค์การสุขภาพสัตว์โลก (Office International des Epizooties; OIE) และองค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations; FAO) ได้ขอความร่วมมือให้ประเทศในแถบภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ปลอดจากโรคพิษสุนัขบ้าภายในปี พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) หรือ “Zero by 30” และได้มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงแนวทางให้แต่ละประเทศประกาศตนเองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ในปัจจุบัน ประเทศไทยยังคงเป็นพื้นที่ที่พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์ ในปี 2561 พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า 18 ราย และมีจำนวนการพบเชื้อในสัตว์ 1,476 ตัวอย่าง (คิดเป็นร้อยละ 15.31 ของตัวอย่างที่ส่งตรวจทั้งหมด) ซึ่งสูงสุดในรอบ 10 ปี และด้วยการดำเนินงานการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าอย่างบูรณาการทั้งจากปศุสัตว์ สาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้ในปี 2564 พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าเพียง 4 ราย และพบสัตว์พบเชื้อจำนวน 186 ตัวอย่าง (คิดเป็นร้อยละ 3.32 ของตัวอย่างที่ส่งตรวจทั้งหมด) ซึ่งถือว่าลดลงจากในปี 2561 มากถึง 6 เท่า โดยพื้นที่การเกิดโรคพิษสุนัขบ้ายังคงเป็นพื้นที่ซ้ำเดิม แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีบางพื้นที่ซึ่งไม่มีรายงานการพบการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์

ต่อเนื่องมามากกว่า 2 ปี สำหรับการดำเนินงานที่ผ่านมา ในปี พ.ศ. 2555 กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีการจัดทำหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies Free Area) เพื่อเป็นแนวทางในการประเมินจัดระดับความเสี่ยงของพื้นที่ รวมถึงการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณา 5 หลักเกณฑ์ ได้แก่ สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ การสำรวจสุนัขและแมว การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์ และการควบคุมประชากรสัตว์ และได้มีการจัดลำดับพื้นที่เป็น 5 ระดับ ได้แก่ พื้นที่ปลอดโรค พื้นที่ควบคุมโรค ระดับ A free, A, B และ C รวมทั้งมีการดำเนินงานควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรค ซึ่งจากการติดตามสถานการณ์ระดับพื้นที่ พบว่า ในช่วงปีที่ผ่านมามีอำเภอหลายแห่ง มีผลการประเมินพื้นที่อยู่ในระดับ A free แต่ยังไม่ได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นทางการ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2561 กรมควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น รวมถึงหน่วยงานภาคีเครือข่าย ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานของ ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ได้ร่วมดำเนินการเพื่อการผลักดันการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคฯ ได้อย่างเป็นทางการ โดยเริ่มดำเนินการที่อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ทำให้ได้มาซึ่งจุดเด่น รวมถึงปัญหาและอุปสรรคต่อการประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งในแง่ของการดำเนินงานเพื่อให้ตรงตามเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคฯ และแนวทางการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นทางการ

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้านั้น จำเป็นต้องมีการดำเนินงานร่วมกันอย่างเข้มแข็ง ระหว่างสาธารณสุข ปศุสัตว์ และท้องถิ่น เพื่อเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ป้องกันการเกิดโรค และไม่ให้โรคพิษสุนัขบ้าแพร่ระบาดเข้ามาในพื้นที่ ติดตามผู้สัมผัสสัตว์ยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างถูกต้องตามแนวทางเวชปฏิบัติ ควบคู่กับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์ สำหรับพื้นที่ที่ไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและในสัตว์ และมีการดำเนินงานที่ตรงตามนิยามพื้นที่ปลอดโรคฯ ควรมีการประกาศรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมทั้งพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบพื้นที่กันชนเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำแก่พื้นที่ที่ยังพบโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อขยายการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้กับพื้นที่ข้างเคียง ตามกลวิธี “ป่าล้อมเมือง” อันจะทำให้ประเทศไทยสามารถรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ ตามพระปณิธานฯ ต่อไป

นิยามของพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

1 นิยามขององค์กรสุขภาพสัตว์โลก

องค์กรสุขภาพสัตว์โลก (World Organization for Animal Health: OIE) ได้มีการกำหนดนิยามพื้นที่โรคพิษสุนัขบ้าไว้ใน Terrestrial Animal Health Code ในบทที่ 8.14 เรื่อง Infection with Rabies Virus ไว้ 3 นิยาม (ภาคผนวกที่ 1) ได้แก่

1. ประเทศหรือเขตที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า (Country or zone free from infection with rabies virus) หมายถึง พื้นที่ที่ไม่พบสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิดหรือคนพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในช่วง 24 เดือนที่ผ่านมา ยกเว้นกรณีที่พบสัตว์หรือคนติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่ แต่มีผลทางระบาดวิทยายืนยันว่าเป็นการติดเชื้อมาจากนอกพื้นที่ และต้องมีการดำเนินงาน ดังนี้

- มีการกำหนดให้โรคนี้เป็นโรคที่ต้องมีการเฝ้าระวัง และต้องมีการรายงานเมื่อพบคนหรือสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้า
- สัตว์ที่มีอาการสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า จะต้องได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ และมีการดำเนินการสอบสวนโรคอย่างเหมาะสม

- มีระบบการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง ในช่วงอย่างน้อย 24 เดือนที่ผ่านมา และต้องมีระบบแจ้งเตือนเพื่อดำเนินการสอบสวนโรคอย่างทันท่วงที
- ต้องมีมาตรการการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงต้องมีมาตรการป้องกันการเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าพื้นที่ร่วมด้วย ตาม Terrestrial Animal Health Code Articles ที่ 8.14.5. ถึง 8.14.10. (ภาคผนวกที่ 1)
- หากมีการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเข้ามาในพื้นที่ ต้องควบคุมให้ไม่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อในวงรอบที่ 2
- พื้นที่เหล่านี้ยังมีการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์เป็นมาตรการตามปกติ

2. ประเทศหรือเขตที่ยังพบโรคพิษสุนัขบ้า (Country or zone infected with rabies virus) หมายถึง พื้นที่ที่ยังพบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและ/หรือสัตว์อยู่ในช่วง 24 เดือนที่ผ่านมา หรือยังมีการดำเนินงานที่ไม่ตรงตามข้อที่ 1.

3. ประเทศหรือเขตที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัข (Country or zone free from dog-mediated rabies) หมายถึง ประเทศหรือเขตที่พิจารณาการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัข หรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่นที่มีประวัติว่าติดเชื้อมาจากสุนัขเท่านั้น ไม่ได้หมายรวมถึงสัตว์อื่นๆ ที่ติดตามธรรมชาติ สัตว์ป่า หรือสัตว์ที่ประวัติระบุว่าไม่ได้ติดมาจากสุนัข หรือเป็นสัตว์หรือคนที่มีประวัติติดเชื้อมาจากนอกพื้นที่ โดยต้องไม่พบโรคในสัตว์เหล่านี้รวมถึงคนในช่วง 24 เดือนที่ผ่านมา และต้องมีการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 มีการกำหนดให้โรคนี้เป็นโรคที่ต้องเฝ้าระวัง และต้องมีการรายงานเมื่อพบคนหรือสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้า

3.2 สัตว์ที่มีอาการสงสัยโรคพิษสุนัขบ้าที่ติดเชื้อจากสุนัข จะต้องได้รับการตรวจยืนยันทางห้องปฏิบัติการ และมีการดำเนินการสอบสวนโรคอย่างเหมาะสม

3.3 มีระบบการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง ในช่วงอย่างน้อย 24 เดือนที่ผ่านมา และต้องมีระบบแจ้งเตือน เพื่อดำเนินการสอบสวนโรคอย่างทันท่วงที

3.4 ต้องมีมาตรการการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงต้องมีมาตรการป้องกันการเคลื่อนย้ายสัตว์เข้าพื้นที่ร่วมด้วย ตาม Terrestrial Animal Health Code Articles ที่ 8.14.5. ถึง 8.14.10. (ภาคผนวกที่ 1)

3.5 ต้องมีการมาตรการการควบคุมจำนวนประชากรสุนัข และต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ตาม Terrestrial Animal Health Code บทที่ 7.7 STRAY DOG POPULATION CONTROL (ภาคผนวกที่ 2)

2 นิยามของประเทศไทย

การจัดนิยามพื้นที่โรคพิษสุนัขบ้าของประเทศไทย ได้มีการปรับให้สอดคล้องกับนิยามพื้นที่โรคพิษสุนัขบ้าขององค์กรสุขภาพสัตว์โลก โดยเน้นที่การปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัข ซึ่งหมายรวมถึง สัตว์อื่นหรือคนที่ติดเชื้อจากการสัมผัสกับสุนัขเป็นสำคัญ ดังนั้น ประเทศไทยจึงมีการจัดลำดับพื้นที่สร้างเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ดังนี้

1. พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง พื้นที่ที่ไม่ปรากฏโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ควบคุมภายใต้พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 (หมายรวมถึงสัตว์ที่ติดโรคจากสัตว์ควบคุม) โดยมีการเฝ้าระวังค้นหาโรคอย่างทั่วถึง มีมาตรการการควบคุม และการดำเนินงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง อย่างต่อเนื่อง มีการเฝ้าระวังการนำสัตว์จากทั้งในพื้นที่ที่พบโรคและไม่พบโรคเข้ามาในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการส่งตรวจตัวอย่างทั้งในคนและสัตว์ควบคุมทางห้องปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง จนผลตรวจทางห้องปฏิบัติการไม่พบคนและสัตว์ควบคุม (หมายรวมถึงสัตว์ที่ติดโรคจากสัตว์ควบคุม) เป็นโรคพิษสุนัขบ้าต่อเนื่องอย่างน้อย 2 ปี ติดต่อกัน[1] ทั้งนี้ พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จะต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงได้รับการประเมินและรับรองผ่านเกณฑ์ตามตารางหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อีกด้วย

2. พื้นที่ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า แบ่งเป็น 4 ระดับ ดังภาพที่ 1 ได้แก่
   - ระดับ A free หมายถึง พื้นที่ที่ไม่พบรายงานโรคในคนและในสัตว์ควบคุม (หมายรวมถึงสัตว์ที่ติดโรคจากสัตว์ควบคุม) เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 2 ปี[1] แต่ยังไม่ได้ได้รับการประเมินและรับรองผ่านเกณฑ์ตามตารางหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
   - ระดับ A หมายถึง พื้นที่ที่ไม่พบรายงานโรคในคนและในสัตว์ควบคุม (หมายรวมถึงสัตว์ที่ติดโรคจากสัตว์ควบคุม) เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี[1]
   - ระดับ B หมายถึง พื้นที่ที่ไม่พบรายงานคนเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า แต่ยังพบรายงานสัตว์ควบคุม (หมายรวมถึงสัตว์ที่ติดโรคจากสัตว์ควบคุม) ตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา[1]
   - ระดับ C หมายถึง พื้นที่ที่ยังมีรายงานคนเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ในช่วงระยะเวลา 1 ปีที่ผ่านมา[1]

ดังนั้น กล่าวโดยสรุป นิยามพื้นที่ของประเทศไทย สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่

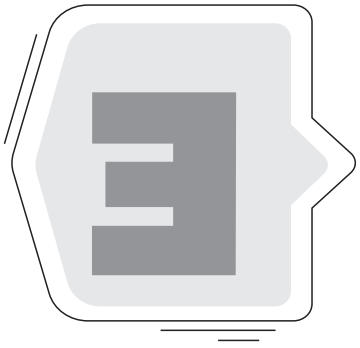
1) ระดับพื้นที่ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ยังมีการพบโรคพิษสุนัขบ้าในคนหรือในสัตว์ หรือไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ ต่อเนื่องน้อยกว่า 2 ปี หรือมีแนวโน้มที่อาจพบโรคพิษสุนัขบ้าขึ้นมาใหม่ในพื้นที่
2) ระดับพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่พบคนหรือสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้ามามากกว่า 2 ปี

[1] ระยะเวลาตามปีปฏิทิน

ซึ่งความแตกต่างระหว่างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และพื้นที่ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าระดับ A free คือ พื้นที่ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าระดับ A free จะสามารถเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้นั้น จะต้องมีการดำเนินงานที่ตรงตามหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และได้รับการประเมินและรับรองผ่านตามหลักเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยคณะกรรมการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจ ในการเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน โดยหน่วยของการวัดพื้นที่ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า สามารถเป็นได้ตั้งแต่ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศได้ เนื่องจากเป็นการให้นิยามโดยอ้างอิงจากสถานการณ์โรคในคนและสัตว์เท่านั้น แต่สำหรับการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จะเป็นการประเมินถึงผลการดำเนินงานในแง่ต่างๆ จึงควรประเมินเป็นระดับตำบล เนื่องจากการดำเนินงานของแต่ละองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นอาจมีความแตกต่างกัน

ภาพที่ 1 ระยะเวลาของการประเมินสถานะพื้นที่โรคพิษสุนัขบ้า

เกณฑ์การประเมินเลื่อนระดับพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมโรค และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีการสร้างหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบแนวทางสำหรับผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานป้องกันควบคุมโรคเขต สำนักงานเขตปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานเขตปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต ในการดำเนินงาน และวางแผนงบประมาณในพื้นที่เพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยแบ่งเป็น 6 เกณฑ์หลัก ดังนี้

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	ระดับ C	ระดับ B	ระดับ A	ระดับ A free	เกณฑ์พื้นที่ปลอดโรค
1. โรคพิษสุนัขบ้าในคน	จำนวนผู้เสียชีวิต	มี	ไม่มี	ไม่มีต่อเนื่อง 1 ปี	ไม่มีผู้เสียชีวิตต่อเนื่อง 2 ปี	
	ผู้สงสัย/ผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ได้รับการวินิจฉัย	ทุกรายที่สงสัยได้รับการส่งตรวจ				
	การติดตามผู้สัมผัสสัตว์ยืนยันให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า	ร้อยละ 100				
2. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	การเฝ้าระวังเชิงรับ หรือเฝ้าระวังทางอาการ (passive surveillance) โดยมีการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์แสดงอาการสงสัยตามนิยามโรคพิษสุนัขบ้า	มีการเฝ้าระวัง				
	การเฝ้าระวังเชิงรุก (active surveillance) โดยมีการส่งตรวจตัวอย่างสุนัขหรือแมวจำนวนร้อยละ 0.01 ของจำนวนสุนัขและแมวในพื้นที่ (1:10,000 ตัว) หรือ ตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมอื่นๆ	มีการเฝ้าระวัง				
	ระยะเวลาที่ตรวจไม่พบเชื้อ	พบเชื้อ	พบเชื้อ	ไม่พบเชื้อ 1 ปี	ไม่พบเชื้อต่อเนื่อง 2 ปี	
3. การสำรวจสุนัขและแมว	ข้อมูลประชากรสุนัขและแมวที่ได้จากการสำรวจ	-	-	-	สำรวจครอบคลุมพื้นที่	ทราบจำนวนสุนัข (มีเจ้าของ/ไม่มีเจ้าของ) และแมวครอบคลุมทุกพื้นที่

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	ระดับ C	ระดับ B	ระดับ A	ระดับ A free	เกณฑ์พื้นที่ปลอดโรค
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	ร้อยละของจำนวนสุนัขและแมวได้รับการฉีดวัคซีน (Vaccination Coverage)	-	-	-	-	มากกว่า 80%
5. การควบคุมประชากรสัตว์	ร้อยละของจำนวนสุนัขและแมวได้รับการขึ้นทะเบียน	-	-	-	-	มากกว่า 80%
	มีการบริหารจัดการสุนัขและแมวที่ไม่มีเจ้าของในพื้นที่	-	-	-	-	มีการบริหารจัดการ เช่น มีข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติ ควบคุมการเลี้ยงและปล่อยสัตว์ หรือมีสถานสงเคราะห์สัตว์ หรือ ศูนย์พักพิงสัตว์ (shelter) หรือ มีข้อกำหนด หรือมาตรการในการแก้ปัญหาสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ หรือ มีแนวทางบริหารจัดการในพื้นที่สาธารณะ วัด โรงเรียน
	การเฝ้าระวังเคลื่อนย้ายสุนัขและแมวเข้า-ออกพื้นที่	-	-	-	-	มีระบบการเฝ้าระวังการเคลื่อนย้ายสัตว์ เช่น ข้อกำหนดจากประชาคมของชุมชน หรือ กำหนดในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติท้องถิ่น ในการแจ้งขึ้นทะเบียน เกิด ตาย ย้ายเข้าใหม่ หรือ ประกาศเขตเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ หรือ ประกาศเขตควบคุมโรคระบาดสัตว์

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	ระดับ C	ระดับ B	ระดับ A	ระดับ A free	เกณฑ์พื้นที่ปลอดโรค
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน	-	-	-	-	มีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
	การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์	-	-	-	-	มีการประชาสัมพันธ์ที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย
	ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า	-	-	-	-	ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าอย่างถูกต้อง

โดยพื้นที่ที่สามารถเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้นั้น จะต้องเป็นพื้นที่ที่มีการดำเนินงานตรงตามหลักเกณฑ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ จะต้องมีการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าโดยคณะกรรมการฯ ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป อย่างไรก็ตาม หลักเกณฑ์เหล่านี้ เป็นหลักเกณฑ์ใหญ่ซึ่งต้องมีหลักเกณฑ์ย่อย เพื่อเป็นกรอบและมาตรฐานให้ผู้ปฏิบัติงาน รวมถึงผู้ประเมิน ใช้ในการประเมินอีกด้วย

หลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และแนวทางการดำเนินงาน

เกณฑ์การประเมินนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และทราบถึงจุดอ่อนที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อให้พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้ามีความยั่งยืน โดยมีเกณฑ์การพิจารณา 6 ข้อหลัก ได้แก่ 1) โรคพิษสุนัขบ้าในคน 2) โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ 3) การสำรวจสุนัขและแมว 4) การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ 5) การควบคุมจำนวนประชากรสัตว์ และ 6) ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เป็นการวัดการดำเนินงานตามภารกิจภายใต้ยุทธศาสตร์โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒนวรขัตติยราชนารี เพื่อประเมินในระดับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านเกณฑ์ จะต้องมีคะแนนการประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และจะต้องมีคะแนนที่

ผ่านเกณฑ์ในแต่ละข้อย่อยตามที่กำหนดในเกณฑ์การให้คะแนน (ข้อ 2) และอำเภอ ที่จะประกาศเป็นพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอนั้นๆ จะต้องมีผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การพิจารณาคะแนนตามตัวชี้วัดที่กำหนดแบบฟอร์มการประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และได้รับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ เอกสารชุดนี้คณะกรรมการในระดับเทศบาล/ อบต. สามารถนำไปประเมินตนเองได้ ก่อนที่จะมีการประเมินจริงจากคณะกรรมการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอและระดับจังหวัด

วัตถุประสงค์ของหลักเกณฑ์การประเมินฯ

1. เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
2. เพื่อเป็นขั้นตอนของการประกาศพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สำหรับผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่
3. เพื่อเป็นรายการตรวจสอบการดำเนินงานเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในระดับเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
4. เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการประกาศรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สำหรับคณะกรรมการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

เกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

อบต./เทศบาล..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... วันที่ประเมิน.....

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

1.1 หน่วยงานด้านท้องถิ่น..... หน่วยงาน..... (ผู้รวบรวมข้อมูล)

1.2 หน่วยงานด้านปศุสัตว์..... หน่วยงาน.....

1.3 หน่วยงานด้านสาธารณสุข..... หน่วยงาน.....

2. ผลคะแนน

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	รวมคะแนน		ผลการประเมิน	
		ที่ควรได้	ได้	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. โรคพิษสุนัขบ้าในคน	1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต	14			
	1.2 ผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ทุกราย ได้รับการตรวจวินิจฉัย	2			
2. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	2.1 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรับ เป็นระยะเวลา 2 ปี ติดต่อกัน	1			
	2.2 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เป็นระยะเวลา 2 ปี ติดต่อกัน	1			
	2.3 ระยะเวลาที่ตรวจไม่พบโรคในสัตว์	10			
3. การสำรวจสัตว์	3.1 สำรวจจำนวนสุนัขและแมวครอบคลุมพื้นที่	4			
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	4.1 ความครอบคลุมของการฉีดวัคซีนในสัตว์	3			
	4.2 การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	3			
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.1 การบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	7			
	5.2 การเฝ้าระวังสัตว์เคลื่อนย้ายเข้า-ออก พื้นที่	1			
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	6.1 การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน	9			
	6.2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์	2			
	6.3 ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า	2			
	รวม	59			

รวมผลการประเมิน จำนวนข้อที่ผ่านการประเมิน.....ข้อ ไม่ผ่านการประเมิน .....ข้อ

<u>หมายเหตุ</u> เทศบาล/อบต. ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง มีการดำเนินงานที่ ผ่านเกณฑ์ ทุกข้อ

3. เกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
1. โรคพิษสุนัขบ้าในคน	1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต	ไม่มีผู้เสียชีวิตต่อเนื่อง 2 ปี	1.1.1 ผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า	- มี = 0 - ไม่มี 1 ปี = 5 - ไม่มีต่อเนื่อง 2 ปี = 10		หนังสือรับรองจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (ภาคผนวก 3)	- 43 แฟ้ม หรือ - รง 506	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
			1.1.2 มีการดำเนินงานเมื่อพบคนหรือสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ได้แก่ 1) สอบสวนควบคุมโรคร่วมกัน ทั้งหน่วยงานด้านปศุสัตว์ สาธารณสุข องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 2) ประชุมเร่งรัดการควบคุมป้องกันโรคในคนหรือสัตว์ในพื้นที่ระดับตำบล (ตามมาตรการ 1-2-3)	**กรณียังพบโรคในคนหรือสัตว์** - มีการดำเนินงานครบ 2 ข้อ = 2 - ดำเนินงานข้อใดข้อหนึ่ง = 1 - ไม่มีการดำเนินงาน = 0 **กรณีไม่พบ**ผู้เสียชีวิตและสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้า**มากกว่า**หรือเท่ากับ 1 ปี = 2		1. รายงานการสอบสวนโรคของ สสจ./ปศจ. กรณีพบโรคพิษสุนัขบ้าในคนหรือสัตว์ **และ** 2. รายงานการประชุมเร่งรัดการควบคุมโรคระดับตำบล / อำเภอ 3. หนังสือรับรองจากปศุสัตว์อำเภอ (**กรณีไม่พบโรค**ในสัตว์) (ภาคผนวก 4) 4. หนังสือรับรองจาก สสจ. เช่นเดียวกับ ข้อ 1.1.1	- รายงานการสอบสวนโรค **และ** - รายงานการประชุม Thairabiesnet หรือ ผลการส่งตรวจโรคในสัตว์	สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
1. โรคพิษสุนัขบ้าในคน	1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต	ไม่มีผู้เสียชีวิตต่อเนื่อง 2 ปี	1.1.3 มีการติดตาม**ผู้สัมผัส**สัตว์ยืนยันให้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าอย่างครบชุด ร้อยละ 100	กรณีไม่พบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ = 2 - ติดตามครบทุกเหตุการณ์ และฉีดครบ 100% = 2 - ติดตามครบทุกเหตุการณ์ แต่ฉีดไม่ครบ 100% = 1 - ติดตามไม่ครบทุกเหตุการณ์ = 0 - ไม่มีการติดตาม = 0		1.กรณีไม่พบโรคในสัตว์ ใช้หลักฐานข้อ 3 ของข้อ 1.1.2 2.แบบรายงาน Rabies-1 (ภาคผนวก 5) ทุกเหตุการณ์ ย้อนหลัง 2 ปี	แหล่งข้อมูลเดียวกันกับข้อ 3 ของข้อ 1.1.2 แบบรายงาน Rabies-1	- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ สต.) - สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ - สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
	1.2 ผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ทุกรายได้รับการวินิจฉัย	ทุกรายที่สงสัยได้รับการตรวจ	1.2.1 มีการส่งตรวจยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการกรณีมีรายงานผู้เสียชีวิตโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86)	- ส่งครบทุกราย = 2 - ส่งไม่ครบทุกราย = 1 - ไม่มีการส่ง ตย. = 0 - ไม่มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบ = 2		ใช้หลักฐานเดียวกับข้อ 1.1.1 หมายเหตุ : รหัส ICD 10 สำหรับโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ คือ A 86	แหล่งข้อมูลเดียวกันกับข้อ 1.1.1	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
2. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	2.1 มีการเฝ้าระวังเชิงรับ หรือเฝ้าระวังทางอาการ	สุนัขที่มีอาการสงสัยตามนิยามโรคพิษสุนัขบ้าได้รับการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ	2.1.1 มีการส่งตรวจสัตว์สงสัยหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ	- ไม่มีสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า = 1 - ส่งครบทุกตัวที่สงสัย = 1 - ส่งไม่ครบทุกตัว/ไม่ส่งตัวอย่าง = 0		1. รายงานการแจ้งสัตว์สงสัยใน Thairabiesnet **และ** 2. แอพลิเคชั่น DLD 4.0 **หรือ** 3. กรณีไม่มีสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า ใช้หนังสือรับรองจากปศุสัตว์อำเภอ และ อปท.(ใช้หลักฐานข้อ 3 ของข้อ 1.1.2)	- thairabiesnet - รายงานผลการตรวจจากห้องปฏิบัติการ - แอพพลิเคชั่น DLD 4.0	สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ
	2.2 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุกเป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน	สุนัขหรือแมวได้รับการส่งตรวจตรงตามเป้าหมาย	2.2.1 เก็บตัวอย่างร้อยละ 0.01 ของจำนวนประชากรสุนัขและแมว (1:10,000) หรือ กรณีที่มีจำนวนสุนัขและแมวน้อยกว่า 10,000 ตัว ให้ส่งตรวจอย่างน้อย 1 ตัวอย่างติดต่อกัน 2 ปี	- ส่งตรวจตามเป้าหมาย 2 ปีติดต่อกัน = 1 - ดำเนินการไม่ตรงตามเป้าหมาย = 0		รายงานผลการตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ ในปีปัจจุบัน และย้อนหลัง 1 ปี รวม 2 ปี โดยห้องปฏิบัติการที่รองรับได้แก่		

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
2. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	2.3 ระยะไม่พบโรคในสัตว์	ไม่พบเชื้อในสัตว์ต่อเนื่อง 2 ปี	2.3.1 ไม่พบเชื้อในสัตว์ที่ส่งตรวจ	- ไม่พบเชื้อต่อเนื่อง 2 ปี= 10 - ไม่พบเชื้อ 1 ปี = 5 - พบเชื้อ = 0		- สถาบันชันสูตรโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ - ศูนย์ชันสูตรโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ - สถานเสาวภา สภากาชาดไทย ทั้งนี้ สามารถใช้หลักฐานเดียวกับข้อ 1.1.2 ได้		
3. การสำรวจสัตว์	3.1 สำรวจจำนวนสุนัขและแมวครอบคลุมพื้นที่	สำรวจครอบคลุมพื้นที่	3.1.1 มีการสำรวจข้อมูลจำนวนประชากรสุนัขและแมวที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของในปีปัจจุบัน และย้อนหลัง 1 ปี รวมเป็น 2 ปี	- ข้อมูลทั้ง 2 ปี แยกระหว่างมีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ = 2 - ข้อมูลไม่แยกระหว่างมีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ หรือ แยกปีใดปีหนึ่ง = 1 - ไม่มี หรือข้อมูลไม่ครบ 2 ปี = 0		1. รายงานผลการขึ้นทะเบียนสัตว์ใน Rabies One Data **หรือ** 2. ไฟล์ Excel ข้อมูลจำนวนประชากรสัตว์ในปีปัจจุบัน และย้อนหลัง 1 ปี (รวม 2 ปี) ที่จัดทำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ภาคผนวก 6)	- Rabies One Data หรือ - ไฟล์ Excel	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
3. การสำรวจสัตว์	3.1 สำรวจจำนวนสุนัขและแมวครอบคลุมพื้นที่	มีฐานข้อมูลการทำทะเบียนสุนัข-แมว	3.1.2 ร้อยละของสุนัขและแมว ได้รับการบันทึกข้อมูลทะเบียนสุนัขและแมวลงใน Rabies One data หรือ Excel	- ≥ 80% = 2 - 50-80% = 1 - < 50% = 0 - ไม่มี = 0		ยกตัวอย่างเช่น ขอเข้ารับการประเมินในปีงบประมาณ 2565 จะต้องใช้ข้อมูล 1 ต.ค. 2563 – ข้อมูลล่าสุดในปีงบประมาณ 2565	- Rabies One Data หรือ - ไฟล์ Excel	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	4.1 ความครอบคุมของการฉีดวัคซีนในสัตว์	ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของประชากรสุนัขและแมวในพื้นที่	4.1.1 ฉีดวัคซีนให้กับสุนัขที่มีเจ้าของร้อยละ 100	- มี = 1 - ไม่มี = 0		1. รายงานผลการฉีดวัคซีนแยกสัตว์มีเจ้าของ/ไม่มีเจ้าของ ปีปัจจุบันและย้อนหลัง 1 ปี (รวม 2 ปี) 2. รายงานผลการขึ้นทะเบียนสัตว์ใน Rabies One Data หรือ 3. ไฟล์ Excel ข้อมูลจำนวนประชากรสัตว์ ปีปัจจุบันและย้อนหลัง 1 ปี (รวม 2 ปี)	บันทึกการฉีดวัคซีนสัตว์ และผลการสำรวจสัตว์ โดยที่ร้อยละการฉีด = $\frac{\text{จำนวนวัคซีนที่ฉีด}}{\text{จำนวนสัตว์ที่สำรวจ}} \times 100$	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
			4.1.2 สัดส่วนการฉีดวัคซีนในประชากรสัตว์รวม มากกว่าร้อยละ 80	- ≥ ร้อยละ 80 = 2 - ร้อยละ 50-80 = 1 - < ร้อยละ 50 = 0				

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	4.2 การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	มีการบริหารจัดการวัคซีนและมีการจัดเก็บวัคซีนตามมาตรฐานห่วงโซ่ความเย็น	4.2.1 มีระบบการบันทึกการเบิกจ่ายวัคซีน	- มี = 1 - ไม่มี = 0		แบบบันทึกการเบิกจ่ายวัคซีน (ภาคผนวก 7)	บันทึกการเบิกจ่ายวัคซีน	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
			4.2.2 มีการจัดเก็บวัคซีน ถูกต้องตามมาตรฐานห่วงโซ่ความเย็น	- ตรงตามมาตรฐาน = 1 - ไม่ตรงตามมาตรฐาน = 0		ผลการประเมินการจัดเก็บวัคซีนฯ (ภาคผนวก 8)	Check list การจัดเก็บวัคซีนตามมาตรฐานฯ	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	4.2 การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	มีการบริหารจัดการวัคซีนและมีการจัดเก็บวัคซีนตามมาตรฐานห่วงโซ่ความเย็น	4.2.3 มีการอบรมเรื่องการฉีดและการจัดเก็บวัคซีนแก่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น อสป. ก่อนการดำเนินการฉีดวัคซีน โดยมีการอบรม อสป. มากกว่าหรือเท่ากับ 2 คน ต่อ 1 อปท.	- มี = 1 - มีการอบรมแต่อบรมใน อสป. น้อยกว่า 2 คน = 0 - ไม่มี = 0		1. โครงการฯ กำหนดการอบรมฯ **หรือ** 2. รายงานผลการดำเนินกิจกรรม **หรือ** 3. บัตรประจำตัว และใบประกาศนียบัตรการอบรมฯ **และ** ใบมอบอำนาจการฉีดวัคซีนที่มอบโดย ปศอ. ที่อบรม (ภาคผนวก 9) **หมายเหตุ:** กรณีดำเนินงานร่วมกับ อบจ. ขอให้ระบุรับรองว่ามี อสป. ของเทศบาล/อบต. ที่ขอรับประเมินเข้าร่วมอบรม	กิจกรรมการดำเนินงาน	- เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล/ - สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ/องค์การบริหารส่วนจังหวัด

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.1 การบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	มีการบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	5.1.1 มีการบริหารจัดการหรือจัดตั้งศูนย์พักพิงสัตว์หรือสถานสงเคราะห์สัตว์ในจังหวัด หรือแนวทางการบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่อื่นๆ	- มี = 1 - ไม่มี = 0		1. รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ หากมีระดับจังหวัดให้แสดงเอกสารที่แสดงถึง อปท. มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น แผนงบประมาณ 3 ปี ที่ระบุค่าใช้จ่ายในการกักสัตว์และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ **หรือ** 2. ข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติ ในการจัดการสวัสดิภาพสัตว์ **หรือ**	1. รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์พักพิงสัตว์หรือสถานสงเคราะห์สัตว์ 2. แนวทางการบริหารจัดการสัตว์ในที่สาธารณะ 3. MOU ระหว่าง อปท. และเจ้าของศูนย์พักพิง	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
						3. แนวทางการบริหารจัดการสัตว์ในที่สาธารณะ เช่น วัด โรงเรียน ตลาดสวนสาธารณะ สถานที่ราชการ (นับเป็นสถานที่ละ 1 แห่ง) **หมายเหตุ:** นิยามการบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของ ต้องมีการดำเนินงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ - มีศูนย์พักพิง/สถานสงเคราะห์สัตว์ ใน<u>จังหวัด</u> โดยอปท. มีส่วนร่วม หรือ - มีการจัดการสัตว์จรจัดในที่สาธารณะมากกว่า 3 แห่ง เช่น ทำหมัน ฉีดวัคซีน แต่หากมีสัตว์จรจัดในที่สาธารณะน้อยกว่า 3 แห่ง ให้ดำเนินการทุกแห่ง	4. แผนงบประมาณ 3 ปี ที่ระบุค่าใช้จ่ายในการกักสัตว์และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ภาคผนวก 10)	

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.1 การบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	มีการบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	5.1.2 มีการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติควบคุมการเลี้ยง และปล่อยสัตว์ภายในท้องถิ่นตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ. 2535	- มี = 1 - ไม่มี = 0		เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติฯ ควบคุมการเลี้ยง และปล่อยสัตว์ภายในท้องถิ่น (ภาคผนวก 11)	เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติฯ	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
			5.1.3 มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนรับทราบเทศบัญญัติ ฯ หรือข้อบัญญัติ ฯ ตามข้อ 5.1.2	- มี = 1 - ไม่มี = 0		สรุปรายงานผลการประชาสัมพันธ์ เช่น การประกาศผ่านทางหน้าเว็ปไซต์ หรือป้ายประชาสัมพันธ์เทศบัญญัติ หรือข้อบัญญัติ	สรุปรายงานผลการประชาสัมพันธ์	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.1 การบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	มีการบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	5.1.4 ทำหมันสุนัขและแมวเพศผู้และเพศเมียสะสม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของประชากรสุนัขและแมวทั้งหมดในพื้นที่ในปีงบประมาณที่ขอรับประเมินพื้นที่ปลอดโรค	- ≥ ร้อยละ 25 = 2 - ร้อยละ 10 – 24 = 1 - <ร้อยละ 10 = 0		แบบสำรวจข้อมูลประชากรสัตว์ และประวัติการทำหมันของสัตว์ตัวนั้น ในปีงบประมาณที่ขอรับประเมิน (สามารถใช้หลักฐานข้อ 2 ของข้อ 3.1.1) ทั้งนี้จำนวนการทำหมันสะสมสามารถนับรวมการทำหมันจากสถานพยาบาลสัตว์ทั้งองค์กรภาครัฐ และเอกชน	- บันทึกการฉีดวัคซีนสัตว์หรือผลการขึ้นทะเบียนสัตว์ - บันทึกการควบคุมการเจริญพันธุ์	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
			5.1.5 จำนวนประชากรสัตว์จากการสำรวจเพิ่มขึ้นน้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี	- ≤ ร้อยละ 10 = 2 - > ร้อยละ 10 = 0		ข้อมูลการสำรวจ 2 ปีย้อนหลัง โดยที่ร้อยละ = (จำนวนประชากรสุนัขปี 63 − จำนวน ปชก.สัตว์ ปี 62) / จำนวน ปชก.สัตว์ ปี 63 X 100	ผลการขึ้นทะเบียนสัตว์	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

* หมายเหตุ : ปชก.สัตว์ = ประชากรสัตว์

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.2 การเฝ้าระวังสัตว์เคลื่อนย้ายเข้า-ออกพื้นที่	มีระบบการเฝ้าระวังสัตว์เคลื่อนย้ายในระดับจังหวัด	5.2.1 มีการจัดทำแนวทางระบบการเฝ้าระวังสัตว์เคลื่อนย้ายระหว่าง อปท.	- มี = 1 - ไม่มี = 0		1. รายงานการวางระบบการเฝ้าระวังเคลื่อนย้ายสัตว์ **หรือ** 2. แนวทางการเฝ้าระวังเคลื่อนย้ายสัตว์ของปศุสัตว์จังหวัด เช่น ข้อกำหนดจากประชาคมของชุมชน **หรือ** 3. กำหนดในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติท้องถิ่น ในการแจ้งขึ้นทะเบียน เกิด ตาย ย้ายเข้า-ออกพื้นที่ของสุนัข/แมว **หรือ** 4. ประกาศเขตเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์ หรือประกาศเขตควบคุมโรคระบาดสัตว์ (ตามมาตรา 17 แห่ง พรบ. โรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535)	การประชุมเพื่อวางระบบการเฝ้าระวังการเคลื่อนย้ายสัตว์โดยประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้องจากหน่วยงานต่างๆ	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	6.1 การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/ คณะทำงาน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับท้องถิ่น	6.1.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานที่ครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 3 หน่วยงาน ได้แก่ 1) สาธารณสุข 2) ปศุสัตว์ 3) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน - ระดับอปท. = 5 - ระดับอำเภอ = 3 - ระดับจังหวัด = 1 - ไม่มี = 0		1. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน ที่ครอบคลุมอย่างน้อย 3 หน่วยงาน (ภาคผนวก 12) 2. การประชุมและ/หรือมติการประชุมฯ 3. รายงานผลการดำเนินงาน	คำสั่งแต่งตั้งฯ	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
			6.1.2 อปท. มีการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สนับสนุนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในปีปัจจุบันและอีกอย่างน้อย 1 ปีย้อนหลัง	- มีแผนพัฒนาท้องถิ่นทั้ง 2 ปี = 2 - มีปีใดปีหนึ่ง = 1 - ไม่มีแผน = 0		แผนงานโครงการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าที่บรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น ณ ปีที่ขอรับประเมิน	แผนพัฒนาท้องถิ่น	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	6.1 การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน		6.1.3 อปท. มีการเบิกจ่ายงบประมาณที่สนับสนุนการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา เช่น 1 ต.ค.62-30 ก.ย.64	- มีการเบิกจ่ายครบ 3 ปี = 2 - มีการเบิกจ่ายไม่ครบ 3 ปี = 1 - ไม่มีการเบิกจ่าย = 0		ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่สนับการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า 3 ปีที่ผ่านมา เช่น (1 ต.ค.61-30 ก.ย.62 1 ต.ค.62-30 ก.ย.63 1 ต.ค.63-31 มี.ค.64)	ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล
	6.2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์	มีการประชาสัมพันธ์เรื่องที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้าผ่านช่องทางต่างๆ	6.2.1 มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ	- ≥5 ช่องทาง = 2 - <5 ช่องทาง = 1 - ไม่มี = 0		- รายงานผลการประชาสัมพันธ์ **หรือ** - ภาพกิจกรรมการประชาสัมพันธ์พร้อมคำอธิบาย	รายงานผลการประชาสัมพันธ์	เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	6.2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์		6.2.2 ความถี่ของการประชาสัมพันธ์ ของทุกช่องทางรวมกัน	- ≥10 ครั้ง ต่อปี = 2 - ≥5 ครั้ง ต่อปี = 1 - <5 ครั้ง ต่อปี = 0		การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การประชาสัมพันธ์โรคพิษสุนัขบ้า ผ่านช่องทางทั้งในและนอกพื้นที่ เช่น 1. โทรทัศน์และเคเบิ้ลทีวี เช่น สปอต สัมภาษณ์ ข่าว รายการ สารคดี 2. สถานี วิทยุกระจายเสียง เช่น สปอต สัมภาษณ์ ข่าว รายการ สารคดี บทความ 3. หอกระจายข่าว/เสียงตามสาย 4. สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับ ใบปลิว คู่มือ ข่าวแจก หนังสือพิมพ์		

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
						5. สื่อบุคคล เช่น การนำบุคคลสำคัญ/ปราชญ์ชาวบ้านมาเชิญชวน 6. สื่อโซเชียล (เฟสบุ๊ค ยูทูป อินเตอร์แกรม) 7. ป้ายประชาสัมพันธ์ 8. การจัดกิจกรรม เช่น การเดินรณรงค์ การจัดนิทรรศการ รถแห่ สัมมนา จัดแถลงข่าวสื่อสัญจร (ในกรณีที่มีป้ายประชาสัมพันธ์ 1 ป้าย ตั้งยาว ตลอดทั้งปี นับเป็น 1 ครั้ง)		

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	พื้นที่ปลอดโรค	หลักเกณฑ์การประเมิน	การพิจารณา	คะแนนที่ได้	เอกสารประกอบการพิจารณา	แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้ให้ข้อมูล
	6.3 ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า	มากกว่าร้อยละ 80 ของประชาชนที่ได้รับการสำรวจ ผ่านเกณฑ์ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า	6.3.1 ร้อยละของประชาชนที่ได้รับการสำรวจมีความรู้มากกว่าร้อยละ 80 หรือผ่านเกณฑ์ที่กำหนด	- ≥ร้อยละ 80 = 2 - ร้อยละ 50–79 = 1 - <ร้อยละ 50 = 0		รายงานสรุปผลการประเมินความรู้ประชาชน ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 2 ปี (ภาคผนวก 13)	แบบประมาณเมินความรู้ประชาชน (จำนวนอย่างน้อย 30 ตัวอย่างต่อ อปท.)	- รพ.สต. - เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล

***หมายเหตุ:**

1. เกณฑ์การประเมินนี้เป็นเกณฑ์ที่ใช้ประเมินในระดับเทศบาล/อบต. โดยที่
   1.1. เทศบาล/อบต. สามารถใช้ในการประเมินตนเองเพื่อให้ทราบคะแนนเบื้องต้น
   1.2. การประเมินเพื่อรับรอง อปท. ปลอดโรค ต้องถูกประเมินโดยคณะกรรมการประเมินระดับอำเภอ
2. ข้อมูล 2 ปีย้อนหลัง เช่น ขอตรวจประเมินปีงบประมาณ 2565 ใช้ข้อมูล 1 ต.ค.2562 – 30 กันยายน 2563 และ 1 ต.ค.2563 – 30 กันยายน 2564

2. เกณฑ์การให้คะแนน

1. เทศบาล/อบต. ที่ผ่านเกณฑ์ จะต้องมีการดำเนินงาน ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	เงื่อนไข
1. โรคพิษสุนัขบ้าในคน	1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต	มีการดำเนินงานตามข้อ 1.1.1 ถึง 1.1.3 ได้คะแนนเต็มทุกข้อ หรือ = 14 คะแนน
	1.2 ผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ทุกราย ได้รับการตรวจวินิจฉัย	มีการดำเนินงานตามข้อ 1.2.1 ได้คะแนนเต็ม หรือ = 2 คะแนน
2. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	2.1 มีการเฝ้าระวังเชิงรับ หรือ เฝ้าระวังทางอาการ โดยมีการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์แสดงอาการสงสัยตามนิยามโรคพิษสุนัขบ้า เป็นเวลา 2 ปีติดต่อกัน	มีการดำเนินงานตามข้อ 2.1.1 ได้คะแนนเต็ม หรือ = 1 คะแนน
	2.2 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า เชิงรุก เป็นเวลา 2 ปี ติดต่อกัน	มีการดำเนินงานตามข้อ 2.2.1 ได้คะแนนเต็ม หรือ = 1 คะแนน
	2.3 ระยะเวลาที่ตรวจไม่พบโรคในสัตว์	มีการดำเนินงานตามข้อ 2.3.1 ได้คะแนนเต็ม หรือ = 10 คะแนน
3. การสำรวจสัตว์	3.1 สำรวจจำนวนสุนัขและแมวครอบคลุมพื้นที่	มีการดำเนินงานตามข้อ 3.1.1 ถึง 3.1.2 ได้คะแนนเต็มทุกข้อ หรือ = 4 คะแนน
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	4.1 ความครอบคลุมของการฉีดวัคซีนในสัตว์	มีการดำเนินงานตามข้อ 4.1.1 ถึง 4.1.2 ได้คะแนนเต็มทุกข้อ หรือ = 3 คะแนน
	4.2 การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	มีการดำเนินงานตามข้อ 4.2.1 ถึง 4.2.3 ได้คะแนนเต็มทุกข้อ หรือ = 3 คะแนน
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.1 การบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่	มีการดำเนินงานตามข้อ 5.1.1 ถึง 5.1.5 ได้คะแนนเต็มทุกข้อ หรือ = 7 คะแนน
	5.2 การเฝ้าระวังสัตว์เคลื่อนย้ายเข้า-ออก พื้นที่	การดำเนินงานตามข้อ 5.2.1 ได้คะแนนเต็ม หรือ = 1 คะแนน

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	เงื่อนไข
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	6.1 การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน	มีการดำเนินงานตามข้อ 6.1.1 ถึง 6.1.3 ได้คะแนนเต็มทุกข้อ หรือ = 9 คะแนน
	6.2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์	มีการดำเนินงานตามข้อ 6.2.1 ถึง 6.2.2 ได้คะแนนอย่างน้อย 2 คะแนน
	6.3 ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า	มีการดำเนินงานตามข้อ 6.3.1 ได้คะแนนเต็ม หรือ = 2 คะแนน

2. อำเภอที่จะสามารถประกาศเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้อย่างเป็นทางการ จะต้องมีจำนวนเทศบาล/อบต. ทุกแห่งของอำเภอนั้นๆ ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

สำหรับคณะกรรมการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

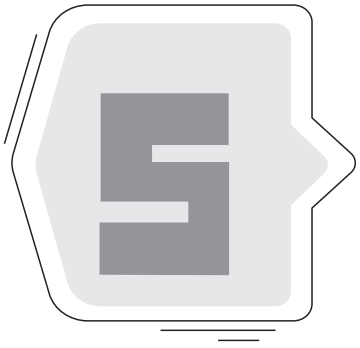
คณะกรรมการฯ ขอรับรองว่าการประเมินครั้งนี้ ได้รับมติความเห็นชอบจากคณะกรรมการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าทุกประการ

ลงชื่อ.....

(.....)

ประธานคณะกรรมการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

วันที่ลงนาม.....

แนวทางการประกาศรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

การประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้านั้น จะสามารถประกาศได้ 3 ระดับ ตามภาพที่ 1 โดยมีนิยาม ดังนี้

1. พื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่น คือ ท้องถิ่นที่มีการดำเนินงานตรงตามเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และได้รับการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจากคณะกรรมการรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

2. พื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับอำเภอ คือ อำเภอที่มีทุกท้องถิ่นได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่น โดยอำเภอที่จะสามารถเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้นั้น ต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองอำเภอปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

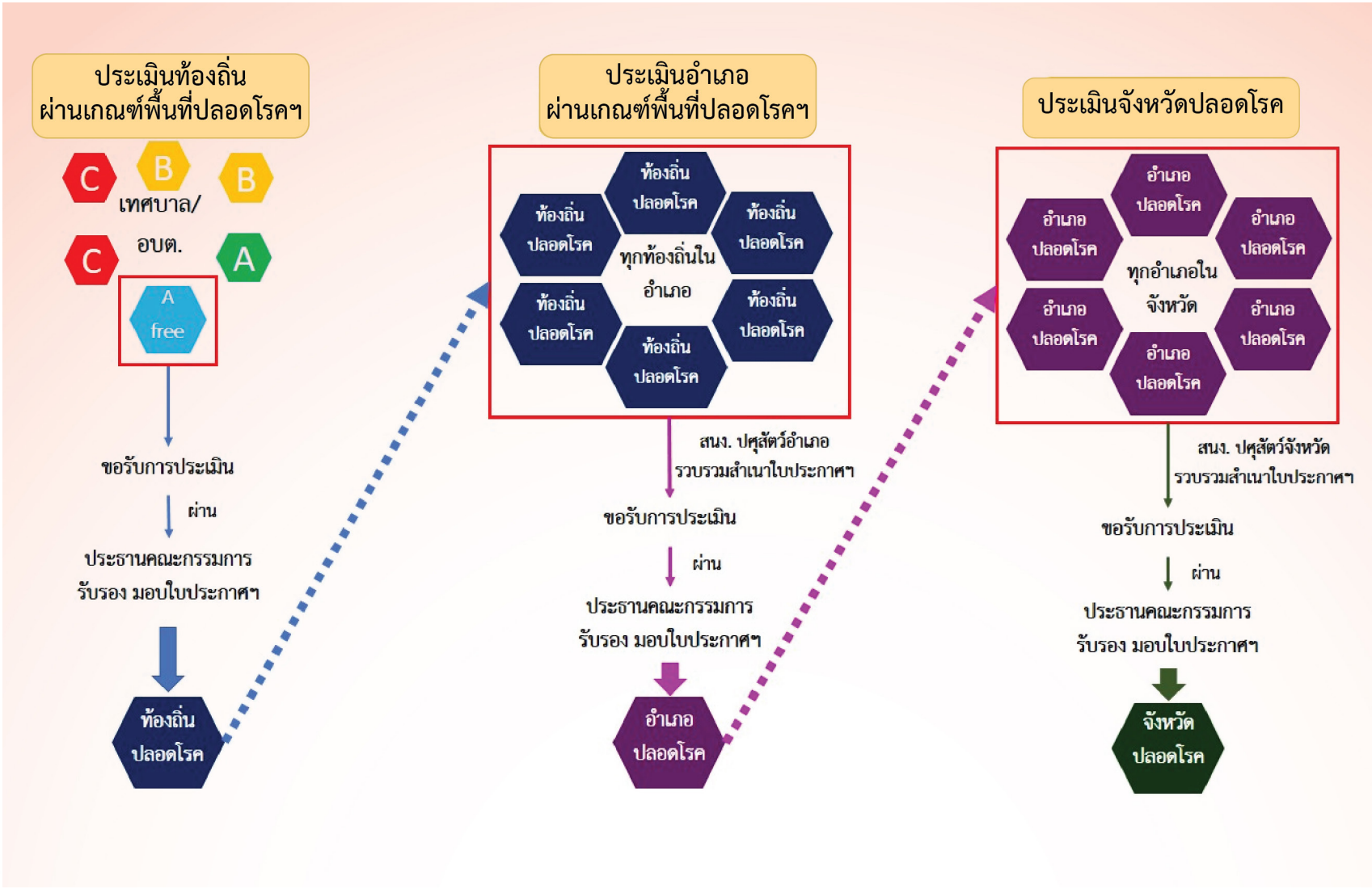
3. จังหวัดปลอดโรคพิษสุนัขบ้า คือ จังหวัดที่มีทุกอำเภอได้รับการประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับอำเภอ โดยจังหวัดที่จะสามารถเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้นั้นต้องได้รับการรับรองจากคณะกรรมการรับรองจังหวัดปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

และหลังจากที่ทุกจังหวัดได้รับการรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว จะมีการขอการรับรองเป็นประเทศปลอดโรคพิษสุนัขบ้าอีกครั้งโดยองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (World Organisation for Animal Health หรือ Office International des Epizooties; OIE)

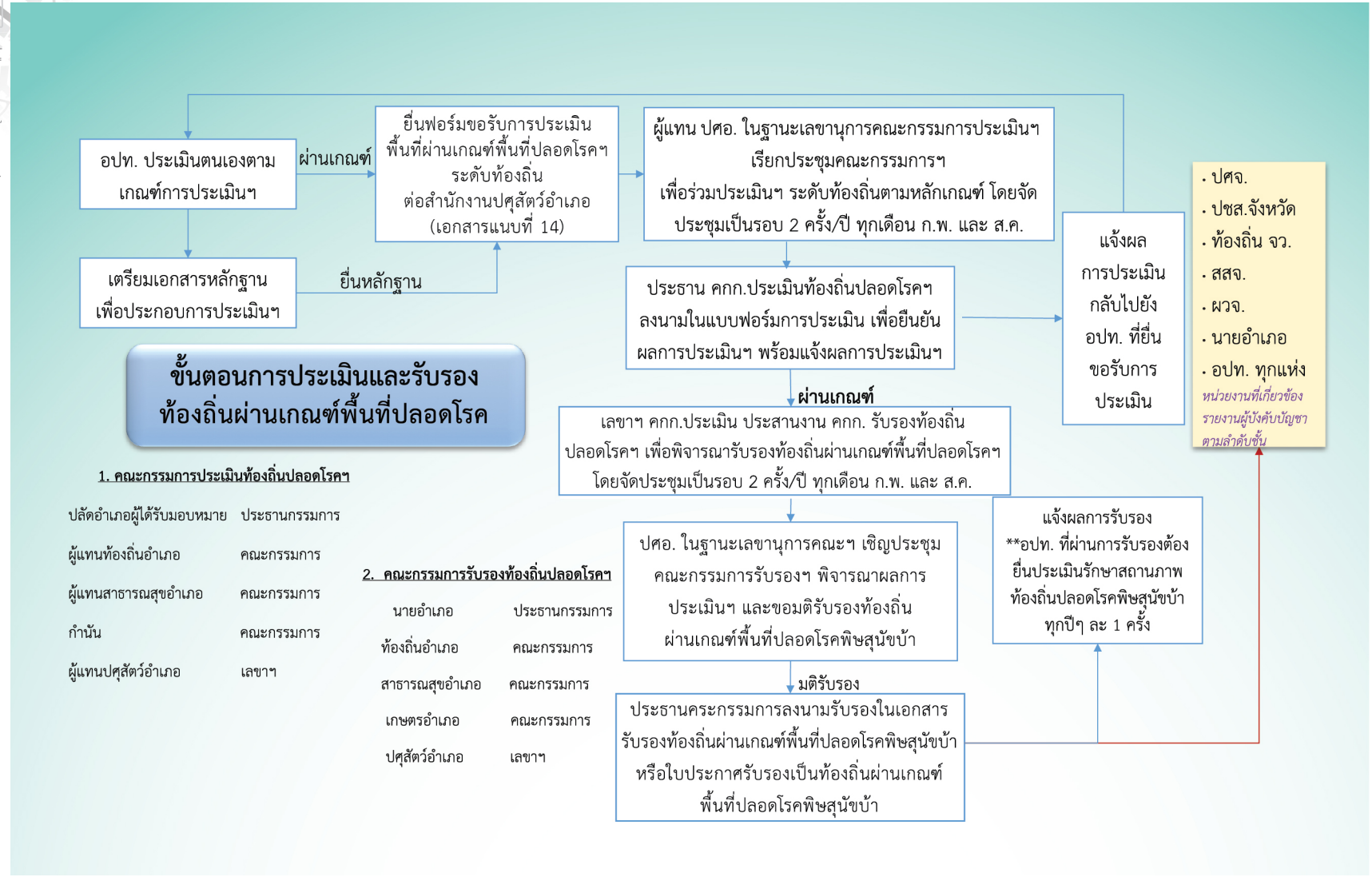
เนื่องจากเกณฑ์การประเมินฯ ในหนังสือเล่มนี้ เป็นเกณฑ์ที่พิจารณาในระดับตำบล ดังนั้นทุกเทศบาล/อบต. จะต้องมีการประเมินตามหลักเกณฑ์นี้ ซึ่งในการประเมินตนเอง หน่วยงานในพื้นที่ควรประชุมร่วมกันเพื่อตอบเกณฑ์ที่กำหนดให้ เพื่อให้ครอบคลุมในหลายๆ มิติ โดยผู้ประเมินอาจเป็นคณะกรรมการดำเนินงานท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ที่ประกอบไปด้วยหน่วยงานหลัก 3 หน่วยงาน ได้แก่ สาธารณสุข ปศุสัตว์ และท้องถิ่น ที่แต่งตั้งโดยนายอำเภอ (ตัวอย่างคำสั่ง ภาคผนวก 14) และหลังจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประเมินตนเองแล้ว สามารถยื่นแบบฟอร์มขอรับการประเมินพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าไปยังสำนักงานปศุสัตว์อำเภอ ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อดำเนินการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งนัดหมายคณะกรรมการประเมิน ลงพื้นที่ประเมินตามแบบฟอร์มการประเมินพื้นที่ปลอดโรค และรายงานผลการประเมินกลับไปยังหน่วยงานที่ขอประเมิน โดยการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จะทำการประเมิน 2 ครั้ง ระยะเวลาห่างกัน 6 เดือนและเมื่อท้องถิ่นผ่านเกณฑ์การประเมินคณะกรรมการประเมินฯ จะดำเนินการประสานคณะกรรมการรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อลงมติรับรองและออกเอกสาร แจ้งผลการรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไป โดยมีการมอบใบประกาศนียบัตรเพื่อการรองรับพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานผลการรับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคฯ แก่ผู้บังคับบัญชาต่อไป

นอกจากนี้ในการรับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับอำเภอ สามารถใช้หลักการและวิธีการเดียวกันกับการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่นได้ โดยเมื่อปศุสัตว์อำเภอได้มีการรวบรวมท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าครบทุกท้องถิ่นจะมีการยื่นแบบฟอร์มขอรับการประเมินฯ ไปยังสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำหรับการรับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับอำเภอ จะใช้เพียงใบประกาศพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของแต่ละท้องถิ่นเท่านั้น แต่สำหรับจังหวัดและประเทศ การประกาศพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องมีหลักเกณฑ์การประเมินอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การควบคุมการเคลื่อนย้ายสัตว์ระหว่างจังหวัดหรือประเทศ ซึ่งจะมีการจัดทำหลักเกณฑ์ต่อไป ตามแผนภาพที่ 2-4

สำหรับการคงสถานะ จะดำเนินการคล้ายกับขั้นตอนการรับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคฯ ระดับท้องถิ่น แต่คณะกรรมการประเมินฯ จะต้องลงประเมินเพื่อคงสถานะอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยใช้เกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าแบบเดียวกันกับขั้นตอนการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่น และหากผลการประเมินผ่านเกณฑ์ เมื่อคณะกรรมการรับรองฯ มีมติรับรอง ประธานคณะกรรมการรับรองฯ สามารถลงนามในเอกสารรับรองเพื่อคงสถานะท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าต่อไปได้

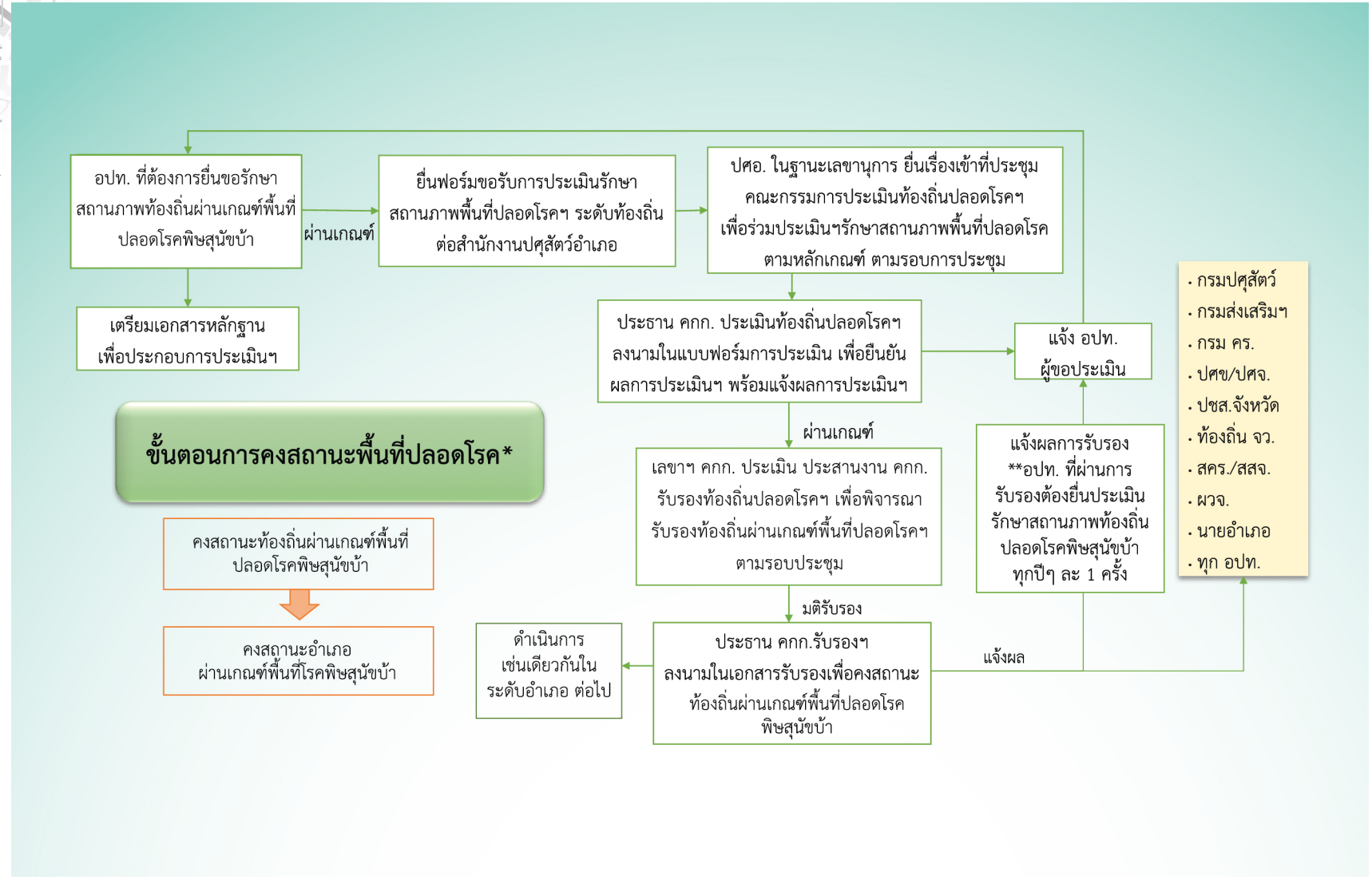
ภาพที่ 2 แผนผังการประเมินและรับรองการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการตรวจประเมินรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ภาพที่ 4 ขั้นตอนการตรวจประเมินรับรองอำเภอปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ภาพที่ 5 ขั้นตอนการคงสถานะท้องถิ่นผ่านเกณฑ์ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ระดับท้องถิ่นปลอดโรค

1. คณะกรรมการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคฯ

ปลัดอำเภอผู้ได้รับมอบหมาย	ประธานกรรมการ
ผู้แทนท้องถิ่นอำเภอ	คณะกรรมการ
ผู้แทนสาธารณสุขอำเภอ	คณะกรรมการ
กำนัน	คณะกรรมการ
ผู้แทนปศุสัตว์อำเภอ	เลขาฯ

2. คณะกรรมการรับรองท้องถิ่นปลอดโรคฯ

นายอำเภอ	ประธานกรรมการ
ท้องถิ่นอำเภอ	คณะกรรมการ
สาธารณสุขอำเภอ	คณะกรรมการ
เกษตรอำเภอ	คณะกรรมการ
ปศุสัตว์อำเภอ	เลขาฯ

ระดับอำเภอปลอดโรค

3. คณะกรรมการประเมินอำเภอปลอดโรคฯ

ปลัดจังหวัดที่ได้รับมอบหมาย	ประธานกรรมการ
ผู้แทนท้องถิ่นจังหวัด	คณะกรรมการ
ผู้แทนเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	คณะกรรมการ
ผู้แทนสาธารณสุขจังหวัด	คณะกรรมการ
ผู้แทนปศุสัตว์จังหวัด	เลขาฯ

4. คณะกรรมการรับรองอำเภอปลอดโรคฯ

ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
ท้องถิ่นจังหวัด	คณะกรรมการ
สาธารณสุขจังหวัด	คณะกรรมการ
เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	คณะกรรมการ
ปศุสัตว์จังหวัด	เลขาฯ

ระดับจังหวัดปลอดโรค

5. คณะกรรมการประเมินจังหวัดปลอดโรคฯ

ปศุสัตว์เขต	ประธานกรรมการ
ผอ.สคร. หรือผู้แทน	คณะกรรมการ
ผอ.ส่วนสุขภาพสัตว์เขต	เลขาฯ

6. คณะกรรมการรับรองจังหวัดปลอดโรคฯ

อธิบดีกรมปศุสัตว์

อธิบดีกรมควบคุมโรค

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

**มติเห็นชอบจากการประชุมคณะอนุกรรมการด้านการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมและดูแลรักษาโรคพิษสุนัขบ้าในคน ครั้งที่ 1/2564 ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้าฯ วันที่ 9 กันยายน 2564

ภาพที่ 6 ลำดับในการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ

ภาคผนวก

CHAPTER 8.14.

INFECTION WITH RABIES VIRUS

Article 8.14.1.

General provisions

Rabies is a disease caused by neurotropic viruses of the Genus *Lyssavirus* in the family *Rhabdoviridae* of the order Mononegavirales and is transmissible to all mammals. Populations of the orders Carnivora and Chiroptera are considered to be the main reservoir hosts.

Rabies virus, the taxonomic prototype species in the *Lyssavirus* Genus formerly referred to as 'classical rabies virus, genotype-1', is found in most parts of the world, and is responsible for the vast majority of reported animal and human rabies cases. The most common source of exposure of humans to rabies virus is the dog.

Other *Lyssavirus* species can cause clinical signs similar to those caused by rabies virus, but have more restricted geographical and host range, with the majority having been isolated only from bats, thus having limited public and animal health implications.

The aim of this chapter is to mitigate the *risk* to the public and animal health posed by *infection* with rabies virus and to prevent the international spread of rabies virus.

Official control programmes to reduce the economic and public health burden of rabies are recommended, even in those countries where only bat-mediated rabies or wild carnivore-mediated rabies are present.

The *incubation period* for rabies is highly variable depending on viruses, hosts and sites of entry, and the majority of infected animals will develop disease within six months of exposure.

The *infective period* for rabies virus is variable and can start before the onset of clinical signs. In dogs, cats and ferrets virus shedding can start up to ten days before the onset of the first clinical signs and last until death.

For the purposes of the *Terrestrial Code*:

– a *case* is any *animal* infected with rabies virus;

– dog-mediated rabies is defined as any *case* caused by rabies virus maintained in the dog population *(Canis lupus familiaris)* independently of other animal reservoir species, as determined by epidemiological studies;

– the *incubation period* of *infection* with rabies virus shall be six months.

Standards for diagnostic tests and vaccines are described in the *Terrestrial Manual*.

Article 8.14.2.

Country or zone free from infection with rabies virus

1) A country or *zone* may be considered free from *infection* with rabies virus when:

   a) it has a record of regular and prompt animal disease reporting in accordance with Chapter 1.1.;

   b) *infection* with rabies virus is a *notifiable disease* in the entire country and any change in the epidemiological situation or relevant events are reported in accordance with Chapter 1.1.;

   c) all susceptible animals showing clinical signs suggestive of rabies are subjected to appropriate field and laboratory investigations;

   d) an ongoing system of *surveillance* in accordance with Chapter 1.4. and Article 8.14.12. has been in place for the past 24 months, with a minimum requirement being an *early warning system* to ensure investigation and reporting of animals suspected of being infected;

   e) regulatory measures for the prevention of *infection* with rabies virus are implemented in accordance with the relevant recommendations in the *Terrestrial Code* including Articles 8.14.5. to 8.14.10.;

   f) no *case* of indigenously acquired *infection* with rabies virus has been confirmed during the past 24 months;

   g) if an imported *case* is confirmed outside a *quarantine station*, epidemological investigations have ruled out the possibility of secondary *cases*.

2) Preventive vaccination of animals does not affect the free status.

3) An imported human case of rabies does not affect the free status.

Article 8.14.3.

Country or zone infected with rabies virus

A country or *zone* that does not fulfil the requirements of Article 8.14.2. is considered to be infected with rabies virus.

Article 8.14.4.

Country or zone free from dog-mediated rabies

1) A country or *zone* may be considered free from dog-mediated rabies when:

   a) it has a record of regular and prompt animal disease reporting in accordance with Chapter 1.1.;

   b) dog-mediated rabies is a *notifiable disease* in the entire country and any change in the epidemiological situation or relevant events are reported in accordance with Chapter 1.1.;

   c) an ongoing system of *surveillance* in accordance with Chapter 1.4. and Article 8.14.12. has been in place for the past 24 months, with a minimum requirement being an *early warning system* to ensure investigation and reporting of animals suspected of *infection* with rabies virus;

   d) regulatory measures for the prevention of *infection* with rabies virus are implemented in accordance with the relevant recommendations in the *Terrestrial Code* including Articles 8.14.5. to 8.14.10.;

   e) no *case* of indigenously acquired dog-mediated rabies has occurred during the past 24 months;

   f) a dog population control programme has been implemented and maintained in accordance with Chapter 7.7.

2) The following do not affect the status of a country or *zone* free from dog-mediated rabies:

   – preventive vaccination;

   – presence of rabies virus in *wild animals*;

   – imported human cases of rabies;

   – imported *case* outside a *quarantine station* whenever epidemological investigations have ruled out the possibility of secondary *cases*.

Article 8.14.5.

Recommendations for importation of domestic and captive wild mammals from countries or zones free from infection with rabies virus

Veterinary Authorities should require the presentation of an *international veterinary certificate* attesting that the animals:

1) showed no clinical sign of rabies the day prior to or on the day of shipment;
2) and either:
   a) were kept since birth or at least six months prior to shipment in a free country or *zone*; or
   b) were imported in accordance with Articles 8.14.7., 8.14.8., 8.14.9. or 8.14.10.

Article 8.14.6.

Recommendations for importation of wild and feral mammals from countries or zones free from infection with rabies virus

Veterinary Authorities should require the presentation of an *international veterinary certificate* attesting that the animals:

1) showed no clinical sign of rabies the day prior to or on the day of shipment;
2) and either:
   a) have been captured at a distance that precludes any contact with animals in an infected country or *zone*. The distance should be defined in accordance with the biology of the species exported, including home range and long distance movements; or
   b) have been kept in captivity for the six months prior to shipment in a country or *zone* free from *infection* with rabies virus.

Article 8.14.7.

Recommendations for importation of dogs, cats and ferrets from countries or zones infected with rabies virus

Veterinary Authorities should require the presentation of an *international veterinary certificate* complying with the model of Chapter 5.11. attesting that the animals:

1) showed no clinical sign of rabies the day prior to or on the day of shipment;
2) were permanently identified and their identification number stated in the certificate;
3) and either:
   a) were vaccinated or revaccinated in accordance with the recommendations of the manufacturer, with a vaccine that was produced in accordance with the *Terrestrial Manual* and were subjected not less than 3 months and not more than 12 months prior to shipment to an antibody titration test as prescribed in the *Terrestrial Manual* with a positive result of at least 0.5 IU/ml;

   or

   b) were kept in a *quarantine station* for six months prior to shipment.

Article 8.14.8.

Recommendations for importation of domestic ruminants, equids, camelids and suids from countries considered infected with rabies

Veterinary Authorities should require the presentation of an *international veterinary certificate* attesting that the animals:

1) showed no clinical sign of rabies the day prior to or on the day of shipment;
2) were permanently identified and the identification number stated in the certificate;

3) EITHER

a) were kept for the 6 months prior to shipment in an *establishment* where there has been no case of rabies for at least 12 months prior to shipment;

OR

b) were vaccinated or revaccinated in accordance with the recommendations of the manufacturer. The vaccine was produced and used in accordance with the *Terrestrial Manual*.

Article 8.14.9.

Recommendations for importation of susceptible laboratory animals from countries or zones infected with rabies virus

Veterinary Authorities should require the presentation of an *international veterinary certificate* attesting that the animals:

1) showed no clinical sign of rabies the day prior to or on the day of shipment;
2) were born and kept since birth in a biosecure facility as described in the *Terrestrial Manual* chapter on Management of veterinary diagnostic laboratories, and where there has been no *case* for at least 12 months prior to shipment.

Article 8.14.10.

Recommendations for importation of wildlife from countries considered infected with rabies

Veterinary Authorities should require the presentation of an *international veterinary certificate* attesting that the animals:

1) showed no clinical sign of rabies the day prior to or on the day of shipment;
2) were kept for the six months prior to shipment in an *establishment* where separation from susceptible animals was maintained and where there has been no *case* of rabies for at least 12 months prior to shipment.

Article 8.14.11.

OIE endorsed official control programme for dog-mediated rabies

The overall objective of an OIE endorsed *official control programme* for dog-mediated rabies is for Member Countries to progressively improve their dog-mediated rabies situation and eventually be able to make a self-declaration in accordance with Chapter 1.6. as a country free from dog-mediated rabies. The *official control programme* should be applicable to the entire country even if certain measures are directed towards defined subpopulations only.

Member Countries may, on a voluntary basis, apply for endorsement of their *official control programme* for dog-mediated rabies when they have implemented measures in accordance with this article.

For its *official control programme* for dog-mediated rabies to be endorsed by the OIE, the Member Country should:

1) have a record of regular and prompt animal disease reporting in accordance with Chapter 1.1.;
2) submit documented evidence (including relevant legislation) of its capacity to control dog-mediated rabies. This evidence may be provided using data generated by the OIE PVS Pathway;
3) submit a detailed plan of the programme to control and eventually eradicate dog-mediated rabies in the country including:
   a) the timeline;
   b) the performance indicators for assessing the effectiveness of the control measures to be implemented;
   c) documentation indicating that dog-mediated rabies is a *notifiable disease* and that the *official control programme* for dog-mediated rabies is applicable to the entire country;
4) submit a dossier on dog-mediated rabies in the country describing the following:
   a) the general epidemiology in the country highlighting the current knowledge and gaps in knowledge and the progress that has been made in controlling dog-mediated rabies;
   b) the measures implemented to prevent introduction of *infection*;
   c) the rapid detection of, and response to, dog-mediated rabies *cases*, to reduce the *incidence* and to eliminate transmission in at least one *zone* in the country;
   d) dog population control programme in accordance with Chapter 7.7.;

e) collaboration agreements or programmes with other *Competent Authorities* such as those responsible for public health and management of *wild* and *feral animals*;

5) submit evidence that *surveillance* of dog-mediated rabies is in place:
   a) by taking into account provisions in Chapter 1.4. and Article 8.14.12.;
   b) by having diagnostic capability and procedures, including regular submission of samples to a *laboratory* that carries out diagnosis to support epidemiological investigation;
6) where *vaccination* is practised as part of the *official control programme* for dog-mediated rabies, provide:
   a) evidence (such as copies of legislation) that *vaccination* of selected populations is compulsory and the vaccines are produced in accordance with the *Terrestrial Manual*;
   b) detailed information on *vaccination* campaigns, in particular on:
      i) target *populations*;
      ii) monitoring of *vaccination* coverage;
      iii) technical specifications of the vaccines used and description of the regulatory procedures in place;
7) provide preparedness and contingency plans.

The Member Country's *official control programme* for dog-mediated rabies will be included in the list of programmes endorsed by the OIE only after the submitted evidence has been accepted by the OIE. Retention on the list requires an annual update on the progress of the *official control programme* and information on significant changes concerning the points above. Changes in the epidemiological situation and other significant events should be reported to the OIE in accordance with Chapter 1.1.

The OIE may withdraw the endorsement of the *official control programme* if there is evidence of:

– non-compliance with the timelines or performance indicators of the programme; or
– significant problems with the quality of the *Veterinary Services* as per Section 3 of the *Terrestrial Code*; or
– an increase in the *incidence* of dog-mediated rabies that cannot be explained or addressed by the programme.

Article 8.14.12.

Surveillance

1) A Member Country should justify the *surveillance* strategy chosen in accordance with Chapter 1.4., as being adequate to detect the presence of *infection* with rabies virus, given the prevailing epidemiological situation. *Surveillance* should be under the responsibility of the *Veterinary Authority*.

   For the purposes of rabies *surveillance* a suspected *case* is a susceptible animal that shows any change in behaviour followed by death within ten days or that displays any of the following clinical signs: hypersalivation, paralysis, lethargy, abnormal aggression, abnormal vocalisation.

   In particular, Member Countries should have in place:

   a) a formal and ongoing system for detecting and investigating suspected *cases*;
   b) a procedure for the rapid collection and transport of samples from suspected *cases* to a *laboratory* for diagnosis;
   c) a system for recording, managing and analysing diagnostic and *surveillance* data.

   Rabies *surveillance* provides data that are indicators of the effectiveness of a rabies control programme and of the maintenance of freedom from *infection* with rabies virus in a country or *zone*.

2) In addition to principles in Chapter 1.4. the following are critical for rabies *surveillance*:
   a) Public awareness

      The *Veterinary Services* should implement programmes to raise awareness among the public, as well as *veterinary paraprofessionals*, *veterinarians* and diagnosticians, who should report promptly any *cases* or suspected *cases*.

   b) Clinical surveillance

      Clinical *surveillance* is a critical component of rabies *surveillance* and essential for detecting suspected *cases*. Therefore, a process should be in place and documented for the identification and investigation of suspected *cases* as well as for sample collection for laboratory diagnosis when rabies cannot be ruled out. Animals (especially carnivores and bats) found dead are recognised as an important source of information for rabies *surveillance* and should be part of the clinical *surveillance*.

      Laboratory testing should use the recommended sampling techniques, types of samples and tests described in the *Terrestrial Manual*.

c) Sampling

Surveillance should target suspected *cases*. Probability sampling strategies are not always useful, as sampling of healthy animals (e.g. not involved in human exposure) rarely returns useful *surveillance* data.

d) Epidemiological investigation

In all situations, especially in countries or *zones* considering self-declaration of freedom, routine epidemiological investigation of *cases* and molecular characterisation of virus isolates from human and animal cases is encouraged. Such an investigation allows identification of sources of *infection*, their geographic origin and their epidemiological significance.

Article 8.14.13.

Cooperation with other Competent Authorities

The *Veterinary Authority* should coordinate in a timely manner with public health and other *Competent Authorities* and share information to support the decision-making process for the management of human and animal exposure.

In all regions, *Veterinary Authorities* of neighbouring countries should cooperate in the control of dog-mediated rabies.

CHAPTER 7.7.

STRAY DOG POPULATION CONTROL

Preamble: The scope of these recommendations is to deal with *stray* and *feral* dogs, which pose serious human health, animal health and *animal welfare* problems and have a socio-economic, environmental, political and religious impact in many countries. Human health, including the prevention of zoonotic diseases, notably rabies, is a priority. Dog population management is an integral part of rabies control programmes. Furthermore, the OIE recognises the importance of controlling dog populations without causing unnecessary animal suffering. *Veterinary Services* should play a lead role in preventing zoonotic diseases and ensuring *animal welfare* and should be involved in dog population control, coordinating their activities with other competent public institutions and/or agencies.

Article 7.7.1.

Guiding principles

The following recommendations are based on those laid down in Chapter 7.1. Some additional principles are relevant to these recommendations:

1. The promotion of *responsible dog ownership* can significantly reduce the numbers of *stray dogs* and the incidence of zoonotic diseases.
2. Because dog ecology is linked with human activities, control of dog populations has to be accompanied by changes in human behaviour to be effective.

Article 7.7.2.

Definitions

Carrying capacity means the upper limit of the dog population density that could be supported by the habitat based on the availability of resources (food, water, shelter), and human acceptance.

Dog population control programme means a programme with the aim of reducing a *stray dog* population to a particular level and/or maintaining it at that level and/or managing it in order to meet a predetermined objective (see Article 7.7.3.).

Person this can include more than one individual, and could comprise family/household members or an organisation.

Article 7.7.3.

Dog population control programme objectives

The objectives of a programme to control the dog population may include the following:

1. improve health and welfare of owned and *stray dog* population;
2. reduce numbers of *stray dogs* to an acceptable level;
3. promote responsible ownership;
4. assist in the creation and maintenance of a rabies immune or rabies free dog population;
5. reduce the *risk* of zoonotic diseases other than rabies;
6. manage other *risks* to human health (e.g. parasites);
7. prevent harm to the environment and other animals;
8. prevent illegal trade and trafficking.

Article 7.7.4.

Responsibilities and competencies

1. Veterinary Authority

   The *Veterinary Authority* is responsible for the implementation of animal health and *animal welfare* legislation, in coordination with other competent government agencies and institutions. Control of endemic zoonotic diseases such as rabies and parasitic *infections* (e.g. *Echinococcus* spp.) would require technical advice from the *Veterinary Authority*, as animal health and some aspects of public health are within this Authority's competence but organising and/or supervising dog control schemes can be the responsibility of non-governmental organisations and governmental agencies other than the *Veterinary Authority*.

2. Other government agencies

   The responsibilities of other government agencies will depend on the risk being managed and the objective/nature of the dog population control measures employed.

   The ministry or other agency responsible for public health would normally play a leadership role and may have legislative authority in dealing with zoonotic diseases. Control of *stray dogs* with regard to other human health risks (e.g. *stray dogs* on roads; dog attacks within communities) may fall within the responsibility of the public health agency but is more likely to be the responsibility of the local government authorities or other agencies for public safety/security operating at the state/provincial or municipal level.

   Environment protection agencies may take responsibility for control problems associated with *stray dogs* when they present a hazard to the environment (e.g. control of *feral* dogs in national parks; prevention of dog attacks on *wildlife* or transmission of diseases to *wildlife*) or where a lack of environmental controls is giving rise to *stray dog* populations that threaten human health or access to amenities. For example, environmental protection agencies may regulate and enforce measures to prevent dogs from accessing waste or human sewage.

3. Private sector veterinarians

   The private sector *veterinarian* is responsible for providing advice to dog owners or handlers consulting the *veterinarian* for advice or treatment of a dog. The private sector *veterinarian* can play an important role in disease *surveillance* because he/she might be the first to see a dog suffering from a *notifiable disease* such as rabies. It is necessary that the private sector *veterinarian* follow the procedure established by the *Veterinary Authority* for responding to and reporting a suspected rabies case or a dog that is suffering from any other *notifiable disease*. Private sector *veterinarians* also play an important role (often in liaison with the police and/or local authorities) in dealing with cases of neglect that can lead to problems with stray and mismanaged dogs.

   The private *veterinarian* has competence and will normally be involved in dog health programmes and population control measures, including health testing, *vaccination*, identification, kennelling during the absence of the owner, sterilisation and *euthanasia*. Two-way communication between the private sector *veterinarian* and *Veterinary Authority*, often via the medium of a veterinary

professional organisation, is very important and the *Veterinary Authority* is responsible for setting up appropriate mechanisms for this action.

4. Non-governmental organisations

   Non-governmental organisations (NGOs) are potentially important partners of the *Veterinary Services* in contributing to public awareness and understanding and helping to obtain resources to contribute in a practical way to the design and successful implementation of dog control programmes. NGOs can supply local knowledge on dog populations and features of ownership, as well as expertise in handling and kennelling dogs and the implementation of sterilisation programmes. NGOs can also contribute, together with *veterinarians* and the authorities in educating the public in *responsible dog ownership*.

5. Local government authorities

   Local government authorities are responsible for many services and programmes that relate to health, safety and public good within their jurisdiction. In many countries the legislative framework gives authority to local government agencies in regard to aspects of public health, environmental health/hygiene and inspection/compliance activities.

   In many countries local government agencies are responsible for the development and enforcement of legislation relating to dog ownership (e.g. registration, microchipping, *vaccination*, leash laws, abandonment), the control of *stray dogs* (e.g. dog catching and shelters) and the alleviation of the problems *stray dogs* cause in their jurisdiction. This would normally be done with advice from a higher level (national or state/provincial) authority with specialised expertise in regard to public health and animal health. Collaboration with the private sector *veterinarians* (e.g. in programmes to sterilise and vaccinate *stray dogs*) and NGOs is a common feature of dog control programmes. Regardless of the legislative basis, it is essential to have the co-operation of local government authorities in the control of *stray dogs*.

6. Dog owners

   When a person takes on the ownership of a dog, there should be an immediate acceptance of responsibility for that dog, and for any offspring it may produce, for the duration of its life or until a subsequent owner is found. The owner should ensure that the welfare of the dog, including behavioural needs, are respected and the dog is protected, as far as possible, from infectious diseases (e.g. through *vaccination* and parasite control) and from unwanted reproduction (e.g. through contraception or sterilisation). Owners should ensure that the dog's ownership is clearly identified (preferably with permanent identification such as a tattoo or microchip) and, where required by legislation, registered on a centralised database. All reasonable steps should be taken to ensure that the dog does not roam out of control in a manner that would pose a problem to the community and/or the environment.

Article 7.7.5.

In the development of a dog population control programme it is recommended that the authorities establish an advisory group, which should include *veterinarians*, experts in dog ecology, dog behaviour and zoonotic diseases, and representatives of relevant stakeholders (local authorities, human health services/authorities, environmental control services/authorities, NGOs and the public). The main purpose of this advisory group would be to analyse and quantify the problem, identify the causes, obtain public opinion on dogs and propose the most effective approaches to use in the short and long term.

Important considerations are as follows:

1. Identifying the sources of stray dogs
   a. *Owned dogs* that roam freely;
   b. dogs that have been abandoned by their owner, including puppies resulting from uncontrolled breeding of *owned dogs*;
   c. unowned dogs that reproduce successfully.

2. Estimating the existing number, distribution and ecology

   Practical tools that are available include registers of dogs, population estimates, and surveys of dogs, owners, dog shelters and *veterinarians*. The important factors relevant to the dog carrying capacity of the environment include food, shelter, water and human attitudes and behaviour.

   A methodology could be established to make an estimate of the total dog population. An overview of appropriate methodologies may be found in Article 7.7.8. The same methodology could be used at appropriate intervals to assess population trends.

3. Regulatory framework

   A regulatory framework that would help authorities establish successful dog control programmes could include the following key elements:

   a. registration and identification of dogs and licensing of dog breeders;
   b. *vaccination* against rabies and other preventive measures against zoonotic diseases, as appropriate;
   c. veterinary procedures (e.g. surgical procedures);
   d. control of dog movement (national and international);
   e. control of dangerous dogs;
   f. regulations on the breeding and sale of dogs;
   g. environmental controls (e.g. *slaughterhouses/abattoirs*, rubbish dumps, dead stock facilities);
   h. regulations for dog shelters;
   i. *animal welfare* obligations of owners and authorities.

4. Resources available to authorities

   a. Human resources;
   b. financial resources;
   c. technical tools;
   d. infrastructure;
   e. cooperative activities;
   f. public-private-NGO partnerships;
   g. central-state or province-local partnerships.

Article 7.7.6.

Control measures

The following control measures could be implemented in accordance with the national context and local circumstances. Measures may be used in combination. *Euthanasia* of dogs, used alone, is not an effective control measure. If used, it should be done humanely (see point 11) of Article 7.7.6.) and in combination with other measures to achieve effective long term control. It is also important that authorities gain an understanding of people's attitudes towards dog ownership so that they can develop a cooperative approach to the control of dog populations.

1. Education and legislation for responsible ownership
   Encouraging dog owners to be more responsible will reduce the number of dogs allowed to roam, improve the health and welfare of dogs, and minimise the risk that dogs pose to the community. The promotion of *responsible dog ownership* through legislation and education is a necessary part of a dog population control programme. Collaboration with local government authorities, *animal welfare* NGOs, kennel clubs, private *veterinarians* and veterinary organisations will assist *Veterinary Authorities* in establishing and maintaining programmes.
   Education on *responsible dog ownership* (for the currently *owned dog* and any offspring it produces) should address the following elements:
   a. the importance of proper selection for behaviour and care to ensure the welfare of the dog and any offspring; the latter may include preparing the dog to cope with its environment through attention to socialisation and training;
   b. registration and identification of dogs (see point 2) of Article 7.7.6.);
   c. disease prevention, in particular zoonotic diseases, e.g. through regular *vaccination* in rabies endemic areas;
   d. preventing negative impacts of dogs on the community, via pollution (e.g. faeces and noise), risks to human health through biting or traffic accidents and risks to other dogs, *wildlife*, livestock and other companion animal species;

e. control of dog reproduction.

In order to achieve a shift towards responsible ownership, a combination of legislation, public awareness, education, and promotion of these elements will be required. It may also be necessary to improve access to resources supporting responsible ownership, such as veterinary care, identification and registration services and measures for control of zoonotic diseases.

2. Registration and identification of dogs (licensing)

A core component of dog population control by the *Competent Authorities* is the registration and identification of *owned dogs*. This may include granting licences to owners and breeders. Registration and identification may be emphasized as part of *responsible dog ownership* and are often linked to animal health programmes, for example, mandatory rabies *vaccination* and traceability.

Registration of animals in a centralised database can be used to support the enforcement of legislation and the reuniting of lost animals with owners. The control of dog reproduction by sterilisation can be encouraged through financial incentives presented by differential licensing fees.

3. Reproductive control

Controlling reproduction in dogs prevents the birth of unwanted puppies and can help address the balance between demand for dogs and the size of the population. It is advisable to focus efforts to control reproduction on those individuals or groups in the dog population identified as the most productive and the most likely to be the sources of unwanted and *stray dogs*, to ensure best use of resources. Methods of controlling reproduction will require direct veterinary input to individual animals. Involvement of both private and public veterinary sectors may be required to meet demand for services. Subsidisation of sterilisation programmes by government or other organisations may be considered to encourage uptake. The control of reproduction is essentially the responsibility of owners and can be incorporated into education on responsible ownership (see point 1) of Article 7.7.6.). Methods for controlling reproduction in dogs include:

a. surgical sterilisation;
b. chemical sterilisation;
c. chemical contraception;

d. separation of female dogs during oestrus from unsterilised males.

Surgical sterilisation should be carried out by a *veterinarian* and include appropriate anaesthesia and pain management.

Any chemicals or drugs used in controlling reproduction should be shown to have appropriate safety, quality and efficacy for the function required and used in accordance with the manufacturer's and *Competent Authority*'s regulations. In the case of chemical sterilants and contraceptives, research and field trials may need to be completed before use.

4. Removal and handling

The *Competent Authority* should collect dogs that are not under direct supervision and verify their ownership. Capture, transport, and holding of the dogs should be done humanely. The *Competent Authority* should develop and implement appropriate legislation and training to regulate these activities. Capture should be achieved with the minimum force required and equipment should be used that supports humane handling. Uncovered wire loops should not be used for capture.

5. Capture and return, rehoming or release

Competent Authorities have the responsibility to develop minimum standards for the housing (physical facilities) and care of these dogs. There should be provision for holding the dogs for a reasonable period of time to allow for reunion with the owner and, as appropriate, for rabies observation.

a. Minimum standards for housing should include the following provisions:
    i. site selection: access to drainage, water and electricity are essential and environmental factors such as noise and pollution should be taken into account;
    ii. kennel size, design and occupancy taking exercise into account;
    iii. disease control measures including isolation and quarantine facilities.

b. Management should address:

i. adequate fresh water and nutritious food;
ii. regular hygiene and cleaning;
iii. routine inspection of the dogs;
iv. monitoring of health and provision of required veterinary treatments;
v. policies and procedures for rehoming (adoption), sterilisation and *euthanasia*;
vi. training of staff in safe and appropriate handling of dogs;
vii. record keeping and reporting to authorities.

Dogs that are removed from a community may be reunited with the owner or offered to new owners for rehoming. This provides an opportunity to promote responsible ownership and good animal health care (including rabies *vaccination*). Prior to rehoming, authorities may consider sterilisation of dogs as a population control measure. The suitability of new owners to adopt dogs should be assessed and owners matched with available animals. The effectiveness of rehoming may be limited due to the suitability and number of dogs.

Dogs that are removed from a community may in some cases be provided with health care (including rabies *vaccination*), sterilised, and released to their local community at or near the place of capture. This method is more likely to be accepted in the situation where the presence of *stray dogs* is considered to be inevitable and is well tolerated by the local community.

This method is not applicable in all situations and may be illegal in countries or regions where legislation prohibits the abandonment of dogs. Problems caused by dogs, such as noise, faecal pollution, bite injuries and traffic accidents, would not be alleviated as dogs are returned to the local community and their movements are not restricted. If the local community has *owned dogs*, and sterilised dogs are released, consideration should be given to the risk that this could encourage abandonment of unwanted dogs. In the situation where many dogs are owned, a population control programme that focuses on neutering and responsible ownership may be more appropriate.

It is recommended that before adopting this approach, a cost-benefit analysis is conducted. Factors such as the monetary costs, impact on culture of ownership and public safety should be assessed as well as the benefits for disease control and *animal welfare* as well as any societal benefits.

c. If this method is adopted, the following factors should be addressed:

i. raising awareness of the programme within the local community to ensure understanding and support;
ii. use of humane methods for catching, transporting and holding dogs;
iii. correct surgical technique, anaesthesia and analgesia, followed by post-operative care;
iv. disease control may include blanket *vaccination* (e.g. rabies) and treatments and testing for diseases (e.g. leishmaniasis) followed, as appropriate by treatment or *euthanasia* of the dog;
v. behavioural observation may be used to assess if dogs are suitable for release; if not suitable for release or rehoming, *euthanasia* should be considered;
vi. permanent marking (e.g. tattoo or microchip) to indicate that the animal has been sterilised; individual identification also allows for tracking of *vaccination* status and treatment history and identification of a level of 'ownership' by the organisation/authority responsible for carrying out this intervention; a visible identification (e.g. collar) may also be used to prevent unnecessary recapture;
vii. the dog should be returned to a place that is as near as possible to the place of capture;
viii. the welfare of dogs after release should be monitored and action taken if required.

Dogs that are removed from a community may be too numerous or may be unsuitable for any rehoming scheme. If *euthanasia* of these unwanted animals is the only option, the procedure should be conducted in accordance with the regulations of the *Competent Authority* (see point 11) of Article 7.7.6.).

6. Environmental controls

   Steps should be taken to exclude dogs from sources of food (e.g. rubbish dumps and *slaughterhouses/abattoirs*, and installing animal-proof rubbish containers). This should be linked to a reduction in the dog population by other methods, to avoid *animal welfare* problems.

7. Control of dog movement – international (export/import)

   Chapter 8.14. provides recommendations on the international movement of dogs, with respect to provisions for rabies.

8. Control of dog movements – within country (e.g. leash laws, roaming restrictions)

   Measures for the control of dog movement in a country are generally invoked for the following reasons:

   a. for rabies control when the disease is present in a country;
   b. for public safety reasons;
   c. for the safety of '*owned dogs*' in an area or locality when a *stray dog* control programme is in place;
   d. to protect *wildlife* and livestock.

   It is necessary to have a regulatory framework and a national or local infrastructure comprising organisation, administration, staff and resources to encourage the finders of *stray dogs* to report to the *Competent Authority*.

9. Regulation of commercial dog dealers

   Dog breeders and dealers should be encouraged to form or join an appropriate association. Such associations should encourage a commitment to the raising and selling of physically and psychologically healthy dogs, as unhealthy dogs may be more likely to be abandoned to become part of the stray population. They should encourage breeders and dealers to provide advice on proper care to all new owners of dogs. Regulations covering commercial dog breeders and dealers should include specific requirements for accommodation, provision of suitable food, drink and bedding, adequate exercise, veterinary care and disease control and may require breeders and dealers to allow regular inspection, including veterinary inspection.

10. Reduction in dog bite incidence

    The most effective means of reducing prevalence of dog bites are education and placing responsibility on the owner. Dog owners should be educated in principles of *responsible dog ownership* as described in point 1) of Article 7.7.6. Legal mechanisms that enable the *Competent Authorities* to impose penalties or otherwise deal with irresponsible owners are necessary. Mandatory registration and identification schemes will facilitate the effective application of such mechanisms. Young children are the group at highest risk for dog bites. Public education programmes focussed on appropriate dog-directed behaviour have been demonstrated to be effective in reducing dog bite prevalence and these programmes should be encouraged. Authorities should seek advice from dog behaviour experts in developing dog safety education programmes.

11. Euthanasia

    When *euthanasia* is practised, the general principles in the *Terrestrial Code* should be followed, with the emphasis on using the most practical, rapid and humane methods and ensuring operator safety. Regardless of the method used, it is important to minimise distress, anxiety and pain by ensuring that operators are appropriately trained.

    Table 1 shows a summary analysis of methods for the *euthanasia* of dogs.

    Comments on methods for the *euthanasia* of dogs:

    a. Restraint

       When a dog needs to be restrained for any procedure, including *euthanasia*, this should always be done with full regard for operator security and *animal welfare*. Some *euthanasia* methods should be used in association with sedation or anaesthesia in order to be considered humane.

    b. Special equipment

       When special equipment is needed to perform *euthanasia* (e.g. gas chamber), the system should be designed for the purpose and regularly maintained in order to achieve operator security and *animal welfare*.

c. The following methods, procedures and practices are unacceptable on *animal welfare* grounds:

i. Chemical methods:
- Embutramide +Mebezonium +Tetracaine without sedation or by other than IV injection
- Chloral hydrate
- Nitrous oxide: may be used with other inhalants to speed the onset of anaesthesia, but alone it does not induce anaesthesia in dogs
- Ether
- Chloroform
- Cyanide
- Strychnine
- Neuromuscular blocking agents (nicotine, magnesium sulphate, potassium chloride, all curariform agents): when used alone, respiratory arrest occurs before loss of consciousness, so the dog may perceive pain
- Formalin
- Household products and solvents.
- Comrente on methods for *euthanasfa* of dogs

ii. Mechanical methods:
- Air embolism on conscious animal
- Burning
- Exsanguination of conscious animal
- Decompression: expansion of gas trapped in body cavities may be very painful
- Drowning
- Hypothermia, rapid freezing
- Stunning: stunning is not a *euthanasia* method, it should always be followed by a method which ensures *death*
- Kill-trapping
- Electrocution of conscious animal.

iii. Chemod methods

- Embu
- Chlord
- Nitron
- Father
- Forelin

a) Because neonatal animals and adults with impaired breathing or low blood pressure are resistant to hypoxia, methods that depend upon achieving a hypoxic state (e.g. CO_2, CO, N_2, Ar) should not be used.

b) These methods should not be used in animals aged less than two months, except to produce loss of consciousness and should be followed by another method to cause *death*. Concussion and cervical dislocation may be used in very small neonatal dogs and only in cases of emergency.

c) Operators should be well trained in the use of physical techniques to ensure that they are correctly and humanely carried out. The dog should be exsanguinated immediately after concussion or cervical dislocation.

d) Confirmation of death

For all methods of *euthanasia* used, *death* should be confirmed before animals are disposed of or left unattended. If an animal is not dead, another method of *euthanasia* should be performed.

e) Carcass disposal

Carcasses should be disposed of in a manner that complies with legislation. Attention should be paid to the risk of residues occurring in the carcass. Incineration is generally the safest way of carcass disposal.

Table 1.Summary analysis of methods for the euthanasia of dogs

Euthanasia method	Specific method	Animal welfare concerns/ implications	Key animal welfare requirements	Considerations relating to operator security	Advantages	Disadvantages
Chemical via injection	Barbiturates	Correct restraint is needed. IP is slow and may be irritant. IC injection is a painful procedure.	Recommend to use IV injection. When using IP injection, the solution may be diluted or local anaesthetic agent used in conjunction. IC should only be performed on unconscious animal and by skilled operator.	Correct restraint is needed. Administered under veterinary supervision and requires trained personnel.	Speed of action generally depends on the dose, concentration, route and rate of injection. Barbiturates induce euthanasia smoothly, with minimal discomfort to the animal. Barbiturates are less expensive than many other euthanasia agents.	These drugs persist in the carcass and may cause sedation or death in animals that consume the cadaver.
	Embutramide +Mebezonium +Tetracaine	Muscle paralysis may occur before loss of consciousness if injection given rapidly.	Use slow IV injection with sedation to permit slow rate of injection.	Correct restraint is needed. To be administered under veterinary supervision and by trained personnel.	Quite low cost.	Unavailable/ unlicensed in some countries.

Euthanasia method	Specific method	Animal welfare concerns/ implications	Key animal welfare requirements	Considerations relating to operator security	Advantages	Disadvantages
	Anaesthetic agent overdose (thiopentone or propofenol)	Underdosing may lead to recovery.	IV injection of a sufficient dose.	Correct restraint is needed. To be administered under veterinary supervision and by trained personnel.	Generally quick action and minimal discomfort to animal.	Large volume required (cost implications).
	Potassium chloride (KCl)	K+ is cardiotoxic and very painful if used without anaesthetic agent.	Only use on anaesthetised animals, IV injection.	Requires trained personnel.	Readily available without veterinary control.	Prior need for anaesthetic (cost and availability implications).
Mechanical	Free bullet	Can be inhumane if shot is inaccurate and dog is only wounded; dog may also escape.	Skilled operator essential.	Risk of injury to operators and spectators.	Not necessary to handle or capture dog.	Brain tissue may be unavailable for rabies diagnosis. Risk of injury to bystanders. Legal constraints on use of firearms.
	Penetrating captive bolt followed by pithing where necessary to ensure death	Can be inhumane if shot is inaccurate and dog is only wounded.	Skilled operator essential.	Animal should be restrained. Skilled operator essential.	No risk to operator (see free bullet) unless risk of dog infected with rabies, due to potential contact with brain tissue.	Brain tissue may be unavailable for rabies diagnosis. Legal constraints on use of firearms. May raise aesthetic objections.

Euthanasia method	Specific method	Animal welfare concerns/ implications	Key animal welfare requirements	Considerations relating to operator security	Advantages	Disadvantages
	Exsanguination	Onset of hypovolaemia may cause dog to become anxious.	Only use on unconscious animal.	Danger to operator through use of sharp instrument.	Material requirements minimal.	Need to render animal unconscious. Aesthetically objectionable.
Gaseous	Carbon monoxide (CO)	Inadequate concentration of CO is not lethal and can cause suffering. Signs of distress (convulsions, vocalization and agitation) may occur.	Compressed CO in cylinders should be used to achieve and maintain adequate concentration, which should be monitored. Note: fumes from gasoline engines are an irritant and this source of CO is not recommended.	Very hazardous for operator - gas is odourless and causes toxicity at both acute high levels and chronic low levels.	Dog dies quite rapidly if concentration of 4 to 6% used. No odour (therefore no aversive effect). Gas is not flammable or explosive except at a concentration greater than 10%.	
	Carbon dioxide (CO_2)	Gas is aversive. Inadequate concentration of CO_2 is not lethal and can cause suffering. CO_2 is heavier than air, so when incomplete filling of the chamber	Compressed CO_2 gas chamber is the only acceptable method because the concentration can be monitored and regulated.	Minimal hazard to operator when properly designed equipment used.	Gas is not flammable or explosive and causes quite rapid anaesthesia when correct concentrations used. Low cost. Readily available as compressed gas.	Unconsciousness can occur in minutes, but death may take some time. Likelihood of suffering before unconsciousness.

Euthanasia method	Specific method	Animal welfare concerns/ implications	Key animal welfare requirements	Considerations relating to operator security	Advantages	Disadvantages
		occurs, dogs may raise their head and avoid exposure. Few studies on adequate concentration and animal welfare.				
	Inert gas (nitrogen, N_2; argon, Ar)	Loss of consciousness is preceded by hypoxemia and ventilatory stimulation, which may be distressing to the dog. Re-establishing a low concentration of O_2 (i.e. greater than or equal to 6%) in the chamber before death will allow immediate recovery.	Concentration above 98% should be achieved rapidly and maintained. Properly designed equipment should be used.	Minimal hazard to operator when properly designed equipment used.	Gas is not flammable or explosive and is odourless. Readily available as compressed gas.	High cost. Little data on animal welfare implications in dogs.

Euthanasia method	Specific method	Animal welfare concerns/ implications	Key animal welfare requirements	Considerations relating to operator security	Advantages	Disadvantages
	Anaesthetic gas overdose (halothane or enflurane)	Animal may struggle and become anxious during induction. Vapours may be irritating and can induce excitement.	Supplementationwith air or O_2 required to avoid hypoxemia during induction phase.	Some gases may be hazardous, especially for pregnant women. General recommendation: avoid human exposure to greater than or equal to 2 ppm to avoid narcosis.	Gas is not flammable or explosive. Valuable for use with small animals (<7 kgs) and animals that are already anesthetised with gas.	High cost. Anaesthetic and euthanasia properties of the gas used should be known. Isoflurane has a pungent odour. Methoxyflurane's action is slow and dog may become agitated.
Electrical	Electrocution	Cardiac fibrillation occurs before onset of unconscious-ness, causing severe pain if dog is conscious. Pain can also be caused by violent extension of the limbs, head and neck.	Only use on unconscious dogs. This can be accomplished by electrical stunning (current through the brain to produce an instantaneous stun) or anaesthesia. Electrodes should span the brain in order that the current passed through the brain	May be hazardous for operator, who should use protective equipment (boots and gloves).	Low cost.	Need to render animal unconscious. May raise aesthetic objections.

Euthanasia method	Specific method	Animal welfare concerns/ implications	Key animal welfare requirements	Considerations relating to operator security	Advantages	Disadvantages
		Method may not be effective if insufficient current applied.	in order to achieve an effective stun. Death would result from current passed through the heart of an unconscious animal. Proper equipment and trained operator is essential.			

KEY to abbreviations used in Table 1:
IV: intravenous
IP: intraperitoneal
IC: intracardiac

Article 7.7.7.

Monitoring and evaluation of dog population control programmes

1. Monitoring and evaluation allows for comparison of important indicators against the baselines measured during initial assessment (see Article 7.7.5.). The three main reasons for carrying out monitoring and evaluation are:
    a. to help improve performance, by highlighting both problems and successful elements of interventions;
    b. for accountability, to demonstrate that the programme is achieving its aims;
    c. assuming methods are standardised, to compare the success of strategies used in different locations and situations.
2. Monitoring is a continuous process that aims to check the programme progress against targets and allows for regular adjustments. Evaluation is a periodic assessment, usually carried out at particular milestones to check the programme is having the desired and stated impact. These procedures involve the measurement of 'indicators' that are chosen because they reflect important components of the programme at different stages. Selection of suitable indicators requires clear planning of what the programme is aiming to achieve, the best selection of indicators will be one that reflects the interest of all relevant stakeholders. Standardised methodology will facilitate comparison of data from subsequent evaluations and performance between different projects. Indicators can be direct measurements of an area targeted to change (e.g. population of free roaming dogs on public property) or indirect measures that reflect change in a targeted area.
3. Elements that should generally be monitored and evaluated include:
    a. dog population size, separated into sub-populations in accordance with ownership and restriction of movement (i.e. roaming unrestricted or restricted by an owner);
    b. dog welfare, in the target population (e.g. body condition score, skin conditions and injuries or lameness) and as a result of the programme (if interventions involve direct handling of dogs, the welfare of the dogs as result of this handling should be monitored);
    c. prevalence of zoonotic diseases, such as rabies, in both the animal and human population;

d. responsible animal ownership, including measures of attitudes and understanding of responsible ownership and evidence that this is translating into responsible behaviour.

4. There are many sources of information for monitoring and evaluation purposes, including:
    a. feedback from the local community (e.g. through the use of structured questionnaires, focus groups or 'open format' consultation processes);
    b. records and opinions obtained from relevant professionals (e.g. *veterinarians*, medical doctors, law enforcement agencies, educators);
    c. animal based measurements (e.g. direct observation surveys of population size and welfare status).
5. The output of activities against budget should be carefully recorded in order to evaluate the effort (or cost) against the outcomes and impact (or benefit) that are reflected in the results of monitoring and evaluation.

Article 7.7.8.

An overview of appropriate methods for estimating the size of dog populations

Population estimates are necessary for making realistic plans for dog population management and zoonosis control, and for monitoring the success of such interventions. However, for designing effective management plans, data on population sizes alone are insufficient. Additional information is required, such as degrees of supervision of *owned dogs*, the origin of ownerless dogs, accessibility, etc.

The term 'owned' may be restricted to a dog that is registered with licensing authorities, or it may be expanded to unregistered animals that are somewhat supervised and receive shelter and some form of care in individual households. *Owned dogs* may be well supervised and restrained at all times, or they may be left without control for various time periods and activities. Dogs without owners that claim responsibility may still be accepted or tolerated in the neighbourhood, and individuals may provide food and protection. Such animals are sometimes called 'community *owned dogs*' or 'neighbourhood dogs'. For an observer it is frequently impossible to decide if a free roaming dog belongs to someone or not.

The choice of methods for assessing the size of a dog population depends on the ratio of owned versus ownerless dogs, which may not always be easy to judge. For populations with a large

proportion of *owned dogs* it may be sufficient to consult dog registration records or to conduct household surveys. These surveys should establish the number of *owned dogs* and the dog to human ratio in the area. In addition, questions on dog reproduction and demographics, care provided, zoonosis prevention, dog bite incidence, etc. may be asked. Standard polling principles should be applied.

If the proportion of ownerless dogs is high or difficult to assess, then one should resort to more experimental approaches. Methods borrowed from *wildlife* biology can be applied. Being generally diurnal and tolerant to human proximity, dogs lend themselves to direct observation and the application of mark-recapture techniques. Nevertheless, a number of caveats and limitations have to be taken into account. Firstly, the risk of zoonotic disease transmission is increased through close physical contact. Also, the methods are relatively labour intensive, they require some understanding of statistics and population biology, and most importantly, they are difficult to apply to very large areas. One should take into account that dog distribution is non-random, that their populations are not static, and that individual dogs are fairly mobile.

Counting of dogs visible in a defined area is the simplest approach to getting information on population size. One has to take into account that the visibility of dogs depends on the physical environment, but also on dog and human activity patterns. The visibility of animals changes with the time of the day and with seasons as a function of food availability, shelter (shade), disturbance, etc. Repeated standardized counting of dogs visible within defined geographical localities (e.g. wards) and specific times will provide indications of population trends. Direct counting is most reliable if it is applied to small and relatively confined dog populations, e.g. in villages, where it might be possible to recognize individual dogs based on their physical appearance.

Methods using mark-recapture procedures are often considered more reliable. However, they also produce trustworthy results only when a number of preconditions are met. Mortality, emigration and recruitment into the population should be minimal during the census period. One may be able to incorporate corrective factors into the calculations.

It is therefore important that the recommended census procedures are applied at times of low dispersal and that one selects study plots of shape and size that minimize the effect of dog movements in and out of the observation area. Census surveys should be completed within a few days to a maximum of two weeks in order to reduce demographic changes. In addition, all individuals in the population should have an equal chance of being counted. This is a highly

improbable condition for dogs, whose visibility depends on ownership status and degrees of supervision. It is therefore recommended that the investigator determines what fraction of the total population he/she might cover with an observational method and how much this part overlaps with the *owned dog* segment that he/she assesses with household surveys.

There are essentially two ways to obtain a population estimate if it is possible, in a defined area and within a few days, to tag a large number of dogs with a visible mark, e.g. a distinctive collar or a paint smudge. The first method requires that the capture (marking) effort remains reasonably constant for the whole length of the study. By plotting the daily number of dogs marked against the accumulated total of marked dogs for each day one can extrapolate the value representing the total number of dogs in the area. More commonly used in *wildlife* studies are mark recapture methods. Dogs are marked (tagged) and released back into the population. The population is subsequently sampled by direct observation. The number of marked and unmarked dogs is recorded. One multiplies the number of dogs that were initially marked and released by the number of subsequently observed dogs divided by the number of dogs seen as marked during the re-observation to obtain a total population estimate.

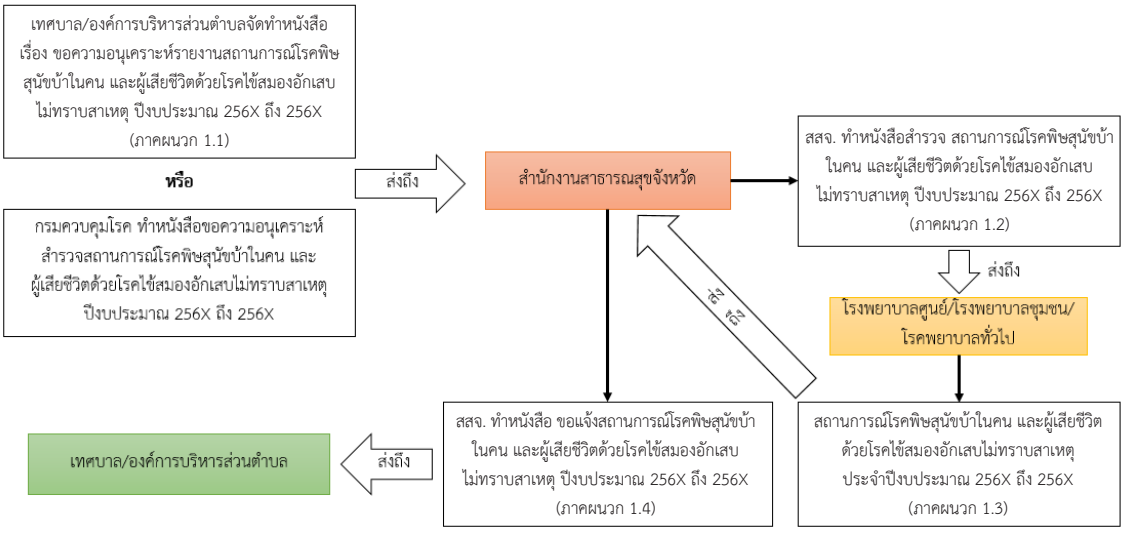
Since the dog populations of entire countries, states, provinces or even cities are much too large for complete assessment, it is necessary to apply the methods summarized above to sample areas. These should be selected (using common sense) so that results can be extrapolated to larger areas.

ภาคผนวก 3

ตัวอย่างหนังสือขอและแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ปีงบประมาณ 256X ถึง 256X

หลักการ

เนื่องจากพื้นที่ที่จะประกาศเป็นเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้นั้น จะต้องไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าเป็นเวลาอย่างน้อย 2 ปี และต้องมีการเฝ้าระวังผู้เสียชีวิตโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ และส่งตรวจตัวอย่างเพื่อยืนยันว่าผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบนั้นๆ ไม่ได้เกิดจากเชื้อพิษสุนัขบ้า ซึ่งโดยทั่วไป ผู้ป่วยสงสัยโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงผู้ป่วยโรคไข้สมองอักเสบส่วนใหญ่ จะถูกส่งตัวเพื่อรักษาต่อในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ ตั้งแต่โรงพยาบาลชุมชนขึ้นไป ดังนั้น จึงต้องมีการสำรวจจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า รวมถึงโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ในสถานพยาบาลเหล่านี้ โดยผู้ที่จะทำการสำรวจได้ครอบคลุมที่สุด คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จากนั้น สสจ. สามารถทำเป็นหนังสือรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า และผู้เสียชีวิตโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุเพื่อให้เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล นำมาประกอบเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาประเมินหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยใช้สถานการณ์ 2 ปีงบประมาณย้อนหลัง เช่น ขอตรวจประเมินปีงบประมาณ 2565 ใช้ข้อมูล 1 ต.ค.2562 - 30 กันยายน 2563 และ 1 ต.ค. 2563 - 30 กันยายน 2564 เป็นต้น นอกจากนี้ ของเทศบาลหรือองคืกรการบริหารส่วนตำบลอาจขอความอนุเคราะห์สถานการณ์ ได้ตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แนวทางการขอความอนุเคราะห์สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า

ภาคผนวก 1.1 ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ปีงบประมาณ 256X ถึง 256X นำเรียนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดฯ

ที่ (เลขหนังสือหน่วยงาน)/ (ชื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล)
(ที่อยู่หน่วยงาน)

(.....เดือน.....) ๒๕๖x

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด.....

ด้วย (ชื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล) มีความจำนงที่จะดำเนินการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยหลักเกณฑ์การประเมิน ได้กำหนดไว้ว่า พื้นที่ที่เข้ารับการประเมิน จะต้องไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และมีการส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในกลุ่มผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ โดยมีหนังสือรับรองจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน หรือนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่

(ชื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การประเมินเป็นไปด้วยความราบรื่น และมีเอกสารยืนยันชัดเจน จึงขอความอนุเคราะห์ให้มีการยืนยันสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และการพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา ได้แก่ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าวต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

โทร. (เบอร์โทรหน่วยงาน)
โทรสาร (เบอร์โทรสารหน่วยงาน)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

ภาคผนวก 1.2 ตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ปีงบประมาณ 256X ถึง 256X นำเรียนผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลชุมชน/โรคพยาบาลทั่วไป

ที่ (เลขหนังสือหน่วยงาน)/ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด.....)

(ที่อยู่หน่วยงาน)

(.....เดือน.....) ๒๕๖x

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลทั่วไป

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มรับรองรายงานสถานการณ์ฯ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยจังหวัด..... มีความประสงค์ที่จะผลักดันให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประเมินตนเองเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานเพื่อการป้องกันควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ของตนเอง และเพื่อเตรียมพร้อมการรับการประเมิน และประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในอนาคต โดยหลักเกณฑ์การประเมิน ได้กำหนดไว้ว่า พื้นที่ที่เข้ารับการประเมินจะต้องไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และมีการส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในกลุ่มผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ โดยมีหนังสือรับรองจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลทั่วไป ในพื้นที่ เพื่อยืนยันสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด..... พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้การประเมินเป็นไปด้วยความราบรื่น และมีเอกสารยืนยันชัดเจน จึงขอความอนุเคราะห์ให้มีการยืนยันสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และการพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา ได้แก่ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าวต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

โทร. (เบอร์โทรหน่วยงาน)
โทรสาร (เบอร์โทรสารหน่วยงาน)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

สิ่งที่ส่งมาด้วย

แบบฟอร์มรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบในคน ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X

โรงพยาบาล.....ขอรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และสถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุแยกรายตำบล ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X ดังนี้

1. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน

   ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ..... ถึง ..... พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น .....ราย ดังนี้

ปีงบประมาณ	จำนวนที่พบ (ราย)	ตำบลที่พบ

2. สถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (รหัส A86)

   ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ..... ถึง ..... พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ทั้งสิ้น..... ราย มีการส่งตรวจ.....ราย ไม่ส่งตรวจ.....ราย ดังนี้

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยไข้สมองอักเสบ (ราย)		ตำบลที่พบ
	ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า (ราย)	ไม่ได้ส่งตรวจหาโรคพิษสุนัขบ้า (ราย)	

ทั้งนี้ ได้มีการแนบผลการส่งตัวอย่างการส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในกลุ่มผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ จำนวน..... ราย มาด้วย

ลงชื่อ.....

ผู้อำนวยการโรงพยาบาล.....

ภาคผนวก 1.3 ตัวอย่างหนังสือรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X จากโรงพยาบาลนำเรียนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดฯ

ที่ (เลขหนังสือหน่วยงาน)/ (ชื่อโรงพยาบาล)
(ที่อยู่หน่วยงาน)

(.....เดือน.....) ๒๕๖x

เรื่อง รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ประจำงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด.....

อ้างถึง หนังสือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานสถานการณ์ฯ จำนวน ๑ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง หน่วยงาน ขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X นั้น

(ชื่อหน่วยงาน) ขอรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และสถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ของจังหวัด..... แยกรายตำบล ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X ดังนี้

๑. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน ระหว่าง ๑ ตุลาคม ๒๕๖X ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖X พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น .....ราย

๒. สถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ระหว่าง ๑ ตุลาคม ๒๕๖X ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖X พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ทั้งสิ้น..... ราย มีการส่งผลตรวจหาเชื้อพิษสุนัขบ้า.....ราย ไม่ส่งผลตรวจ.....ราย

ทั้งนี้ ได้มีการแนบผลการส่งตัวอย่างการส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในกลุ่มผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ จำนวน..... ราย มาด้วย รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

โทร. (เบอร์โทรหน่วยงานของท่าน)
โทรสาร (เบอร์โทรสารหน่วยงานของท่าน)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

สิ่งที่ส่งมาด้วย

แบบฟอร์มรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบในคน ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X

โรงพยาบาล.....ขอรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และสถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุแยกรายตำบล ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X ดังนี้

1. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน

   ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ..... ถึง ..... พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น .....ราย ดังนี้

ปีงบประมาณ	จำนวนที่พบ (ราย)	ตำบลที่พบ

2. สถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86)

   ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ..... ถึง ..... พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ทั้งสิ้น..... ราย มีการส่งตรวจ.....ราย ไม่ส่งตรวจ.....ราย ดังนี้

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยไข้สมองอักเสบ (ราย)		ตำบลที่พบ
	ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า (ราย)	ไม่ได้ส่งตรวจหาโรคพิษสุนัขบ้า (ราย)	

ทั้งนี้ ได้มีการแนบผลการส่งตัวอย่างการส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในกลุ่มผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ จำนวน..... ราย มาด้วย

ลงชื่อ.....

ผู้อำนวยการโรงพยาบาล.....

ภาคผนวก 1.4 ตัวอย่างหนังสือขอแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ปีงบประมาณ 256X ถึง 256X นำเรียนผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกันโรค/นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่ (เลขหนังสือหน่วยงาน)/ (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด.....)
(ที่อยู่หน่วยงาน)

(.....เดือน.....) ๒๕๖x

เรื่อง ขอแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X

เรียน ผู้อำนวยการสำนักควบคุมป้องกันโรคที่...../นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มรับรองรายงานสถานการณ์ฯ จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยจังหวัด..... มีความประสงค์ที่จะผลักดันให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล มีการประเมินตนเองเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานเพื่อการป้องกัน ควบคุม และกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ของตนเอง และเพื่อเตรียมพร้อมการรับการประเมินและประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในอนาคต โดยหลักเกณฑ์การประเมิน ได้กำหนดไว้ว่า พื้นที่ที่เข้ารับการประเมิน จะต้องไม่พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และมีการส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในกลุ่มผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ โดยมีหนังสือรับรองจากผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลทั่วไป ในพื้นที่ เพื่อยืนยันสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด..... ขอส่งรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อเป็นหลักฐานประกอบการประเมินเพื่อการรับรองการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

โทร. (เบอร์โทรหน่วยงาน)
โทรสาร (เบอร์โทรสารหน่วยงาน)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

สิ่งที่ส่งมาด้วย

แบบฟอร์มรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86)
ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด..... ขอรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน และสถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุแยกรายตำบล ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X ดังนี้

1. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในคน

   ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ..... ถึง ..... พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น .....ราย ดังนี้

ปีงบประมาณ	จำนวนที่พบ (ราย)	ตำบลที่พบ

2. สถานการณ์การพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86)

   ในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ..... ถึง ..... พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ทั้งสิ้น..... ราย มีการส่งตรวจ.....ราย ไม่ส่งตรวจ.....ราย ดังนี้

ปีงบประมาณ	จำนวนผู้เสียชีวิตด้วยไข้สมองอักเสบ (ราย)		ตำบลที่พบ
	ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า (ราย)	ไม่ได้ส่งตรวจหาโรคพิษสุนัขบ้า (ราย)	

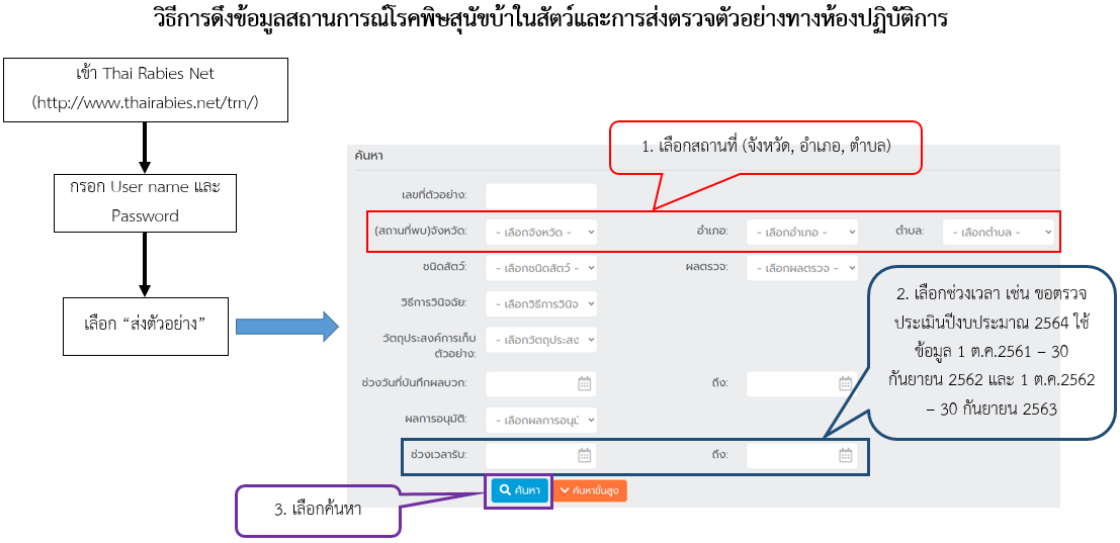
ลงชื่อ.....

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด.....

ตัวอย่างหนังสือขอและแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

หลักการ

สำหรับสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ปศุสัตว์อำเภอ สามารถดึงข้อมูลการส่งตรวจตัวอย่างจากฐานข้อมูล Thai Rabies Net ได้ โดยวิธีการ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 วิธีการดึงข้อมูลสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และการส่งตรวจตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการ

จากนั้นสามารถนำข้อมารายงานแยกรายตำบลได้ โดยข้อมูลจะเป็นจำนวนการส่งตรวจตัวอย่าง และจำนวนการพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ทั้งนี้ สามารถแนบผลรายงานการส่งตัวอย่างสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งอาจเป็นผลทางห้องปฏิบัติการแยกรายตัว หรือผลการค้นหาข้อมูลใน Thai Rabies Net ก็ได้ โดยตัวอย่างหนังสือขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 256X ถึง 256X และหนังสือขอแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ปีงบประมาณ 256X ถึง 256X ดังภาคผนวก 2.1 และ 2.2

ภาคผนวก 2.1

ที่ (เลขหนังสือหน่วยงาน)/ (ชื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล)
(ที่อยู่หน่วยงาน)

(.....เดือน.....) ๒๕๖x

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X

เรียน ปศุสัตว์อำเภอ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X จำนวน ๒ แผ่น

ด้วย (ชื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล) มีความจำนงที่จะดำเนินการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยหลักเกณฑ์การประเมิน ได้กำหนดไว้ว่า พื้นที่ที่เข้ารับการประเมิน จะต้องไม่พบสัตว์ด้วยโรคพิษสุนัขบ้า และมีการส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ทั้งแบบเชิงรับ (Passive Surveillance) และเชิงรุก (Active Surveillance) โดยมีหนังสือรับรองจากปศุสัตว์อำเภอ

(ชื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล) พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การประเมินเป็นไปด้วยความราบรื่น และมีเอกสารยืนยันชัดเจน จึงขอความอนุเคราะห์ให้มีการยืนยันสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ในพื้นที่ตำบล.....ในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมา ได้แก่ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องดังกล่าวต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

โทร. (เบอร์โทรหน่วยงาน)
โทรสาร (เบอร์โทรสารหน่วยงาน)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

แบบฟอร์มรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ.....ขอส่งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์แยกรายตำบล ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X ดังนี้

1. ผลการเฝ้าระวังเชิงรับ หรือการเฝ้าระวังทางอาการในสัตว์

   จากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) และแอพลิเคชั่น DLD 4.0 มีจำนวนการแจ้งสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ..... ตัว ได้รับการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ..... ตัว ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวนแจ้งสัตว์สงสัย	จำนวนส่งตรวจตัวอย่าง	จำนวนพบเชื้อ

2. ปีงบประมาณ..... พบสัตว์พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น .....ตัวอย่าง ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวนส่งตรวจตัวอย่าง	จำนวนพบเชื้อ

3. ปีงบประมาณ..... พบสัตว์พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น .....ตัวอย่าง ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวนส่งตรวจตัวอย่าง	จำนวนพบเชื้อ

ทั้งนี้ ได้มีการแนบผลการรายงานการส่งตัวอย่างสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ จากฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) มาด้วย

ลงชื่อ.....

ปศุสัตว์อำเภอ.....

ที่ (เลขหนังสือหน่วยงาน)/ (สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ.....)
(ที่อยู่หน่วยงาน)

(.....เดือน.....) ๒๕๖x

เรื่อง ขอแจ้งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X

เรียน นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบฟอร์มรับรองรายงานสถานการณ์ฯ จำนวน ๑ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง ชื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ขอความอนุเคราะห์รายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X นั้น

(สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ.....) ขอรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖X ถึง ๒๕๖X ดังนี้

๑. จากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) และแอพลิเคชั่น DLD ๔.๐ มีจำนวนการแจ้งสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ..... ตัว ได้รับการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ..... ตัว

๒. สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ระหว่าง ๑ ตุลาคม ๒๕๖X ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖X พบสัตว์ตรวจพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น จำนวน.....ตัวอย่าง

๓. จำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ระหว่าง ๑ ตุลาคม ๒๕๖X ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖X มีจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการในพื้นที่ตำบล..... จำนวน.....ตัวอย่าง โดยแบ่งเป็นปีงบประมาณ ๒๕๖X จำนวน.....ตัวอย่าง และปีงบประมาณ ๒๕๖X จำนวน.....ตัวอย่าง

ทั้งนี้ ผลการรายงานการส่งตัวอย่างสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ จากฐานข้อมูล ระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) มาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

โทร. (เบอร์โทรหน่วยงาน)
โทรสาร (เบอร์โทรสารหน่วยงาน)
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

แบบฟอร์มรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ และจำนวนการส่งตรวจตัวอย่างสัตว์ทางห้องปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X

สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ.....ขอส่งสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ แยกรายตำบล ประจำปีงบประมาณ 256X ถึง 256X ดังนี้

1. ผลการเฝ้าระวังเชิงรับ หรือการเฝ้าระวังทางอาการในสัตว์

   จากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) และแอพลิเคชั่น DLD 4.0 มีจำนวนการแจ้งสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ..... ตัว ได้รับการส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ ..... ตัว ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวนแจ้งสัตว์สงสัย	จำนวนส่งตรวจตัวอย่าง	จำนวนพบเชื้อ
XXXX	XXXXX	X	X	0
	XXXXX	X	X	1
	XXXXX	X	X	1
	XXXXX	X	X	0

2. ปีงบประมาณ.....มีการส่งตัวอย่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ.....ตัวอย่าง และสัตว์พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น.....ตัวอย่าง ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวนส่งตรวจตัวอย่าง	จำนวนพบเชื้อ
XXXX	XXXXX	X	0
	XXXXX	X	1
	XXXXX	X	1
	XXXXX	X	0

3. ปีงบประมาณ.....มีการส่งตัวอย่างตรวจทางห้องปฏิบัติการ.....ตัวอย่าง และสัตว์พบโรคพิษสุนัขบ้าทั้งสิ้น.....ตัวอย่าง ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวนส่งตรวจตัวอย่าง	จำนวนพบเชื้อ
XXXX	XXXXX	X	0
	XXXXX	X	0
	XXXXX	X	0
	XXXXX	X	0

ทั้งนี้ ได้มีการแนบผลการรายงานการส่งตัวอย่างสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ จากฐานข้อมูลระบบสารสนเทศเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Thai Rabies Net) มาด้วย

ลงชื่อ.....

ปศุสัตว์อำเภอ.....

ภาคผนวก 5

แบบรายงานค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันหลังสัมผัสโรค (Post-Exposure prophylaxis)

วัตถุประสงค์ของการค้นหาติดตามผู้สัมผัส

1. ส่งเสริมผลักดัน ให้เกิดการค้นหาและติดตามผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าให้รับการฉีดวัคซีนป้องกันหลังสัมผัสโรคทุกราย
2. ติดตาม วิเคราะห์ข้อมูล ผลการดำเนินงาน ค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรค ลดความเสี่ยงจากการเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่

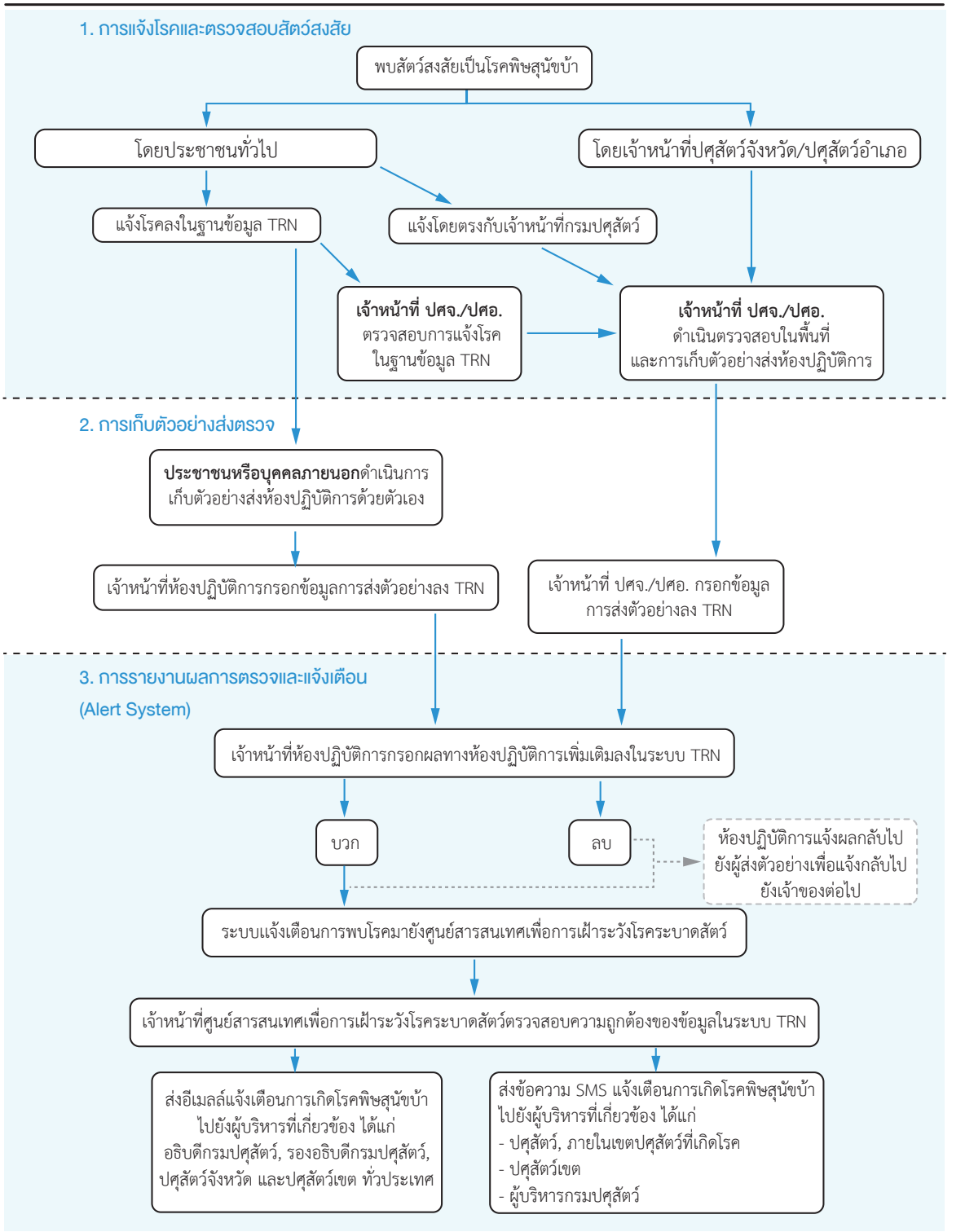
หลักการ

หลังจากได้รับรายงานพบสัตว์เป็นโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ทีม SRRT จะทำการค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรค ตามมาตรการการติดตามผู้สัมผัสสัตว์ยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าให้เข้ารับการฉีดวัคซีนครบทุกเหตุการณ์และครบชุด ของกรมควบคุมโรค และรายงานมายังสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ มาในรูปแบบของการรายงาน Rabies 1 ซึ่งเป็นแบบฟอร์มการบันทึกผู้สัมผัสโรครายบุคคล และจะช่วยให้สามารถติดตามการเข้ารับวัคซีนของผู้สัมผัสได้อย่างครบชุด ซึ่งโดยทั่วไปการติดตามค้นหาผู้สัมผัส จะติดตามในสัตว์ทุกตัวที่พบโรค นับเป็น 1 เหตุการณ์ ดังนั้น เอกสารที่ใช้ในการประกอบการพิจารณาสามารถเปรียบเทียบระหว่างจำนวนสัตว์พบเชื้อใช่วง 2 ปีที่ผ่านมา และจำนวนเหตุการณ์ที่ติดตามผู้สัมผัส และจำนวนผู้สัมผัสที่เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรค (แนวทางการค้นหาผู้สัมผัสโรคและการรายงานตามแผนผังที่ 2)

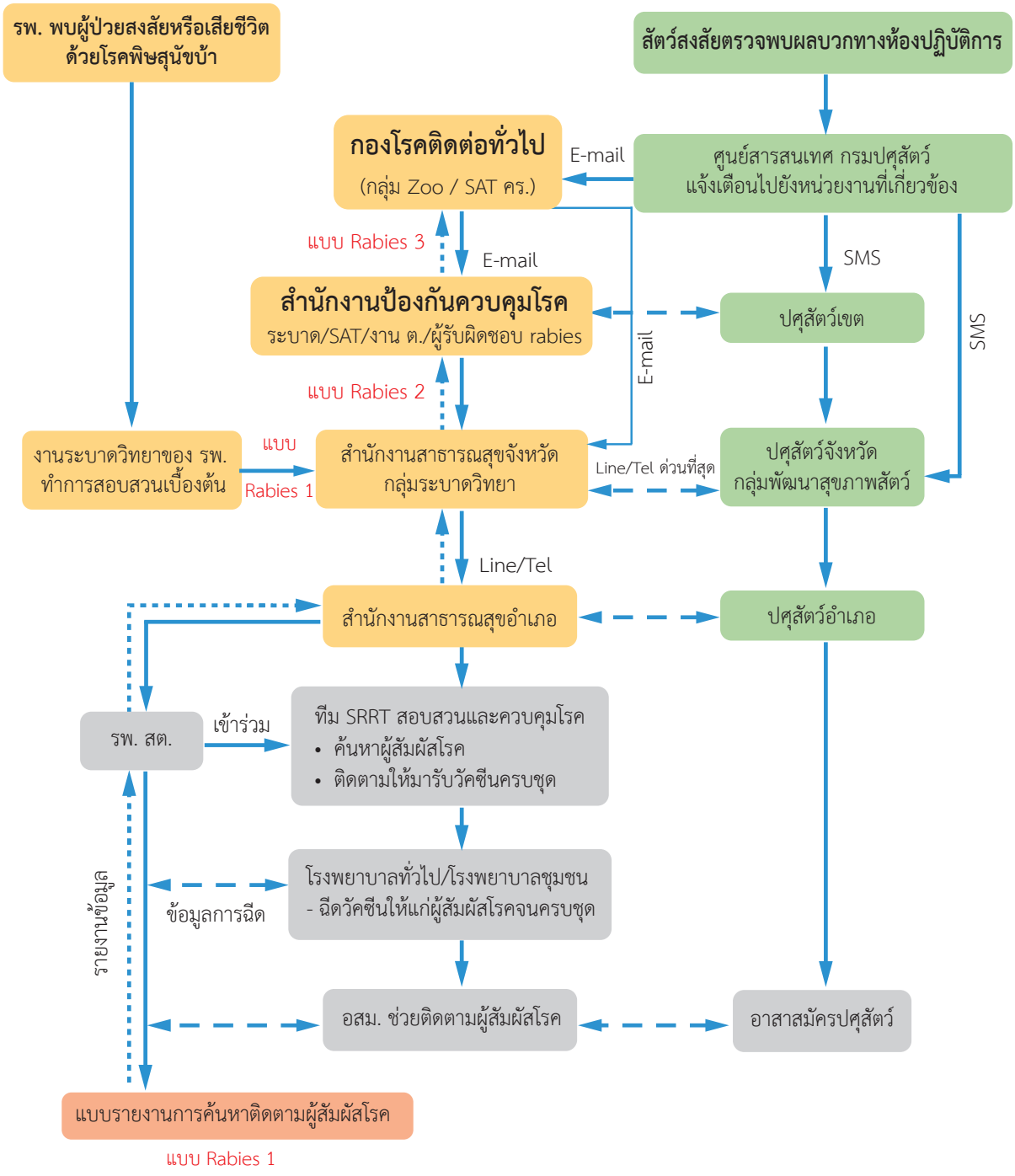
การติดตามผลตรวจเชื้อพิษสุนัขบ้า (ในสัตว์) : www.thairabies.net หรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานปศุสัตว์ และสาธารณสุข แนวทางการรายงานโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ตามแผนผังที่ 1

เอกสารประกอบการพิจารณา : แบบฟอร์ม Rabies 1 แยกรายตำบล

แผนผังที่ 1 รายงานหัวสัตว์พบเชื้อพิษสุนัขบ้าจาก Thai Rabies Net (TRN)

แผนผังที่ 2 การค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อเข้ารับการฉีดวัคซีน

หมายเหตุ: ——— ดำเนินการ - - - ประสานงาน ····· รายงานข้อมูล

Rabies 1 : **สำหรับ รพ.สต./รพ./สสอ./ทีมค้นหา**

แบบฟอร์มการค้นหาติดตามผู้สัมผัสโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันหลังสัมผัสโรค (Post-Exposure prophylaxis)

หน่วยงานที่ทำติดตาม (รพ. / รพ.สต. / ทีมSRRT) .....

ชนิดสัตว์ที่พบผลบวก O สุนัข O แมว O โค O อื่นๆ ระบุ.....

วันที่พบผลบวก ..../..../25.... **ที่อยู่ของสัตว์ที่พบผลบวก :** บ้าน..... หมู่ ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

วันที่พบผู้ป่วยสงสัย/เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า (ถ้ามี) ..../..../25.... **ที่อยู่ขณะป่วย/เสียชีวิต :** หมู่ ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

ที่อยู่ขณะถูกกัด-ข่วน : หมู่ ..... ตำบล ..... อำเภอ ..... จังหวัด .....

No	ชื่อ-นามสกุล	เพศ	อายุ (ปี)	ที่อยู่/โทรศัพท์	วันที่สัมผัสโรค (ว/ด/ป)	การฉีด RIG		วันที่รับวัคซีน (ว/ด/ป)									ฉีดกระตุ้น			หมายเหตุ สาเหตุกรณีรับไม่ครบ/ล่าช้า
						ฉีด	ไม่ฉีด	ฉีด IM เข็มที่					ฉีด ID เข็มที่				1 เข็ม	2 เข็ม		
								1	2	3	4	5	1	2	3	4	D0	D0	D3	

สรุปเหตุการณ์ 1. พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ..... ราย อายุ ..... ปี เพศ .....

2. จำนวนผู้สัมผัสโรคทั้งสิ้น ..... ราย รับวัคซีนครบชุด ..... ราย ไม่ครบชุด ..... ราย

สูตรคำนวณ **ร้อยละของผู้สัมผัสโรคที่ได้รับการฉีดวัคซีนถูกต้อง = จำนวนผู้สัมผัสโรคที่รับวัคซีนครบชุด X 100 = ร้อยละ .....**

จำนวนผู้สัมผัสโรคทั้งหมดต่อหนึ่งเหตุการณ์

หมายเหตุ: กรุณาส่งข้อมูลตามแบบฟอร์มนี้ให้ สสจ. ทุกวันที่ 20 ของเดือน

หากสงสัยสอบถาม กลุ่มโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค โทร: 0 2590 3177-8 โทรสาร: 0 2965 9484 E-mail: report.rabies@gmail.com

ขอขอบคุณ รพ.สต./รพ. ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานและรายงานข้อมูลมา ณ ที่นี้

ภาคผนวก
6

ตัวอย่างแบบเก็บข้อมูลจำนวนประชากรสัตว์

1. แนวทางการดำเนินงานการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ และการกระตุ้นภูมิในสัตว์ ดังนี้

1) ขั้นเตรียมการ ได้แก่ การอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ด้านโรคพิษสุนัขบ้า และการเตรียมการเพื่อการรายงานผลการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ผ่านทาง Rabies One Data
2) ขั้นการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ครั้งที่ 1 (เดือนตุลาคม – มกราคม) เพื่อให้ได้จำนวนประชากรสุนัขและแมวเพื่อการตั้งงบประมาณในการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ โดยหลังจากที่มีการสำรวจแล้ว ต้องมีการรายงานผลการสำรวจมายัง Rabies One Data ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมกราคม เพื่อให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเก็บรวบรวม และจัดสรรงบประมาณ ต่อไป
3) ขั้นการดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รอบที่ 1 โดยก่อนเริ่มการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ต้องมีการประกาศจังหวัด เรื่อง ประกาศกำหนดเขตท้องที่ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สัตว์ควบคุมโดยไม่เสียค่าธรรมเนียมตามมาตร 17 แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 จากผู้ว่าราชการจังหวัดก่อน ซึ่งในการฉีดวัคซีนรอบที่ 1 ควรต้องมีการดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม เพื่อให้เกิดการกระตุ้นภูมิคุ้มกันระดับฝูง
4) ขั้นการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ ครั้งที่ 2 (รอบเก็บตก) (เดือนมิถุนายน – กรกฎาคม) เป็นการสำรวจเพื่อเก็บตกการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งจะต้องมีการรายงานมายัง Rabies One Data ภายในเดือน มิถุนายน เพื่อจัดสรรงบประมาณภายในเดือนกรกฎาคม
5) ขั้นดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รอบที่ 2 ซึ่งจะมีการฉีดในช่วงรณรงค์วันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลกในเดือนกันยายน
6) ขั้นสรุปผลการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นการสรุปผลการดำเนินงานทุกครั้งหลังจากที่มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 เสร็จ เพื่อการรายงานผลการดำเนินงานต่อไป
7) ขั้นเตรียมการสำหรับปีงบประมาณถัดไป (เดือนกุมภาพันธ์ – สิงหาคม) เป็นการจัดตั้งงบประมาณเพื่อการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ในปีงบประมาณถัดไป โดยการประมาณการงบประมาณ สามารถนำจำนวนประชากรสัตว์ที่ได้จากการสำรวจครั้งล่าสุดมาตั้งงบประมาณได้
8) ขั้นการควบคุมจำนวนประชากรสัตว์ จะดำเนินการร่วมกับกรมปศุสัตว์ เพื่อการทำหมันสุนขและแมวโดมีการดำเนินกิจกรรมตลอดปีงบประมาณ

โดยรายละเอียดระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่การสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ การรายงานจำนวนประชากรสัตว์ลงในฐานข้อมูล การจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ การดำเนินงานเพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกันในสัตว์ เป็นตารางที่ 1

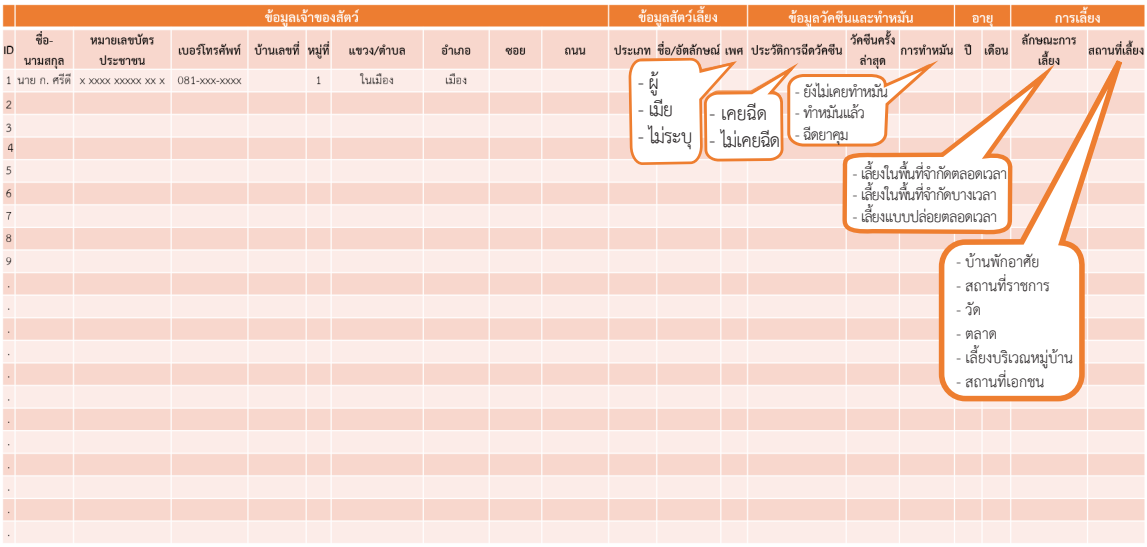
ขั้นตอน	กิจกรรม	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ปีงบประมาณที่ 1											
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
เตรียมการ	ฝึกอบรมอาสาปศุสัตว์ด้านโรคพิษสุนัขบ้า	สำนักงานปศุสัตว์เขต/ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด												
	สำรวจการยกฐานะของ อปท.	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												
	ส่งรายชื่อ อปท. แก่ผู้รับผิดชอบ Rabies One Data	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												
	ผู้รับผิดชอบฯ ส่งรหัส Rabies One data มาให้กรมส่งเสริมฯ	คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์												
	แจ้งรหัสสำหรับการกรอก Rabies One Data ให้กับ อปท.	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												
สำรวจจำนวนประชากรสัตว์ รอบที่ 1	สำรวจจำนวนประชากร ครั้งที่ 1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	สรุปยอดการสำรวจครั้งที่ 1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	คีย์ Rabies One Data ครั้งที่ 1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัคซีนตามการสำรวจรอบที่ 1	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												
ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รอบที่ 1	จัดทำอนุมัติโครงการความร่วมมือรณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แจ้งผู้ว่าราชการจังหวัด	กรมปศุสัตว์												
	ทำหนังสือขอคำแนะนำรายละเอียดคุณลักษณะวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												

ขั้นตอน	กิจกรรม	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ปีงบประมาณที่ 1											
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
	ออกประกาศ รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	กรมปศุสัตว์												
	จัดซื้อวัคซีนฯ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	ออกประกาศจังหวัด เรื่อง ประกาศกำหนดเขตท้องที่ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สัตว์ควบคุม โดยไม่เสียค่าธรรมเนียมตามมาตร 17 แห่ง พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535	สำนักงานปศุสัตว์เขต/สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/ผู้ว่าราชการจังหวัด												
	ดำเนินการฉีดวัคซีน และควบคุมจำนวนประชากรสัตว์	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
สำรวจจำนวนประชากรสัตว์ รอบที่ 2	สำรวจจำนวนประชากร ครั้งที่ 2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	สรุปยอดการสำรวจครั้งที่ 2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	คีย์ Rabies One Data ครั้งที่ 2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดซื้อวัคซีนลงรอบที่ 2 (รอบเก็บตก)	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												
ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รอบที่ 2	จัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รอบที่ 2 (เก็บตก)	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	ทำหนังสือถึงสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ขอให้ดำเนินการงานวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลก	กรมปศุสัตว์												

ขั้นตอน	กิจกรรม	หน่วยงานผู้รับผิดชอบ	ปีงบประมาณที่ 1											
			ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
	ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รอบเก็บตกผ่านโครงการรณรงค์วันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลก	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
ควบคุมประชากรสัตว์	โครงการประชารัฐร่วมใจกำจัดภัยโรคพิษสุนัขบ้าและควบคุมจำนวนประชากรสุนัขแมว (ทำหมัน)	กรมปศุสัตว์												
สรุปผลการดำเนินงาน	สรุปรายงานผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า รอบที่ 1	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												
	สรุปรายงานผลการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า รอบที่ 2	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น												
เตรียมการสำหรับปีงบถัดไป	อปท. จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												
	อปท. จัดทำเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติงบประมาณ ประจำปี	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น												

2. ตัวอย่างแบบเก็บข้อมูลสำรวจจำนวนประชากรสัตว์

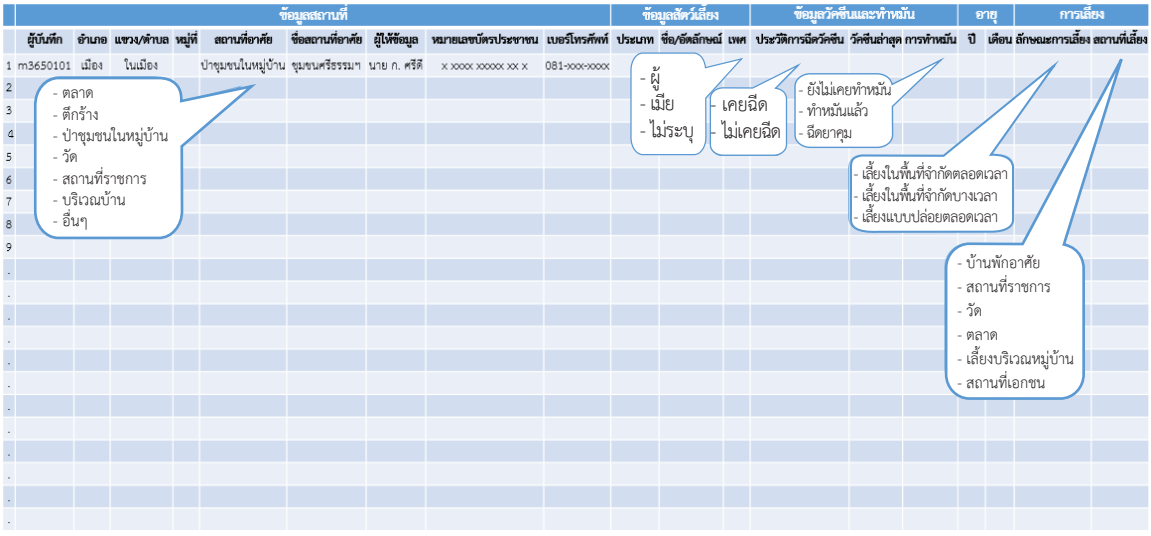
<u>แบบที่ 1</u> แบบฟอร์ม Rabies One Data: ข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวรายตัว

ข้อมูลเจ้าของสัตว์										ข้อมูลสัตว์เลี้ยง			ข้อมูลวัคซีนและทำหมัน			อายุ		การเลี้ยง	
ID	ชื่อ-นามสกุล	หมายเลขบัตรประชาชน	เบอร์โทรศัพท์	บ้านเลขที่	หมู่ที่	แขวง/ตำบล	อำเภอ	ซอย	ถนน	ประเภท	ชื่อ/ฮัตลักษณ์	เพศ	ประวัติการฉีดวัคซีน	วัคซีนครั้งล่าสุด	การทำหมัน	ปี	เดือน	ลักษณะการเลี้ยง	สถานที่เลี้ยง
1	นาย ก. ศรีดี	x xxxx xxxxx xx x	081-xxx-xxxx		1	ในเมือง	เมือง												
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			

- ประเภท: - ผู้ - เมีย - ไม่ระบุ
- ประวัติการฉีดวัคซีน: - เคยฉีด - ไม่เคยฉีด
- วัคซีนครั้งล่าสุด / การทำหมัน: - ยังไม่เคยทำหมัน - ทำหมันแล้ว - ฉีดยาคุม
- ลักษณะการเลี้ยง: - เลี้ยงในพื้นที่จำกัดตลอดเวลา - เลี้ยงในพื้นที่จำกัดบางเวลา - เลี้ยงแบบปล่อยตลอดเวลา
- สถานที่เลี้ยง: - บ้านพักอาศัย - สถานที่ราชการ - วัด - ตลาด - เลี้ยงบริเวณหมู่บ้าน - สถานที่เอกชน

<u>แบบที่ 2</u> แบบฟอร์ม Rabies One Data: ข้อมูลจำนวนรวมสุนัขและแมวแต่ละบ้าน

ข้อมูลสถานที่									ข้อมูลสัตว์เลี้ยง			ข้อมูลวัคซีนและทำหมัน			อายุ		การเลี้ยง	
	ผู้บันทึก	อำเภอ	แขวง/ตำบล	หมู่ที่	สถานที่อาศัย	ชื่อสถานที่อาศัย	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเลขบัตรประชาชน	เบอร์โทรศัพท์	ประเภท	ชื่อ/ฮัตลักษณ์	เพศ	ประวัติการฉีดวัคซีน	วัคซีนล่าสุด	การทำหมัน	ปี	เดือน	ลักษณะการเลี้ยง	สถานที่เลี้ยง
1	m3650101	เมือง	ในเมือง		ป่าชุมชนในหมู่บ้าน	ชุมชนศรีธรรมฯ	นาย ก. ศรีดี	x xxxx xxxxx xx x	081-xxx-xxxx										
2																			
3																			
4																			
5																			
6																			
7																			
8																			
9																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			
.																			

- สถานที่อาศัย: - ตลาด - ตึกร้าง - ป่าชุมชนในหมู่บ้าน - วัด - สถานที่ราชการ - บริเวณบ้าน - อื่นๆ
- ประเภท: - ผู้ - เมีย - ไม่ระบุ
- ประวัติการฉีดวัคซีน: - เคยฉีด - ไม่เคยฉีด
- วัคซีนล่าสุด / การทำหมัน: - ยังไม่เคยทำหมัน - ทำหมันแล้ว - ฉีดยาคุม
- ลักษณะการเลี้ยง: - เลี้ยงในพื้นที่จำกัดตลอดเวลา - เลี้ยงในพื้นที่จำกัดบางเวลา - เลี้ยงแบบปล่อยตลอดเวลา
- สถานที่เลี้ยง: - บ้านพักอาศัย - สถานที่ราชการ - วัด - ตลาด - เลี้ยงบริเวณหมู่บ้าน - สถานที่เอกชน

<u>แบบที่ 3</u> แบบฟอร์ม Rabies One Data: ข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของในพื้นที่สาธารณะ

	ข้อมูลสถานที่								สุนัข			แมว		
ID	อำเภอ	แขวง/ตำบล	หมู่ที่	สถานที่อาศัย	ชื่อสถานที่อาศัย	ผู้ให้ข้อมูล	หมายเลขบัตรประชาชน	เบอร์โทรศัพท์	จำนวน	วัคซีน	ทำหมัน	จำนวน	วัคซีน	ทำหมัน
1	เมือง	ในเมือง	1	ตลาด	ตลาดเทศบาล...	นาย ก. ศรีดี	x xxxx xxxxx xx x	081-xxx-xxxx						
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
.														
.														
.														
.														
.														
.														
.														
.														
.														

- ตลาด
- ตึกร้าง
- ป่าชุมชนในหมู่บ้าน
- วัด
- สถานที่ราชการ
- บริเวณบ้าน
- อื่นๆ

หมายเหตุ: ตารางการเก็บข้อมูลแบบที่ 1-3 เป็นตารางรูปแบบเดียวกับการขึ้นทะเบียนสัตว์ในศูนย์บัญชาการเพื่อการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า (Rabies One Data) ซึ่งผู้กรอกข้อมูล สามารถกรอกข้อมูลแบบออฟไลน์ผ่านไฟล์ข้อมูลนี้ก่อน และคัดลอกลงตารางของโปรแกรมเพื่อบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลได้ โดยขั้นตอนและแนวทางการบันทึกข้อมูลสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ http://www.rabiesonedata.ku.ac.th/ และเลือกที่ การสร้างตารางสเปรดชีตเพื่อกรอกข้อมูลก่อนคัดลอกลงโปรแกรม

<u>แบบที่ 4</u> ตัวอย่างแบบฟอร์มขนาดย่อ

แบบการขึ้นทะเบียนสุนัข – แมวประจำปี๒๕๖๔

รอบที่ ๑/๒๕๖๔

ศูนย์บริบาลสัตว์ เทศบาลเมืองเขาสามยอด อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....เวลา.....

ชุมชนเขาสามยอด.....

K	ชื่อ- สกุล	เลขบัตรประชาชน	ที่อยู่	เบอร์โทรศัพท์	ชนิดสัตว์		ชื่อสัตว์	เพศ		พันธุ์	สี	อายุ	ทำหมัน		พื้นที่บ้าน	จำนวนผู้อยู่อาศัย
					สุนัข	แมว		ผู้	เมีย				ยัง	แล้ว		

หมายเหตุ: ตัวอย่างแบบสำรวจนี้ สามารถพิมพ์ออกมาให้อยู่ในรูปแบบ A4 ได้ ในขณะที่แบบสำรวจ Rabies One Data จำเป็นต้องพิมพ์ออกมาในรูปแบบกระดาษ A3 ซึ่งมีขนาดใหญ่ หากพิมพ์ในกระดาษ A4 จะมีขนาดตัวอักษรที่เล็ก อาจไม่สะดวกในการจดบันทึก นอกจากนี้ อปท. อาจใช้แบบฟอร์มที่ตนเองมีใช้ในการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ได้จมแต่สะดวก

3. วิธีการรายงาน Rabies One Data

Rabies One Data เป็นฐานข้อมูลที่ช่วยในการจัดเก็บผลการสำรวจจำนวนประชากรโรคพิษสุนัขบ้ารายตัว โดยข้อดีของ Rabies One Data มีดังนี้

1) ช่วยจัดเก็บข้อมูลการสำรวจให้เป็นระบบ
2) สามารถดึงข้อมูลมาใช้ใหม่เพื่อการปรับปรุงข้อมูลในรอบการสำรวจถัดไปได้
3) สามารถนำข้อมูลมาจัดตั้งงบประมาณสำหรับการจัดซื้อวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ได้
4) เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการใช้ติดตามความครอบคลุมของการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และการทำหมันในกลุ่มประชากรสุนัขและแมวได้

โดยการลงข้อมูล จะสามารถทำการลงข้อมูลได้ในสัตว์ 2 ประเภท ได้แก่ สัตว์ที่มีเจ้าของ และสัตว์จรจัด สามารถบันทึกข้อมูลในรูปแบบออฟไลน์ (ไม่ต้องเชื่อมต่อเข้ากับอินเตอร์เน็ต) ได้ ทำให้มีความรวดเร็วในการลงข้อมูลดังนี้

1) กรณีสัตว์มีเจ้าของ คือ สัตว์ที่สามารถระบุผู้รับผิดชอบ หรือผู้เลี้ยงได้ชัดเจน สามารถรายงานได้ใน 2 แบบฟอร์ม ได้แก่ แบบฟอร์มข้อมูลจำนวนสุนัข และแมวรายตัว (แบบที่ 1) ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลตามชื่อเจ้าของสัตว์ ข้อดีคือ สามารถติดตามการเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ได้ง่าย และทราบชื่อเจ้าของสัตว์ชัดเจน กรณีที่ต้องมีการติดตามตัว ใช้รายงานในกรณีที่เป็นสุนัขเลี้ยงที่ทราบเจ้าของชัดเจน และแบบฟอร์มข้อมูลจำนวนรวมสุนัขและแมวแต่ละบ้าน (ตามบ้านเลขที่) (แบบที่ 2) ซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลอ้างอิงตามแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ โดยจะต้องมีการกรอกชื่อผู้ให้ข้อมูล หมายเลขโทรศัพท์ และ หมายเลขบัตรประชาชนของผู้รับผิดชอบ ใช้รายงานในกรณีที่เป็นสัตว์ที่อาศัยอยู่ในแหล่งสาธารณะ มีผู้รับผิดชอบชัดเจน

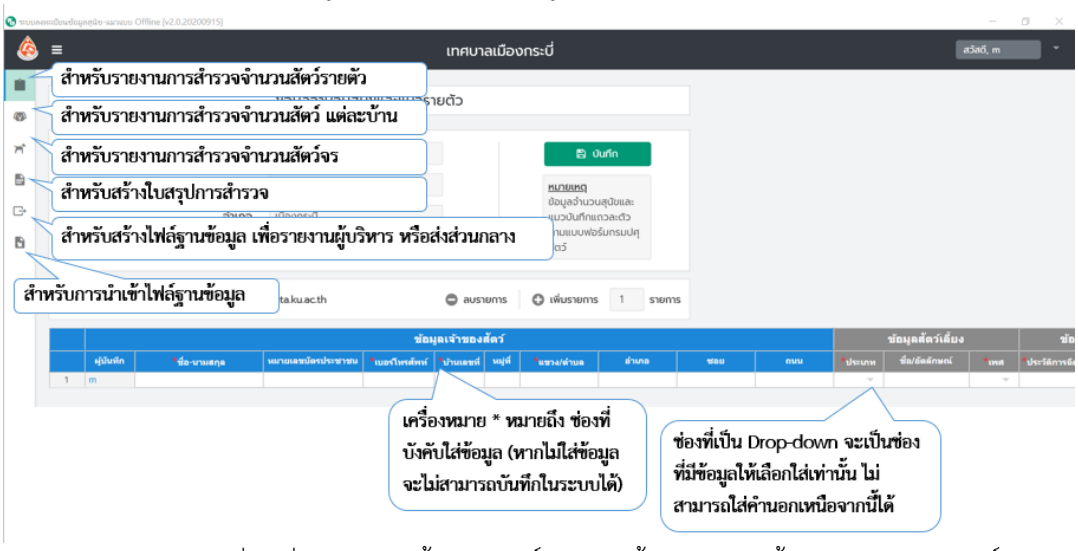
2) กรณีสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ หรือไม่สามารถระบุผู้รับผิดชอบ หรือผู้เลี้ยงได้ชัดเจน สามารถรายงานได้ตามแบบฟอร์ม ข้อมูลจำนวนสุนัขและแมวไม่มีเจ้าของในพื้นที่สาธารณะ (แบบที่ 3)

ซึ่งข้อดีของการใช้แบบฟอร์มการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ตาม Rabies One Data คือ ง่ายต่อการนำเข้าข้อมูลมาใส่ลงในฐานข้อมูล และทำให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยกว่าการสร้างแบบสำรวจเอง และทำให้ข้อมูลไม่สูญหายระหว่างการลงข้อมูล โดยวิธีการลงข้อมูลมีดังนี้

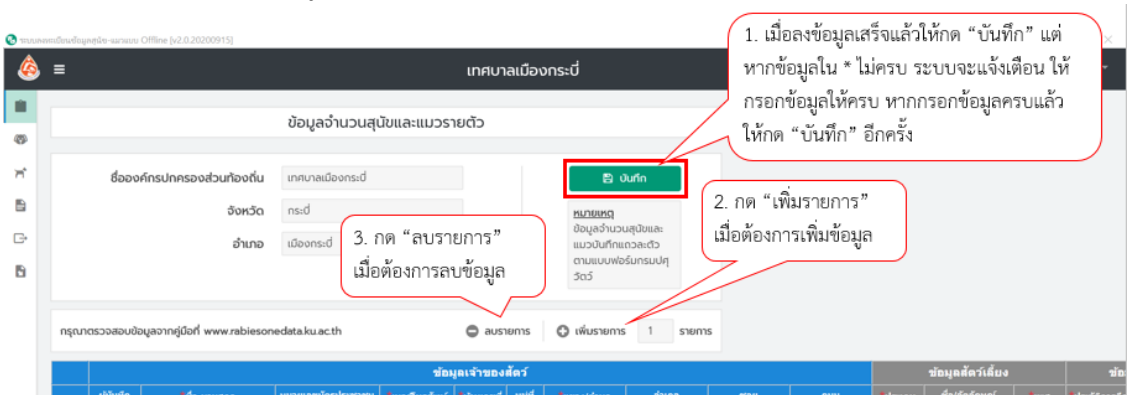
- ติดตั้งโปรแกรม โดยการเข้าไปยังเว็บไซต์ http://www.rabiesonedata.ku.ac.th/ หรือเข้าไปในเว็บไซต์ google และพิมพ์หาคำว่า “Rabies One Data”

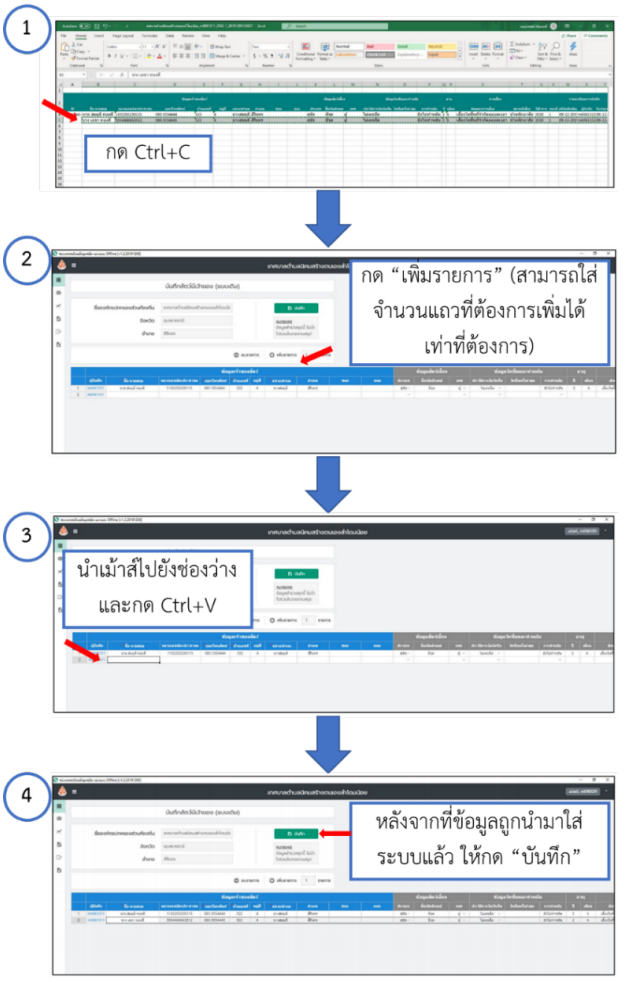

- กรอก User name และ Password ที่ได้รับ โดยรหัสที่ได้จะเป็นรหัสที่จำเพาะตัวบุคคล และจะมีการแจ้งถึงรหัสให้ทราบภายในช่วงเดือนธันวาคม
- จากนั้นจะเข้าสู่หน้าต่างการกรอกข้อมูล

- กรณีที่ยังไม่มีการบันทึกข้อมูลในไฟล์ Excel ให้ทำการกรอกข้อมูลตามชนิดของสัตว์ ได้แก่ สัตว์ที่มีเจ้าของ หรือสามารถระบุผู้รับผิดชอบได้ ให้รายงานในหัวข้อ บันทึกสัตว์รายตัว หรือ จำนวนสัตว์รายบ้าน ส่วนสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ ให้รายงานในสัตว์จร สำหรับคำที่จำเพาะตามแบบฟอร์มที่ 1-3
- เมื่อลงข้อมูลแล้ว ให้คลิ๊กที่ปุ่ม “บันทึก”

- กรณีที่มีการบันทึกข้อมูลอยู่ในไฟล์ excel อยู่แล้ว และต้องการบันทึกลงไปใน Rabies One Data หลังจากที่ log in เข้าระบบแล้ว ให้เปิดไฟล์ excel ที่มีข้อมูลการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์ที่ต้องการคัดลอกขึ้นมา และเลือกข้อมูลที่ต้องการคัดลอกแล้ว กด Ctrl+C **โดยที่การจัดเรียงตัวแปรในไฟล์ excel จะต้องตรงกับการจัดเรียงตัวโปรแกรม**

ทั้งนี้ สามารถค้นหาวิธีการลงข้อมูลอย่างละเอียดได้โดยการเข้าไปในเว็ปไซต์ https://sites.google.com/ku.th/rabiesonedata หรือแสกน QRcode

4. คุณสมบัติพื้นฐานของวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์ในประเทศไทย ส่วนมากจะเป็นการนำเข้ามาใช้ในการป้องกันควบคุมโรค มี 2 ลักษณะ คือ เป็นน้ำสีชมพูอมแดง มีตะกอนขุ่นขาว และเป็นน้ำสีขาวขุ่น โดยมี คุณลักษณะของวัคซีน ดังนี้

4.1 เป็นวัคซีนที่ผลิตจากเชื้อไวรัสโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งเพาะเลี้ยงบนเซลล์เนื้อเยื่อ (Tissue culture)

4.2 เป็นวัคซีนชนิดเชื้อตาย (Inactivated) โดยการผลิตจะมีการใช้สาร Aluminium hydroxide หรือ Aluminium phosphate เป็น Adjuvant หรือสารเสริมฤทธิ์เพิ่มการตอบสนองทางระบบภูมิคุ้มกัน

4.3 เป็นวัคซีนที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตำรับยาจากกระทรวงสาธารณสุข

4.4 ขนาดบรรจุ ส่วนใหญ่จะมีขนาด 1 มล. ต่อสัตว์ 1 ตัว และ 10 มล. ต่อสัตว์ 10 ตัว มีความแรง (Potency) ประสิทธิภาพ ในการควบคุมโรค ของ Rabies Vaccine ไม่น้อยกว่า 1 IU/ml.

4.5 ภูมิคุ้มกันโรคภายหลังสัตว์ได้รับการฉีดวัคซีนครบ ต้องคงตัวอยู่ได้ไม่น้อยกว่า 1 ปี

4.6 การเก็บรักษาและขนส่งต้องอยู่ในช่วง +2 ถึง +8 องศาเซลเซียส

ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ ถือว่าเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แต่อาจมีคุณสมบัติอื่นๆอีก ดังนั้น อาจติดตามรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์ ประจำปีงบประมาณได้ที่เว็บไซต์กรมปศุสัตว์ http://dcontrol.dld.go.th/ ข่าวประชาสัมพันธ์

ภาคผนวก 7

ตัวอย่างแบบบันทึกการเบิกจ่ายวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

ในการใช้วัคซีนแต่ละครั้ง ควรต้องมีการบันทึกการเบิกจ่ายวัคซีนเพื่อให้ทราบจำนวนของการใช้วัคซีน ซึ่งควรยึดหลัก “First in First out” คือ วัคซีนที่มาก่อน จะต้องถูกใช้ก่อน

ตรา
หน่วยงาน

แบบบันทึกการเบิกจ่ายวัคซีนในสัตว์

ประจำปีงบประมาณ..... เทศบาล/อบต.....

<u>ส่วนที่ 1</u> แบบสรุปการเบิกจ่ายวัคซีนประจำเดือน

จำนวนเบิก/ผู้เบิก	อาสาสมัคร		ปศุสัตว์		เทศบาล/อบต.		ชาวบ้าน		ออกหน่วย		อื่นๆ	
เดือน	เบิก	ใช้จริง	เบิก	ใช้จริง	เบิก	ใช้จริง	เบิก	ใช้จริง	เบิก	ใช้จริง	เบิก	ใช้จริง
มกราคม												
กุมภาพันธ์												
มีนาคม												
เมษายน												
พฤษภาคม												
มิถุนายน												
กรกฎาคม												
สิงหาคม												
กันยายน												
ตุลาคม												
พฤศจิกายน												
ธันวาคม												

หมายเหตุ: หากมีการเบิกจ่ายกล่องวัคซีนที่เป็นกล่องวัคซีนดัชนี ให้ทำเครื่องหมาย * ไว้ที่มุมบนของตัวเลขเบิกจ่าย

<u>ส่วนที่ 2</u> ตัวอย่างใบจ่ายวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

ตรา หน่วยงาน

ใบเบิกจ่ายวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ ประจำเดือน .....

วันที่เบิก	**จำนวนเบิก**	**เลขที่ผลิต (Lot no.)**	**วันหมดอายุ (Exp. Date)**	**หน่วยงานผู้เบิก**	**ชื่อ-นามสกุลผู้เบิก (ลายเซ็นผู้เบิก)**	ชื่อ-นามสกุลผู้จ่าย (ลายเซ็นผู้จ่าย)

หมายเหตุ: โปรดตรวจสอบวัคซีนที่ได้รับให้ตรงกับรายละเอียดในใบจ่ายก่อนลงชื่อผู้รับ

ภาคผนวก
8

แนวทางการประเมินการจัดเก็บวัคซีนตามห่วงโซ่ความเย็น และแบบฟอร์มการประเมินฯ

เนื่องจากวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เป็นวัคซีนที่ต้องมีการจัดเก็บในอุณหภูมิระหว่าง +2 ถึง +8 องศาเซลเซียสตลอดเวลา หากนอกเหนือจากนี้ เช่น จัดเก็บวัคซีนในอุณหภูมิที่ต่ำเกินไป จะทำให้วัคซีนไม่สามารถกระตุ้นภูมิคุ้มกันในสัตว์ได้ หรือหากจัดเก็บวัคซีนในอุณหภูมิที่สูงเกินไป จะทำให้ประสิทธิภาพในการกระตุ้นภูมิคุ้มกันในสัตว์ลดลง ตามภาพที่ 1 ดังนั้น เพื่อให้วัคซีนมีประสิทธิภาพในการกระตุ้นภูมิคุ้มกันในสัตว์ได้สูงสุด จึงจำเป็นต้องมีการจัดเก็บวัคซีนที่ถูกต้อง ดังนั้น การประเมินการวัดเก็บวัคซีนตามห่วงโซ่ความเย็น จะเปรียบเสมือนเครื่องมือที่จะทำให้ทราบว่าในการจัดเก็บวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ มีความเหมาะสม และต้องมีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงบ้าง **ซึ่งในการประเมิน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจดำเนินการประเมินได้ด้วยตนเอง หรือประสานสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในการประเมินได้ ตัวอย่างแบบฟอร์มการประเมินตามภาคผนวก 7.1** ซึ่งแบบจดบันทึกการจัดเก็บวัคซีนตามภาคผนวก 7.2

ภาพที่ 1 ความสำคัญของการจัดเก็บวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าตามห่วงโซ่ความเย็น

แบบฟอร์มสำรวจระบบลูกโซ่ความเย็นวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์
ประจำปีงบประมาณ.....

เทศบาล/อบต .....ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด.....
ชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม..... อายุ..... ปี ตำแหน่ง..... โทรศัพท์.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจการดำเนินงานในการจัดหาและดูแลระบบลูกโซ่ความเย็นวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การนำเสนอข้อมูลจะทำในภาพรวม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้พัฒนาระบบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ และเติมรายละเอียดลงในช่องว่าง

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบลูกโซ่ความเย็น

รายการสำรวจ	ผลการสำรวจ
1. มีการวางแผนเพื่อจัดหาวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ เช่น การจัดตั้งงบประมาณ เพื่อการจัดซื้อวัคซีนฯ	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
2. มีการดำเนินการสำรวจจำนวนประชากรสัตว์	☐ 1) ปีละ 1 รอบ ☐ 3) ไม่ได้สำรวจ ☐ 2) ปีละ 2 รอบ
3. มีการจัดหาวัคซีนครอบคลุมจำนวนประชากรสัตว์ตามแผน	☐ 1) ซื้อได้ตามจำนวนที่สำรวจ ☐ 2) ซื้อไม่ครบ เนื่องจาก..... ☐ 3) ไม่ได้จัดซื้อ เนื่องจาก.....
4. ความครอบคลุมของการฉีดวัคซีนในประชากรสุนัขและแมวที่สำรวจ	☐ 1) ต่ำกว่า 60% ☐ 3) 70-80% ☐ 2) 60-70% ☐ 4) สูงกว่า 80%
5. มอบหมายผู้รับผิดชอบงานบริหารจัดการวัคซีน <u>เป็นลายลักษณ์อักษร</u> รวมทั้งมีการกำหนดผู้รับผิดชอบแทนกรณีผู้รับผิดชอบหลักไม่อยู่ปฏิบัติงาน	☐ 1) มีผู้รับผิดชอบหลัก และรอง ☐ 2) มีเฉพาะผู้รับผิดชอบหลัก ไม่มีรอง ☐ 3) ไม่มีการมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษร ☐ 4) ไม่มีผู้รับผิดชอบ
6. ผู้รับผิดชอบตามข้อ 1 ผ่านการอบรมที่เกี่ยวกับเรื่อง มาตรฐานการบริหารจัดการลูกโซ่ความเย็น	☐ 1) ผู้รับผิดชอบทั้ง 2 คนผ่านการอบรม ☐ 2) ผู้รับผิดชอบ 1 คนผ่านการอบรม ☐ 3) ไม่เคยผ่านการอบรม
7. มีคู่มือ/ตำรา/เอกสารประกอบการอบรม ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการบริหารจัดการลูกโซ่ความเย็น	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
8. การบริหารจดการวัคซีน กรณีรับวัคซีนเข้ามาในคลังวัคซีน มีการจดบันทึก ดังนี้	☐ 1) มีการจดบันทึก (ตอบข้อ 4.1) ☐ 2) ไม่มี (ข้ามไปข้อ 5)
8.1 ชื่อของวัคซีนและจำนวนวัคซีนที่รับเข้ามา	☐ 1) จดบันทึก ☐ 2) ไม่จดบันทึก
8.2 วัน เดือน ปีและเวลา ที่รับวัคซีน	☐ 1) จดบันทึก ☐ 2) ไม่จดบันทึก
8.3 สภาพของวัคซีน	☐ 1) จดบันทึก ☐ 2) ไม่จดบันทึก
8.4 บริษัทที่ผลิตวัคซีน และรุ่นการผลิต	☐ 1) จดบันทึก ☐ 2) ไม่จดบันทึก
8.5 วัน เดือน ปี ที่วัคซีนหมดอายุ	☐ 1) จดบันทึก ☐ 2) ไม่จดบันทึก

รายการสำรวจ	ผลการสำรวจ
9. วัสดุอุปกรณ์/พาหนะที่ใช้ในระบบลูกโซ่ความเย็นได้มาตรฐานและสำรองไว้เพียงพอ	
9.1 มีตู้เย็นสำหรับเก็บวัคซีนโดยเฉพาะ	☐ 1) ใช้เก็บเฉพาะวัคซีน/ยา ☐ 2) บริษัทจัดส่ง และใช้หมดในวันเดียวกัน ☐ 3) เก็บร่วมกับอาหาร ☐ 4) ไม่มีตู้เย็น
9.2 ตู้เก็บวัคซีนมีขนาดความจุไม่ต่ำกว่า 10 คิว จำนวน 1 ตู้	☐ 1) เพียงพอ ☐ 2) ไม่เพียงพอ
9.3 เทอร์โมมิเตอร์หรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมอุณหภูมิต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
9.3.1 เทอร์โมมิเตอร์หรืออุปกรณ์วัดอุณหภูมิ เป็นแบบ (สามารถตอบได้หลายข้อ)	☐ 1) เครื่องวัดอุณหภูมิแบบเข็ม ☐ 2) เครื่องวัดอุณหภูมิแบบตัวเลข ☐ 3) เครื่องวัดและบันทึกข้อมูล (Data logger)
9.3.2 มีการเทียบเคียง* ทุกปี ** หมายถึง นำเทอร์โมมิเตอร์ของ อปท. และ ของ รพ. วัดอุณหภูมิในตู้เย็นเดียวกัน นาน 1 ชม.*	☐ 1) ค่าอุณหภูมิ เท่ากัน ☐ 2) ใช้เครื่องวัดและบันทึกข้อมูล (Data logger) ☐ 3) ค่าอุณหภูมิแตกต่างกัน ☐ 4) ไม่มีการเทียบเคียง
9.3.3 อุณหภูมิตู้เย็นอยู่ระหว่าง 2-8 องศาเซลเซียส ตลอดเวลา	☐ 1) อยู่ในช่วงที่กำหนดตลอดเวลา ☐ 2) ไม่อยู่ในช่วงที่กำหนด .....ครั้ง/วัน
9.4 กระติก/กล่องโฟม/Ice Pack/Data logger/ Thermometer มีปริมาณที่เพียงพอต่อการขนส่งวัคซีน	☐ 1) เพียงพอ ☐ 2) ไม่เพียงพอ(ระบุ)..... .....
9.5 มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง หรือแหล่งพลังงานสำรองที่สามารถใช้งานได้ไม่ชำรุดเสียหาย	☐ 1) มี ใช้งานได้ ☐ 2) มี แต่ชำรุด ☐ 3) ไม่มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า หรือแหล่งพลังงานสำรอง
10. การดูแลตู้เย็นเก็บวัคซีน	
10.1 มีแผนการบำรุงรักษา ตู้เย็นเก็บวัคซีน เช่น แผนการรักษาความสะอาด พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบ	☐ 1) มีแผนและมีผู้รับผิดชอบ ☐ 2) มีแผนแต่ไม่มีผู้รับผิดชอบ ☐ 3) ไม่มีแผน
10.2 มีแผนบำรุงรักษาเครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบเป็นลายลักษณ์อักษร	☐ 1) มีแผนและมีผู้รับผิดชอบ ☐ 2) มีแผนแต่ไม่มีผู้รับผิดชอบ ☐ 3) ไม่มีแผน
10.3 มีการบันทึกอุณหภูมิทุกวัน เช้า-เย็น ไม่เว้นวันหยุดราชการ	☐ 1) มีการบันทึกทุกวันไม่เว้นวันหยุด ☐ 2) มีการบันทึกเฉพาะวันทำการ ☐ 3) ไม่มีการบันทึก

รายการสำรวจ	ผลการสำรวจ
11. การเก็บรักษาวัคซีนอย่างถูกต้อง	
11.1 **ไม่**นำอาหารและเครื่องดื่ม เข้ามาแช่ปนกับวัคซีน	☐ 1) แช่ปน ☐ 2) ไม่ แช่ปน
11.2มีการจัดทำป้ายระบุตำแหน่งที่วางวัคซีน พร้อมระบุชื่อ วันหมดอายุของวัคซีนให้ชัดเจน	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
11.3วางวัคซีนในบริเวณที่ความเย็นไหลเวียนได้ทั่วถึง ไม่วางวัคซีนใกล้กับประตูหรือผนังด้านใดด้านหนึ่ง	☐ 1) เก็บถูกต้อง ☐ 2) เก็บไม่ถูกต้อง
12. มีการจัดทำทะเบียนรับ-จ่ายวัคซีน	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
13. มีการจัดทำจำนวนวัคซีนคงเหลือที่ยอดเป็นปัจจุบัน	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
14. การแจกจ่ายวัคซีน/การนำวัคซีนไปใช้	
14.1 กระติก/กล่องโฟม ที่ใช้ในการขนส่งวัคซีนจากที่เก็บถึงผู้ฉีด มีคุณสมบัติ ดังนี้	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี
14.1.1 สำหรับกระติกฉนวนหนาไม่ต่ำกว่า 30 มม. หรือ กล่องโฟม ฉนวนหนาไม่ต่ำกว่า 25 มม.	☐ 1) อยู่ในช่วงทีกำหนด ☐ 2) ไม่อยู่ในช่วงที่กำหนด
14.1.2 ไม่มีรอยแตกทั้งด้านในและด้านนอก	☐ 1) มีรอยแตก ☐ 2) ไม่มีรอยแตก
14.1.3 ปิดฝาล็อกได้สนิท	☐ 1) ปิดฝาได้สนิท ☐ 2) ปิดฝาไม่สนิท
14.2 กระติก/กล่องโฟม ที่ผู้ฉีดใช้ในการรับวัคซีน เพื่อนำไปฉีดให้สัตว์ มีคุณสมบัติ ดังนี้	☐ 1) มี กระติก หรือกล่องโฟม ☐ 2) ไม่มี
14.2.1 สะอาด ไม่มีเชื้อรา	☐ 1) สะอาด ☐ 2) มีเชื้อรา
14.2.2 ฉนวนหนา ไม่ต่ำกว่า 30 มม.	☐ 1) อยู่ในช่วงที่กำหนด ☐ 2) ไม่อยู่ ในช่วงที่กำหนด
14.2.3 ไม่มีรอยแตกทั้งด้านใน และด้านนอก	☐ 1) มีรอยแตก ☐ 2) ไม่มีรอยแตก
14.2.4 ปิดฝาล็อกได้สนิท	☐ 1) ปิดล๊อกสนิท ☐ 2) ปิดไม่สนิท
14.2.5 สามารถบรรจุซองน้ำแข็งได้พอดีครอบ 4 ด้าน	☐ 1) ครบทั้ง 4 ด้าน ☐ 2) ไม่ครบ
15. การขนส่งวัคซีนจาก อปท. ไปยังจุดให้บริการ	☐ 1) น้ำแข็งIce pack สัมผัสวัคซีนโดยตรง ☐ 2) ใช้ถุงพลาสติกเป่าลม หรือวัสดุอื่นกันมิให้น้ำแข็ง/Ice pack สัมผัสขวดโดยตรง ☐ 3) ไม่ใส่น้ำแข็ง
16. การตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน ด้านวัคซีน	
16.1มี Ice pack/gel pack อยู่ในช่องแช่แข็ง พร้อมใช้งานอยู่เสมอ	☐ 1) สภาพพร้อมใช้งาน ☐ 2) สภาพไม่พร้อมใช้งาน
16.2มีแผนฉุกเฉินเช่น กรณีตู้เย็นใช้งานไม่ได้จากไฟฟ้าดับ น้ำท่วม	☐ 1) มี ระบุ..... ☐ 2) ไม่มี
17. อาสาสมัครที่ฉีดวัคซีน ผ่านการอบรม	☐ 1) ผ่าน ☐ 2) ไม่ผ่าน
17.1 มีใบอนุญาตการฉีดวัคซีน	☐ 1) มี ☐ 2) ไม่มี

ส่วนที่ 2 ปัญหา (การปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง คำถาม ข้อจำกัดหรือปัญหาในการปฏิบัติงาน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 3 ข้อค้นพบเพื่อการพัฒนา (ตัวอย่างที่ดี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้เก็บข้อมูล.....

วันที่.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ร่วมให้ข้อมูล

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึก ข้อมูลอุณหภูมิวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับสัตว์ ประจำปีงบประมาณ..... เดือน.....

เทศบาล/อบต. .....

วัน	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		13		14		15		16		17		18		19		20		21		22		23		24		25		26		27		28		29		30		31	
เวลา	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ	ช	บ
อุณหภูมิสูงสุด / ต่ำสุด		

ภาคผนวก 9

แนวทางการอบรมเรื่องการฉีดและการจัดเก็บวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แก่ผู้ปฏิบัติงาน

แนวทางการอบรมเรื่องการฉีดและการจัดเก็บวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แก่ผู้ปฏิบัติงาน

ตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ตามกำหนดเวลา ดังนั้น เพื่อให้เกิดความครอบคลุมของการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในระดับพื้นที่ จึงต้องมีการเพิ่มศักยภาพในการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ โดยการสร้างอาสาสมัครปศุสัตว์รุ่นใหม่และพัฒนาอาสาปศุสัตว์เดิมที่มีอยู่แล้วให้มีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติงานด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าครอบคลุมในทุกพื้นที่ โดยมีการคัดเลือกอาสาสมัครเข้ารับการอบรมความรู้ที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้า เช่น วิธีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ถูกต้อง การจัดเก็บวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ถูกต้อง การบังคับสัตว์ที่ถูกต้อง ซึ่งหลังจากบุคคลเหล่านี้ได้สำเร็จการอบรมแล้ว จะได้รับใบประกาศนียบัตร ลงนามโดยปศุสัตว์จังหวัด หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย บัตรประจำตัวผู้ได้รับมอบหมายให้ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ลงนามโดยปศุสัตว์จังหวัด โดยกำหนดให้บัตรฯ มีอายุไม่เกิน 1 ปี ซึ่งอาสาปศุสัตว์เหล่านี้จะสามารถเป็นผู้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์โดยถูกต้องตามกฎหมาย มาตรา 17 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535 **โดยใน 1 องค์กรปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอาสาสมัครปศุสัตว์เข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่า 2 คน** ในแต่ละปี นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถสนับสนุนการจัดการอบรวมให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ได้เช่นกัน

ทั้งนี้ ขั้นตอนการดำเนินงานโครงการฯ ไฟล์เล่มคู่มือการอบรมฯ ไฟล์แนบประกาศนียบัตรการอบรมฯ และไฟล์บัตรประจำตัวอบรมอาสาฯ สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์ ข่าวประชาสัมพันธ์ https://dcontrol.dld.go.th/webnew/index.php/th/news-menu/2018-07-02-08-24-32 โดยจะมีการประชาสัมพันธ์โครงการฝึกอบรมเพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพอาสาปศุสัตว์ด้านโรคพิษสุนัขบ้า หรือ QR code

ตัวอย่างบัตรประจำตัวอาสาปศุสัตว์โรคพิษสุนัขบ้า*

บัตรประจำตัวผู้ได้รับมอบหมายให้ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕
ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

เลขที่...../.....

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วันที่ออกบัตร...../...../..... บัตรหมดอายุ...../...../.....

เลขประจำตัวประชาชนผู้ถือบัตร

.....

ชื่อ - สกุล.....

สังกัด.....

.....

ลายมือชื่อผู้ถือบัตร

.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

ผู้ออกบัตร

ตัวอย่างใบประกาศนียบัตรการผ่านการฝึกอบรมฯ*

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศนียบัตรนี้ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ได้ผ่านการฝึกอบรม

"โครงการฝึกอบรม เพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพ อาสาปศุสัตว์ ด้านโรคพิษสุนัขบ้า"

ภายใต้โครงการยุทธศาสตร์โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ขอให้เจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ และใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติและตนเองสืบไป

มอบไว้ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

.....

(.....)

ปศุสัตว์จังหวัด.....

***หมายเหตุ:** รูปแบบอาจมีการเปลี่ยนแปลง กรุณาดาวน์โหลดรูปแบบล่าสุดได้ที่เว็บไซต์ กรมปศุสัตว์ ข่าวประชาสัมพันธ์ https://dcontrol.dld.go.th/webnew/index.php/th/news-menu/2018-07-02-08-24-32

ภาคผนวก 10

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562

หน้า ๑
เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๒๘ ง ราชกิจจานุเบกษา ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับ (๑๔) ของกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๗ ประกอบมาตรา ๕๐ (๔) มาตรา ๕๓ (๑) และมาตรา ๕๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ มาตรา ๕ และมาตรา ๘๘ ประกอบมาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงวางระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการจัดสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์

“การจัดสวัสดิภาพสัตว์” หมายความว่า การจัดสวัสดิภาพสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์

“สถานสงเคราะห์สัตว์” หมายความว่า สถานที่สำหรับใช้ในการให้ความช่วยเหลือหรืออภิบาลสัตว์ที่ถูกทอดทิ้ง สัตว์ที่ไม่มีเจ้าของ สัตว์ที่ถูกทารุณกรรม สัตว์ที่เจ้าของเสียชีวิต สัตว์ที่มีเจ้าของแต่สภาพแวดล้อมการอยู่อาศัยของสัตว์กระทบกับประชาชนโดยรอบ หรือสัตว์ที่เจ้าของไม่ประสงค์จะเลี้ยงต่อไป

ข้อ ๕ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดสวัสดิภาพสัตว์ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม ดังนี้

(๑) กรณีการกักสัตว์ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๒) ภายหลังครบกำหนดระยะเวลาตาม (๑) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเลี้ยงดูสัตว์แทนเจ้าของจนกว่าเจ้าของสัตว์จะมาขอรับ หรืออาจจัดการขาย หรือขายทอดตลาดได้

(๓) ให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำทะเบียนสัตว์ตาม (๑) ให้เป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ ตามแบบที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

(๔) สถานสงเคราะห์สัตว์ ซึ่งเป็นที่เลี้ยงดูสัตว์ให้เป็นไปตามแบบรูปรายการก่อสร้างที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

กรณีเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่า หากองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการตามวรรคหนึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นมากกว่าการที่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการเอง เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอาจร้องขอให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการแทนได้

ข้อ ๖ ค่าใช้จ่ายในการกักสัตว์และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถเบิกจ่ายได้ภายใต้หลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ค่าก่อสร้างสถานสงเคราะห์ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามแบบรูปรายการก่อสร้างที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

(๒) ค่าอาหาร ให้เบิกจ่ายเท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

(๓) ค่าทำหมัน ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราที่กรมปศุสัตว์กำหนด

(๔) ค่าเวชกรรม ได้แก่ ยา วัคซีน เป็นต้น ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริงแต่ไม่เกินอัตราที่กรมปศุสัตว์กำหนด

(๕) ค่าตรวจวินิจฉัย ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินอัตราที่กรมปศุสัตว์กำหนด

(๖) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ให้เบิกจ่ายได้เท่าที่จำเป็นและประหยัด เช่น ค่าอุปกรณ์บังคับสัตว์

ข้อ ๗ องค์การบริหารส่วนจังหวัด สามารถอุดหนุนเงินให้เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ของตนเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้ได้ เมื่อได้รับการร้องขอจากเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับหลักเกณฑ์การอุดหนุน ให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อ ๘ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามระเบียบนี้และมีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒
พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

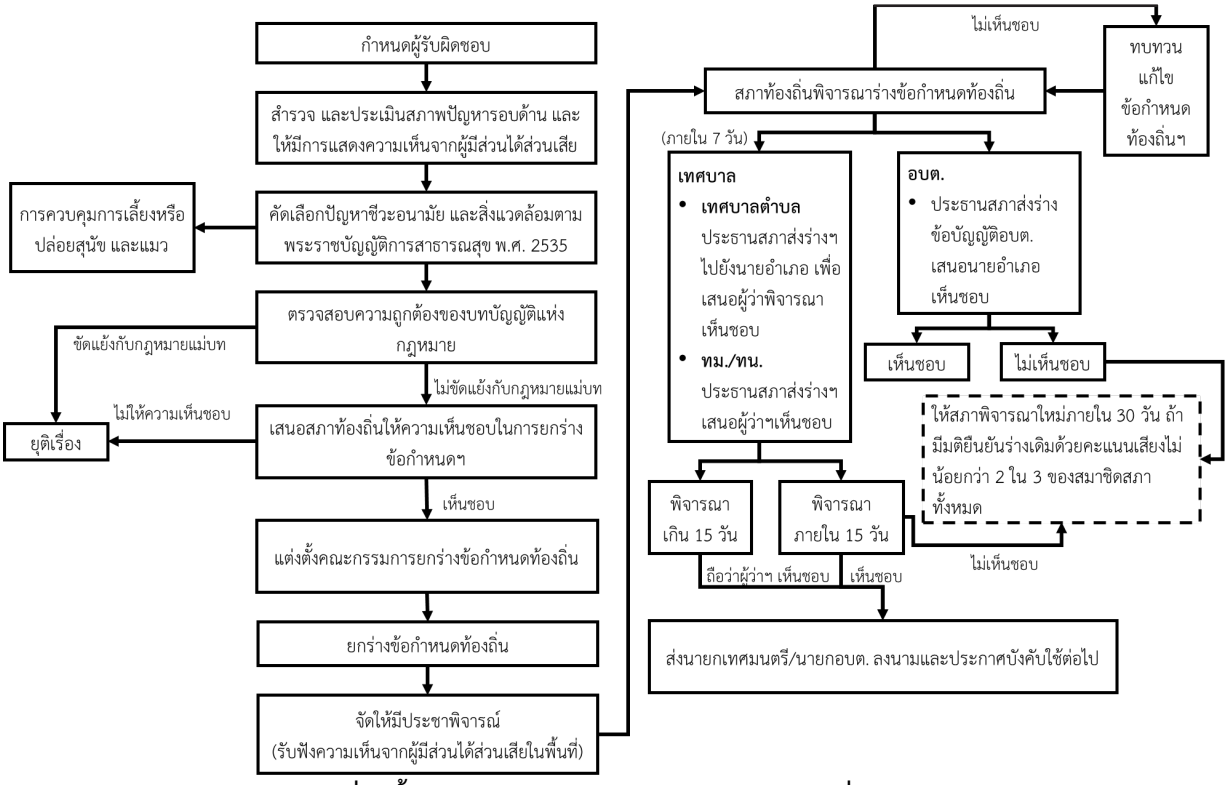
[1] สำหรับอัตราค่าอาหารสุนัขและแมว นั้น จะมีการทำหนังสือแจ้งอีกครั้ง จากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อาศัยอำนาจตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายนารจัดการสวัสดิภาพสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ข้อ 6 (2)

ภาคผนวก 11

กระบวนการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ และตัวอย่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติควบคุมการเลี้ยง และปล่อยสัตว์ ภายในท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ. สาธารณสุข พ.ศ.2535

1. กระบวนการออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

จุดมุ่งหมายของข้อกำหนดท้องถิ่น คือ เพื่อการควบคุมดูแลกิจการ หรือการดำเนินการใด ๆ ของเอกชนในพื้นที่ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ และไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญแก่ประชาชนผู้อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านสุขภาพของประชาชน ซึ่งข้อกำหนดท้องถิ่นนั้นต้องคำนึงถึงว่า หลักการออกข้อกำหนดท้องถิ่นที่จะบังคับใช้ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ จะต้องไม่ขัด หรือแย้งกับกฎหมายที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนในพื้นที่ ซึ่งในบางแห่งอาจมีข้อกำหนดที่ได้กำหนดมากมากกว่า 10 ปี ทำให้ขาดความทันสมัยอันเนื่องมาจากสภาวะที่เปลี่ยนแปลงไป จึงอาจต้องมีการปรับปรุงให้เกิดความทันสมัย จากบทความเทคนิคการยกร่างข้อกำหนดท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535[1] ได้มีการระบุการยกร่างข้อกำหนดท้องถิ่น เป็นขั้นตอนการดำเนินการ ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการยกร่างข้อกำหนดท้องถิ่น

[1] สุธี อยู่สถาพร, เทคนิคการยกร่างข้อกำหนดท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535, วารสารกฎหมายสุขภาพและสาธารณสุขม ปีที่ 1, ฉบับที่ 3, กันยายน-ธันวาคม, 2558

ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดของการดำเนินการข้อกำหนดท้องถิ่น คือ การบังคับใช้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่เกิดการปฏิบัติตาม ทั้งนี้ มีปัจจัยหลายอย่างที่จะนำไปสู่ให้เกิดการบังคับใช้ข้อกำหนดท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่

1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนางานด้านสาธารณสุขอย่างจริงจัง โดยอาศัยการออกข้อกำหนดท้องถิ่น รวมถึงเจ้าหน้าที่จะต้องมีความพร้อมที่จะผลักดันในการร่างข้อกำหนดเพื่อแก้ปัญหาด้านสุขลักษณะ และสิ่งแวดล้อม ในชุมชน

2. คณะผู้บริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องกล้าที่จะตราข้อกำหนดท้องถิ่นแม้ว่าจะขัดผลประโยชน์ ผู้ประกอบการในพื้นที่ ซึ่งทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนเสียหาย

3. ประชาชน และบรรดาผู้ประกอบการเอกชนเอกชน ในเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเต็มใจให้ความร่วมมือ หรือสนับสนุนต่อการตราข้อกำหนด ท้องถิ่นอย่างจริงจัง

4. ประชาชน และสถานประกอบการเอกชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรได้มีการแสดงความคิดเห็นต่อร่างข้อกำหนดท้องถิ่น ทำให้ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นที่ยอมรับ พร้อม ปฏิบัติการอย่างเต็มใจ ไม่มีการฝ่าฝืนข้อกำหนดท้องถิ่นในภายหลัง

5. หลังจากที่สภาท้องถิ่น พิจารณาเห็นชอบร่างข้อกำหนดท้องถิ่น และได้มีการลงนามโดยนายกเทศมนตรี/นายกอบต. แล้ว ควรต้องมีการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่รับทราบ และมีความเข้าใจเพื่อให้เกิดการปฏิบัติอีกด้วย

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบ (ร่าง) เทศบัญญัติเทศบาล.....

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

พ.ศ. .....

หลักการ

*ให้มีเทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

เหตุผล

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมวให้เหมาะสมกับสภาพการของพื้นที่ในชุมชน จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญจากสุนัข และแมวเพื่อประโยชน์ในการรักษา สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และสามารถป้องกันอันตรายจากโรคพิษสุนัขบ้า หรือโรคระบาดที่เกิดจากสุนัข และแมว สมควรกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว จึงตราเทศบัญญัตินี้

*หมายเหตุ: 1. ให้มี (กรณีออกใหม่: ไม่มีข้อ 3)

2. ให้ปรับปรุง โดยให้เพิ่มเติมข้อ 3

(ร่าง)

เทศบัญญัติเทศบาล.....

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

พ.ศ. .....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีเทศบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 60 (2) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2510 ประกอบมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 เทศบาล..... โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล..... และผู้ว่าราชการจังหวัด ..... จึงตราเทศบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาล..... เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว พ.ศ. .....”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล..... ตั้งแต่เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาล..... แล้วเจ็ดวัน

ข้อ 3 ในกรณีที่มีเทศบัญญัติอื่นที่ขัดหรือแย้งกับเทศบัญญัติฉบับนี้ ให้ใช้เทศบัญญัติฉบับนี้แทน

ข้อ 4 ในเทศบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสุนัข และแมว” หมายความว่า กรรมวิธีหรือวิธีการที่จะดูแลสุนัข และแมว ให้เจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสุนัข และแมว” หมายความว่า การเลี้ยงสุนัข และแมวในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์รวมทั้งการสละการครอบครองสุนัข และแมว

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงแนวอาณาเขตที่ดิน ซึ่งใช้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ที่มีพื้นที่ติดกันเป็นพื้นที่เดียว

“เจ้าของสุนัข และแมว” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครองสุนัข และแมวทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงผู้เลี้ยง ผู้ให้ที่อยู่อาศัยและผู้ควบคุมสุนัข และแมวด้วย

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล.....

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี.....

ข้อ 5 ให้นายกเทศมนตรี..... เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัตินี้

ข้อ 6 เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสุนัข และแมว ให้พื้นที่ในเขตอำนาจของเทศบาล .....ดังต่อไปนี้ เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

6.1 ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมวโดยเด็ดขาด ดังนี้

6.1.1 .....(ระบุขอบเขตของพื้นที่).....

6.1.2 .....ฯลฯ

6.2 ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมวเกินจำนวนที่กำหนด

6.2.1 ..... (ระบุขอบเขตของพื้นที่)..... เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสุนัขเกินจำนวน ..... ตัว ต่อ.....(ระบุจำนวนครัวเรือน, จำนวนต่อครัวเรือน, จำนวนขนาดของพื้นที่).....

6.2.2 .....(ระบุขอบเขตของพื้นที่)..... เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยแมวเกินจำนวน ..... ตัว ต่อ.....(ระบุจำนวนครัวเรือน,จำนวนต่อครัวเรือน,จำนวนขนาดของพื้นที่).....

กรณีที่ต้องการเลี้ยงเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

6.3 การเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมวต้องดำเนินการ ดังนี้

6.3.1 การขึ้นทะเบียนสุนัข และแมว

(1) ให้เจ้าของสุนัข และแมวดำเนินการขึ้นทะเบียนสุนัข และแมวทุกตัวที่อยู่ในครอบครองต่อเทศบาล..... และรับบัตรประจำตัวสุนัข และแมว หรือสัญลักษณ์ หรือวิธีการอื่นใดตามแบบที่เทศบาล..... กำหนด

(2) หากเจ้าของสุนัข และแมวต้องการมอบสุนัข และแมว หรือเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของให้แก่บุคคลอื่น ต้องแจ้งต่อเทศบาล..... ภายใน ..... วัน นับแต่วันที่มอบสุนัข และแมว หรือมีการเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของ เพื่อดำเนินการแก้ไขบัตรประจำตัวสุนัขและแมว หรือสัญลักษณ์ หรือวิธีการกำหนดระบุตัวตนของสุนัข และแมวอื่นใด

(3) ในกรณีที่มีสุนัข และแมวเกิดใหม่ ให้เจ้าของสุนัข และแมวดำเนินการขึ้นทะเบียนภายใน ..... วัน และต้องจัดการให้สุนัข และแมวนั้นได้รับการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า

(4) กรณีที่เจ้าของนำสุนัข และแมวที่อยู่ในครอบครองย้ายออกนอกเขตเทศบาล .....โดยถาวร หรือสุนัข และแมวที่อยู่ในครอบครองตาย เจ้าของสุนัข และแมว ต้องดำเนินการแจ้งให้เทศบาล .....ทราบภายใน ..... วัน นับแต่มีการย้ายสุนัข และแมว ออกนอกเขตเทศบาลโดยถาวรหรือวันที่สุนัข และแมวตาย

6.3.2 การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

(1) เจ้าของสุนัข และแมว ต้องจัดการให้สุนัข และแมวทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์โดยการฉีดวัคซีนครั้งแรกต้องดำเนินการเมื่อสุนัข และแมวนั้นมีอายุตั้งแต่สองเดือนขึ้นไป แต่ไม่เกินสี่เดือนและต้องจัดการให้ได้รับการฉีดวัคซีนครั้งต่อไป ตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน

(2) หากเจ้าของสุนัข และแมวพบเห็นอาการ หรือสงสัยว่าสุนัข และแมวในครอบครองมีอาการของโรคพิษสุนัขบ้า ให้กักสุนัข และแมวไว้ และแจ้งต่อเทศบาล..... ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงเพื่อประโยชน์ในการควบคุมโรค

(3) ในกรณีที่เกิดการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ตามประกาศเขตกำหนดโรคระบาดชั่วคราว ให้เจ้าของสุนัข และแมวทำการควบคุมสุนัข และแมวไว้ ณ สถานที่เลี้ยงจนกว่าจะสิ้นระยะเวลาตามประกาศ

6.3.3 การควบคุมด้านสุขลักษณะ

(1) เจ้าของสุนัข และแมวต้องจัดสถานที่เลี้ยงสุนัข และแมวให้เหมาะสมและดูแลสถานที่เลี้ยงให้สะอาดถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ

(2) เจ้าของสุนัข และแมว ต้องควบคุมดูแลสุนัข และแมว มิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

6.3.4 การควบคุมเมื่อนำสุนัข และแมวออกนอกสถานที่เลี้ยงสัตว์

(1) เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้เจ้าของสุนัข และแมวพกบัตร หรือติดเครื่องหมายประจำตัวสุนัข และแมว และต้องมีการควบคุมดูแลมิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น

(2) เจ้าของสุนัข และแมว ต้องจัดการมูลสัตว์หรือของเสียอันเกิดจากสุนัขและแมวในสถานที่หรือทางสาธารณะ หรือสถานที่อื่นใดให้ถูกสุขลักษณะโดยทันที

ข้อ 7 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

นายกเทศมนตรี.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบ (ร่าง) ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

พ.ศ. .....

หลักการ

*ให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

เหตุผล

การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมวให้เหมาะสมกับสภาพการของพื้นที่ในชุมชน จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเหตุเดือดร้อนรำคาญจากสุนัข และแมวเพื่อประโยชน์ในการรักษา สภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และสามารถป้องกันอันตรายจากโรคพิษสุนัขบ้า หรือโรคระบาดที่เกิดจากสุนัข และแมว สมควรกำหนดเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว จึงตราข้อบัญญัตินี้

(ร่าง)

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

พ.ศ. .....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 71 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ประกอบมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 องค์การบริหารส่วนตำบล ..... โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล.....และนายอำเภอ..... จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “องค์การบริหารส่วนตำบล..... เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว พ.ศ. ....”

ข้อ 2 เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล..... ตั้งแต่เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล..... แล้วเจ็ดวัน

ข้อ 3 ในกรณีที่มีข้อบัญญัติอื่นที่ขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัติฉบับนี้ ให้ใช้ข้อบัญญัติฉบับนี้แทน

ข้อ 4 ในข้อบัญญัตินี้

“การเลี้ยงสุนัข และแมว” หมายความว่า กรรมวิธีหรือวิธีการที่จะดูแลสุนัข และแมว ให้เจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้ในสถานที่เลี้ยงสัตว์

“การปล่อยสุนัข และแมว” หมายความว่า การเลี้ยงสุนัข และแมวในลักษณะที่มีการปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์ รวมทั้งการสละการครอบครองสุนัข และแมว

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่ในลักษณะอื่นที่ใช้ในการควบคุมสัตว์ที่เลี้ยง ทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงแนวอาณาเขตที่ดินซึ่งใช้ประกอบการเลี้ยงสัตว์ที่มีพื้นที่ติดกันเป็นพื้นที่เดียว

“เจ้าของสุนัข และแมว” หมายความว่า เจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครองสุนัข และแมวทั้งนี้ให้หมายความรวมถึงผู้เลี้ยง ผู้ให้ที่อยู่อาศัยและผู้ควบคุมสุนัข และแมวด้วย

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนตำบล.....

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

ข้อ 5 ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล..... เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ 6 เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสุนัข และแมว ให้พื้นที่ในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล .....ดังต่อไปนี้ เป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมว

6.1 ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมวโดยเด็ดขาด

6.1.1 ...(ระบุขอบเขตของพื้นที่)...

6.1.2 .....ฯลฯ

6.2 ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสุนัข และแมวเกินจำนวนที่กำหนด

6.2.1 .....(ระบุขอบเขตของพื้นที่)..... เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสุนัขเกินจำนวน ..... ตัว ต่อ.....(ระบุจำนวนครัวเรือน,จำนวนต่อครัวเรือน,จำนวนต่อขนาดของพื้นที่).....

6.2.2 .....(ระบุขอบเขตของพื้นที่)..... เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยแมวเกินจำนวน .....ตัว ต่อ.....(ระบุจำนวนครัวเรือน,จำนวนต่อครัวเรือน,จำนวนขนาดของพื้นที่).....

กรณีที่ต้องการเลี้ยงเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

6.3 การเลี้ยงหรือปล่อยสุนัขและแมวต้องดำเนินการ ดังนี้

6.3.1 การขึ้นทะเบียนสุนัข และแมว

(1) ให้เจ้าของสุนัข และแมวดำเนินการขึ้นทะเบียนสุนัข และแมวทุกตัวที่อยู่ในครอบครองต่อองค์การบริหารส่วนตำบล..... และรับบัตรประจำตัวสุนัข และแมวหรือสัญลักษณ์หรือวิธีการกำหนดระบุตัวตนของสุนัขและแมวอื่นใด ตามแบบที่องค์การบริหารส่วนตำบล..... กำหนด

(2) หากเจ้าของสุนัข และแมวต้องการมอบสุนัข และแมว หรือเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของให้แก่บุคคลอื่น ต้องแจ้งต่อองค์การบริหารส่วนตำบล.....ภายใน..... วัน นับแต่วันที่มอบสุนัขและแมวหรือมีการเปลี่ยนแปลงความเป็นเจ้าของเพื่อดำเนินการแก้ไขบัตรประจำตัวสุนัข และแมว หรือสัญลักษณ์ หรือวิธีการกำหนดระบุตัวตนของสุนัขและแมวอื่นใด

(3) ในกรณีที่มีสุนัข และแมวเกิดใหม่ ให้เจ้าของสุนัข และแมวดำเนินการขึ้นทะเบียนภายใน ..... วัน และต้องจัดการให้สุนัข และแมวนั้นได้รับการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า

(4) กรณีที่เจ้าของนำสุนัข และแมวที่อยู่ในครอบครองย้ายออกนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบล..... โดยถาวร หรือสุนัข และแมวที่อยู่ในครอบครองตาย เจ้าของสุนัข และแมวต้องดำเนินการแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบล..... ทราบภายใน ..... วัน นับแต่มีการย้ายสุนัข และแมวออกนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโดยถาวร หรือวันที่สุนัขและแมวตาย

6.3.2 การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

(1) เจ้าของสุนัข และแมว ต้องจัดการให้สุนัข และแมวทุกตัวได้รับการฉีดวัคซีนจากสัตวแพทย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสัตวแพทย์ หรือผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์โดยการฉีดวัคซีนครั้งแรกต้องดำเนินการเมื่อสุนัข และแมวนั้นมีอายุตั้งแต่สองเดือนขึ้นไปแต่ไม่เกินสี่เดือนและต้องจัดการให้ได้รับการฉีดวัคซีนครั้งต่อไป ตามระยะเวลาที่กำหนดในใบรับรองการฉีดวัคซีน

(2) หากเจ้าของสุนัข และแมวพบเห็นอาการ หรือสงสัยว่าสุนัข และแมวในครอบครองมีอาการของโรคพิษสุนัขบ้าให้กักสุนัข และแมวไว้ และแจ้งต่อองค์การบริหารส่วนตำบล..... ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง เพื่อประโยชน์ในการควบคุมโรค

(3) ในกรณีที่เกิดการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ตามประกาศเขตกำหนดโรคระบาดชั่วคราว ให้เจ้าของสุนัข และแมวทำการควบคุมสุนัข และแมวไว้ ณ สถานที่เลี้ยงสัตว์จนกว่าจะสิ้นระยะเวลาตามประกาศ

6.3.3 การควบคุมด้านสุขลักษณะ

(1) เจ้าของสุนัข และแมวต้องจัดสถานที่เลี้ยงสุนัข และแมวให้เหมาะสม และดูแลสถานที่เลี้ยงให้สะอาดถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ

(2) เจ้าของสุนัข และแมวต้องควบคุมดูแลสุนัข และแมว มิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

6.3.4 การควบคุมเมื่อนำสุนัข และแมวออกนอกสถานที่เลี้ยงสัตว์

(1) เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ให้เจ้าของสุนัข และแมวพกบัตร หรือติดเครื่องหมายประจำตัวสุนัข และแมว และต้องมีการควบคุมดูแลมิให้ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญหรือเป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น

(2) เจ้าของสุนัขและแมวต้องจัดการมูลสัตว์หรือของเสียอันเกิดจากสุนัขและแมวในสถานที่หรือทางสาธารณะ หรือสถานที่อื่นใดให้ถูกสุขลักษณะโดยทันที

ข้อ 7 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ) .....

(.....)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ) .....

(.....)

นายอำเภอ.....

ภาคผนวก 12

ตัวอย่าง คำสั่งเทศบาล/อบต. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน เพื่อการผลักดันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น

(ร่าง) คำสั่งเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล.....

ที่../....

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อการผลักดันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น

ตามที่เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... ได้จัดทำโครงการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี ๒๕.. ขึ้น เพื่อเป็นการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... เพื่อให้พื้นที่ฯ ปลอดจากโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ยังเป็นการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และเตรียมรับการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อันจะนำมาสู่ความปลอดภัยของประชาชน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานในการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนถึงการเตรียมการรับการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงจำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการคณะทำงาน เพื่อการผลักดันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑.๑ นายกเทศบาล/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	ประธานคณะทำงาน
๑.๒ รองนายกเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานคณะทำงาน
๑.๓ สมาชิกสภาเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล	คณะทำงาน
๑.๔ กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	คณะทำงาน
๑.๕ ปศุสัตว์อำเภอ	คณะทำงาน
๑.๖ สาธารณสุขอำเภอ	คณะทำงาน
๑.๗ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	คณะทำงาน
๑.๘ หัวหน้าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	คณะทำงาน
๑.๙ อาสาสมัครปศุสัตว์	คณะทำงาน
๑.๑๐ ปลัดเทศบาล/องค์การบริหารสวนตำบล	คณะทำงาน
๑.๑๑ หัวหน้ากองสาธารณสุข	เลขานุการคณะทำงาน

โดยคณะกรรมการเหล่านี้มีอำนาจดังนี้

๑) ในการวางแผนการดำเนินงานเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

๒) ร่วมประเมินตนเองตามหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อการขอเข้ารับประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรค จากคณะกรรมการระดับอำเภอ

๓) แต่งตั้งคณะทำงานตามที่เห็นสมควร

๔) ดำเนินการสำรวจและขึ้นทะเบียนประชากรสุนัข-แมวให้ครอบคลุมพื้นที่

๕) จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัข-แมวในพื้นที่

๖) จัดให้มีการดำเนินงานควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว

๗) เฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้าในคนและสัตว์ ตลอดจนการสุ่มตัวอย่างสัตว์ตาย หรือสัตว์สงสัยโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อการตรวจตัวอย่างทางห้องปฏิบัติการ

๘) วางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์ เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ตามสื่อช่องทางต่างๆ

๙) รายงานผลการดำเนินงานการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ให้นายกเทศบาล/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ และสำนักงานสาธารณสุขอำเภอรับทราบ

๑๐) ดำเนินการอื่นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

๑๑) วางแผนการดำเนินงานเพื่อการป้องกัน ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระยะต่อไป

๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล อาจพิจารณาเพิ่มเติมคณะกรรมการ คณะทำงาน ลงในคำสั่งได้ หรืออาจแต่งตั้งคณะทำงานชุดอื่น ๆ หรือคณะที่ปรึกษาโดยให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด สำนักงานแรงงานจังหวัด ฯลฯ ได้ ตามความเหมาะสมกับพื้นที่ที่รับผิดชอบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

( )

นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

—— ทั้งนี้ สำหรับเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อปท. จะผ่านเกณฑ์ก็ต่อเมื่อ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานในระดับ อปท. เท่านั้น ———

ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน โรคพิษสุนัขบ้า หรือโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ระดับต่างๆ

1. ระดับตำบล

คำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์

ที่ 66 / 2553

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าประจำปี 2553

ตามที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ ได้จัดโครงการควบคุมป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี 2553 ขึ้น เพื่อเป็นการควบคุมดูแลป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัข – แมวของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ เนื่องจากเป็นโรคที่ติดต่อจากสัตว์สู่คนที่อันตรายร้ายแรงอย่างยิ่ง หากได้รับเชื้อไปแล้วแสดงอาการจะเสียชีวิตทุกราย โดยมีสุนัขและแมวเป็นพาหะนำโรคที่สำคัญมาสู่คน

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการตามโครงการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถสร้างภูมิคุ้มกันในสุนัข – แมว มีการควบคุมประชากรสุนัข - แมว และสร้างความรู้ที่ถูกต้องแก่เจ้าของสัตว์ จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้ เพื่อเป็นคณะกรรมการดำเนินการฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

1. **คณะกรรมการฝ่ายอำนวยการ ประกอบด้วย**

1.1	นายจันทร์ ดวงมณี นายก อบต.คอนสวรรค์	ประธานกรรมการ
1.2	นายศิริพงษ์ แกมเงิน รองนายก อบต.คอนสวรรค์	รองประธานกรรมการ
1.3	นายณัฐพล ปลายชัยภูมิ รองนายก อบต.คอนสวรรค์	รองประธานกรรมการ
1.4	นายเลี่ยม จานุสังข์ เลขานุการ นายก อบต.	กรรมการ
1.5	คณะกรรมการพัฒนา อบต.คอนสวรรค์	กรรมการ
1.6	สมาชิกสภา อบต.คอนสวรรค์	กรรมการ
1.7	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อบต.คอนสวรรค์	กรรมการ
1.8	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคอนสวรรค์	กรรมการ
1.9	หัวหน้าสถานีอนามัยตำบลคอนสวรรค์	กรรมการ
1.10	พัฒนาการอำเภอคอนสวรรค์	กรรมการ
1.11	เกษตรอำเภอคอนสวรรค์	กรรมการ
1.12	ปศุสัตว์อำเภอคอนสวรรค์	กรรมการ
1.13	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์	กรรมการ / เลขานุการ

มีหน้าที่ ในการให้คำปรึกษา และคอยอำนวยความสะดวกให้แก่คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ได้รับผิดชอบ แก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

2. **คณะกรรมการฝ่ายสถานที่ ประกอบด้วย**

2.1	กำนัน / ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้านในเขตตำบลคอนสวรรค์	ประธานกรรมการ
2.2	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ทุกคน	รองประธานกรรมการ
2.3	นายประดิษฐ์ เป็งจีน	กรรมการ
2.4	นางลุนนี ช่างสลัก	กรรมการ
2.5	นายกมล แผ่งด่านกลาง	กรรมการ
2.6	นายอารมณ์ พินิจผล	กรรมการ
2.7	นายอำนาจ แสนขยัน	กรรมการ
2.8	นายพรไพศาล เชยชัยภูมิ	กรรมการ
2.9	นายแสวง ไกรวัน	กรรมการ
2.10	นายชัยวัฒน์ งามสวัสดิ์	กรรมการ /เลขานุการ

มีหน้าที่ จัดเตรียมสถานที่ ประชาสัมพันธ์ จัดโต๊ะ เก้าอี้ สำหรับคณะทำงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและประชาชนผู้เข้าร่วมโครงการ หรืองานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

3. **คณะกรรมการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับกฎหมายและการจัดทำแผนสามปี**

4.1	นายรุจิรัตน์ ประดับคำ ปลัด อบต.คอนสวรรค์	ประธานกรรมการ
4.2	นางยุพิน สมัตถะ หัวหน้าส่วนการคลังกรรมการ	รองประธานกรรมการ
4.3	นายเสกสรร นราพงษ์ หัวหน้าส่วนโยธา	กรรมการ
4.4	นายวีระ แฝงสวรรค์ ผู้แทนประชาคมตำบล	กรรมการ
4.5	นายหวั่นไหว นราพงษ์ ผู้แทนประชาคมตำบล	กรรมการ
4.6	นายตะวัน สง่าแดน ผู้แทนประชาคมตำบล	กรรมการ
4.7	นางสาวปิยฉัตร เพียรสุวรรณ์ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายฯ	กรรมการและเลขานุการ
4.8	นางพรรณิดา แกมจินดา เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ รับข้อมูล ปัญหา ความต้องการของประชาชน อำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ทำการสำรวจจำนวนสุนัข – แมว ในพื้นที่รับบริการในแต่ละหมู่บ้าน และเก็บรวบรวมแบบสอบถามประเมินความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อโครงการ หรือ งานที่ได้รับมอบหมาย

4. **คณะกรรมการฝ่ายการปฏิบัติงาน**

4.1	นายประสิทธิ์ ทองกรณ์ ปศุสัตว์อำเภอ	ประธานกรรมการ
4.2	นายกิติพร เศรษฐภูมิภักดี เจ้าพนักงานสัตวบาล	กรรมการ
4.3	นางสาวนุชจรี อุปมา เจ้าพนักงานสัตวบาล	กรรมการ
4.4	นางลุนนี ช่างสลัก อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ 4	กรรมการ
4.5	นายสถิต ทองดีนอก อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๕	กรรมการ
4.6	นายพิชิต แก้วอรุณ อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๖	กรรมการ
4.7	นายแสวง ไกวัน อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๗	กรรมการ
4.8	นายวิจิตร แต่งพงษ์ อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๘	กรรมการ
4.9	นายวรรณกร บริบูรณ์ อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๙	กรรมการ
4.10	นายสละ แฝงสวรรค์ อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๑๐	กรรมการ
4.11	นายกมล แฝงด่านกลาง อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๑๑	กรรมการ
4.12	นายอำนาจ แสนขยัน อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๑๔	กรรมการ
4.13	นายชัยวัฒน์ งามสวัสดิ์ อาสาปศุสัตว์ หมู่ที่ ๑๕	กรรมการ
4.14	นายประสิทธิ์ ไสยาสน์ เจ้าพนักงานสัตวบาล	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ฉีดฮอร์โมนคุมกำเนิด ทำหมันถาวรให้แก่สุนัขและแมว ตลอดจนให้ความรู้แก่เจ้าของสุนัข-แมว และรวบรวมผลในการปฏิบัติงาน พร้อมปัญหาอุปสรรค

5. **คณะกรรมการฝ่ายการปฏิบัติงาน**

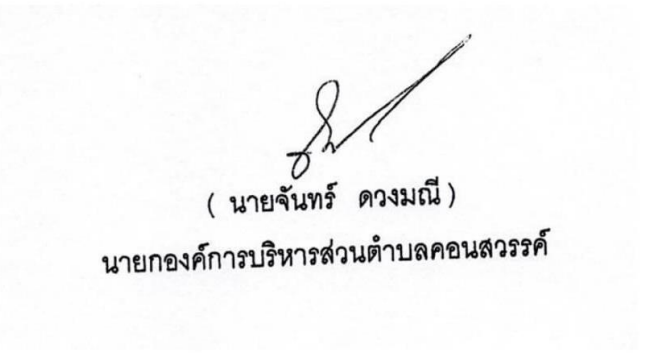
5.1	นางสาววาสนา ภูมิคอนสาร	ประธานกรรมการ
5.2	นางสาวอุ่นเรือน เพียงสุวรรณ์	กรรมการ
5.3	นายพิชิต แก้วอรุณ	กรรมการ
5.4	นายสถิต ทองดีนอก	กรรมการ
5.5	นายขุน แงมชัยภูมิ	กรรมการ
5.6	นายจรัส เทียมชัยภูมิ	กรรมการและเลขานุการ

มีหน้าที่ จัดหาอาหาร น้ำดื่ม ต้อนรับคณะทำงาน เจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องและประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ หรืองานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

ให้บุคคลที่มีรายชื่อตามคำสั่ง ได้ปฏิบัติหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายให้เกิดผลดีทางราชการและประชาชนโดยส่วนรวมในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์ต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2553 เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2553

(นายจันทร์ ดวงมณี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคอนสวรรค์

2. ระดับจังหวัด

เอกสารแนบที่ 5

คำสั่งจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่ ๒๙๗๗ / ๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมป้องกันแก้ไขปัญหาโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

เนื่องจากโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน เป็นโรคที่มีความสำคัญทางด้านสาธารณสุข มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ เช่น โรคไข้หวัดนก โรคพิษสุนัขบ้า รวมทั้งโรคอุบัติใหม่ โรคสัตว์แปลกถิ่นอื่นๆ ซึ่งเป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ต้องมีมาตรการและการดำเนินการในการควบคุมป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเฝ้าระวังโรค ป้องกัน ควบคุมและแก้ไขปัญหาโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรให้มีคณะกรรมการควบคุมป้องกันแก้ไขปัญหาโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑.๑ ปศุสัตว์เขต ๘	กรรมการ
๑.๒ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ที่ ๑๑	กรรมการ
๑.๓ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ภาคใต้ตอนบน	กรรมการ

๒. คณะกรรมการระดับจังหวัด

๒.๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี	ประธานกรรมการ
๒.๒ รองผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการ
๒.๓ ปลัดจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๔ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๕ ผู้แทนมณฑลทหารบกที่ ๔๕	กรรมการ
๒.๖ หัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดฯ	กรรมการ
๒.๗ ท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๘ ผู้อำนวยการสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดฯ	กรรมการ
๒.๙ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๑๐ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๑๑ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๑๒ ศึกษาธิการจังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๑๓ ประชาสัมพันธ์จังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการ
๒.๑๔ ปศุสัตว์จังหวัดสุราษฎร์ธานี	กรรมการและเลขานุการ
๒.๑๕ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาสุขภาพสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑๖ หัวหน้างานควบคุมโรคติดต่อ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฯ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๓. คณะกรรมการระดับอำเภอ

๓.๑ นายอำเภอ	ประธานกรรมการ
๓.๒ ท้องถิ่นอำเภอ	กรรมการ
๓.๓ นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่	กรรมการ
๓.๔ เกษตรอำเภอ	กรรมการ
๓.๕ ประธานชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ
๓.๖ สาธารณสุขอำเภอ	กรรมการ
๓.๗ ปศุสัตว์อำเภอ	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดมาตรการ แนวทางดำเนินงาน วางแผนการปฏิบัติงาน และดำเนินการในการควบคุม ป้องกันแก้ไขปัญหาโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๒. สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัด

๒. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๓. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนการดำเนินงานตามที่คณะกรรมการร้องขอ

๔. เชิญเจ้าหน้าที่ บุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาให้ข้อมูลหรือให้ความร่วมมือด้านอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการร้องขอ

๕. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายอวยชัย อินทร์นาค)
ผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก 13 แนวทางการสำรวจความรู้ประชาชนเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า

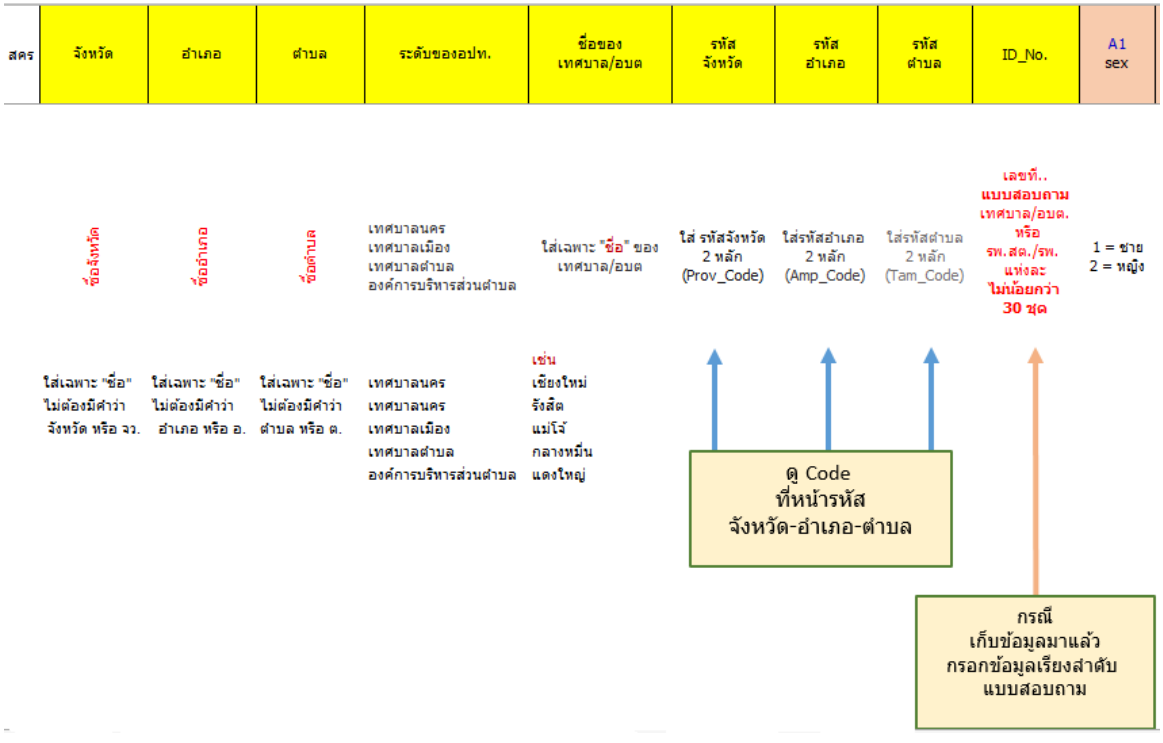
1. วิธีการสำรวจความรู้ประชาชนเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า

เป้าหมาย: ประชาชนทั่วไปทุกกลุ่มอายุที่มีอายุมากกว่า 15 ปี

วิธีการสำรวจ: สามารถทำการสำรวจโดยกำหนดจำนวนรพ./รพ.สต./หน่วยบริการ อย่างน้อยตำบลละ 30 ชุด โดยใช้แบบทดสอบความรู้ตามที่กรมควบคุมโรคได้จัดเตรียมไว้ให้

วิธีการคีย์: คีย์ข้อมูลที่สำรวจลงในตาราง ระบบจะตรวจและคำนวณคะแนนให้ กรณีต้องการนำ File ของแต่ละสถานบริการมารวมกันเพื่อการคำนวณผลระดับจังหวัด เขต สามารถ Copy และวาง Record วางต่อกันลงมาได้เลย สามารถคำนวณอัตโนมัติได้ 10,000 แบบสอบถาม โดยมีวิธีการลงคะแนนดังนี้

วิธีการคำนวนคะแนน: เมื่อทำการกรอกข้อมูลลี่ได้จากการสำรวจประชาชนแล้ว ระบบจะคำนวนคะแนนเฉลี่ยที่ได้โดยอัตโนมัติ โดยเกณฑ์ของพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องมีผู้ที่ตอบแบบสอบถามไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่มีคะแนนผลการสำรวจความรู้ในส่วนที่ 2 มากกว่า 8 คะแนน

A2 Age	A3 Education	A4 Occupa	A5 เลี้ยงหรือไม่	A5.2.1 เลี้ยงสุนัข (ตัว)	A5.2.2 เลี้ยงแมว (ตัว)	A6 ฉีดยา ทุกตัวหรือไม่	A6.1 ทุกตัวโดย	A6.2 ฉีดบางตัว เพราะ	A6.3 ไม่เคยฉีด เพราะ
	ระดับการศึกษา	อาชีพหลัก	เลี้ยงสุนัข-แมว			น่าสุนัข-แมว ไปฉีดวัคซีนทุกตัว	ฉีดทุกตัว	ฉีดเป็นบางตัว	ไม่เคยฉีดวัคซีน
อายุ (ปี)	1= ประถม 2= ม.ต้น 3= ม.ปลาย/ปวช. 4= อนุ/ปวส 5= ป.ตรี 6= สูงกว่า ป.ตรี	1= ไม่ได้ประกอบอาชีพ 2= เกษตรกร 3= ข้าราชการ 4= พนง.บ.เอกชน / รัฐวิสาหกิจ 5= รับจ้าง 6= ค้าขาย 7= นร. / นศ. 8= อื่นๆ	1= ไม่เลี้ยง (ข้ามไปข้อ 8) 2= เลี้ยง	ใส่ ตัวเลข จำนวน (ตัว)	ใส่ ตัวเลข จำนวน (ตัว)	8.1= ทุกปี 8.2= บางตัว 8.3= ไม่เคย	1= พาไปฉีดเอง 2= มี จนท.มาฉีดให้ ที่บ้าน	1= เดินทางไม่สะดวก 2= ค่าใช้จ่ายสูง 3= จับสัตว์ไม่ได้ 4= ไม่ทราบว่าต้องฉีดวัคซีน 5= อื่นๆ	1= เดินทางไม่สะดวก 2= ค่าใช้จ่ายสูง 3= จับสัตว์ไม่ได้ 4= อื่นๆ

กรณีตอบว่า
1=ไม่เลี้ยง
ให้ข้ามไปตอบข้อ 8

ดังนั้นเวลากรอกข้อมูล
ขอให้ตรวจสอบข้อที่ต้องข้ามด้วย

A7 ฉีดทุกปีหรือไม่	A7.2 ฉีดบางปีเพราะ	A8 ถูกกัดหรือไม่	A8.2 เคย โดยเป็น	A9 ปฏิบัติอย่างไร	A9.1 ไปพบแพทย์	A9.2.1 ไม่พบแพทย์ล้างแผล
น่าสุนัข-แมว ไปฉีดวัคซีนทุกปี	ฉีดบางปีเพราะ	ใน 6 เดือนที่ผ่านมา เคยถูกสุนัขแมวกัดหรือข่วนหรือไม่		เมื่อถูกสุนัขกัดข่วน ท่านปฏิบัติตนอย่างไร	ไปพบแพทย์	ไม่พบแพทย์แต่ล้างแผล
1= ฉีดทุกปี 2 =ฉีดบางปี	1= เดินทางไม่สะดวก 2= ค่าใช้จ่ายสูง 3= จับสัตว์ไม่ได้ 4= ไม่ทราบว่าต้องฉีดทุกปี 5=ลืมนัด/จำวันฉีดไม่ได้ 6=อื่นๆ	1= ไม่เคย 2= เคย	1= สัตว์เลี้ยงของตนเอง 2= สัตว์เลี้ยงบ้านอื่น 3= สัตว์จรจัด/สัตว์ไม่มีเจ้าของ	1= ไปพบแพทย์ 2=ไม่ไปพบแพทย์	1= ทันทีที่ถูกกัด 2= ภายใน 2 วัน 3= ภายใน 3-7 วัน 4= มากกว่า 7 วัน	1= ล้างแผล

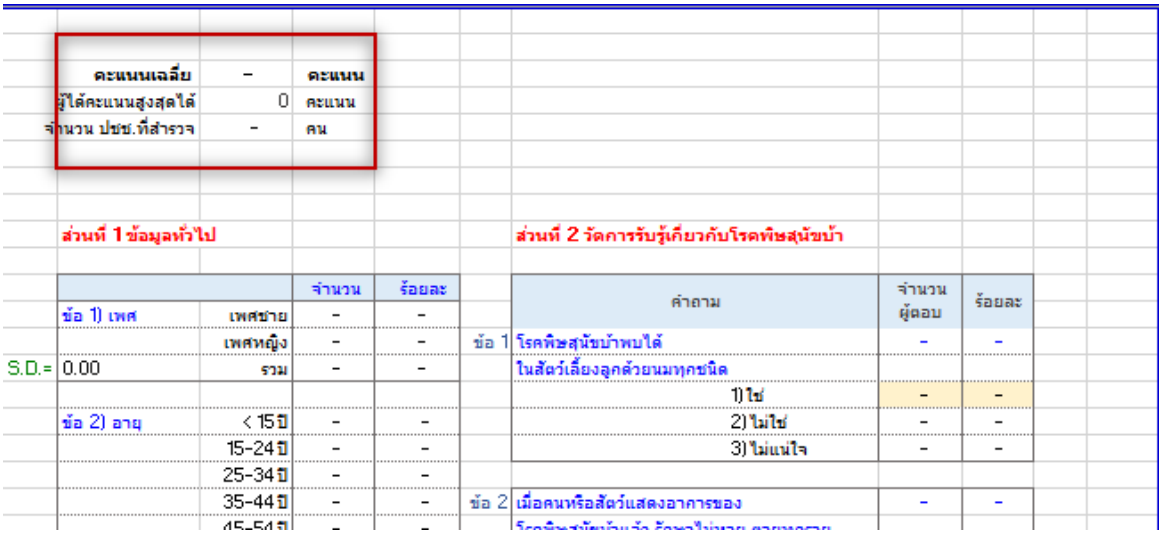
A9.2.2 ไม่พบแพทย์ ใส่ยา	A9.2.3 ไม่พบแพทย์ สังเกตุอาการสุนัข	A9.2.4 ไม่ทำอะไรเพราะ..	A10 สาเหตุถูกกัด	A11 รับความรู้	A11.2 รับผ่าน คนในครอบครัว	A11.2 รับผ่าน อสม	A11.3 รับผ่าน กำนัน
ไม่พบแพทย์แต่ใส่ยา	ไม่พบแพทย์แต่สังเกตุอาการสุนัข	ไม่ทำอะไร			เคยผ่านทาง	เคยผ่านทาง	เคยผ่านทาง
1= ใส่ยา	1=สังเกตุอาการสุนัข	1= ไม่ทำอะไร	1= ไปแหย่ให้โมโห 2= ไปเหยียบหางหรือส่วนอื่นๆ 3= ไปแยกสัตว์ที่กำลังกัดกัน 4= ไปหยิบจานอาหาร 5= สัตว์วิ่งมากัดเอง 6= เข้าไปในบ้าน บริเวณที่สัตว์อยู่	1= ไม่เคย 2= เคย	1=คนในครอบครัว	1=อสม	1=กำนัน ผญ.บ้าน

A11.4 รับผ่าน จนท.สธ.	A11.5 รับผ่าน TV	A11.6 รับผ่าน วิทยุ	A11.7 รับผ่านหอกระจายข่าว	A11.8 รับผ่าน สื่อโซเชียล	A11.9 อปท.	B1	B2	B3	B4	B5	B6	B7	B8	B9	B10
เคยผ่านทาง	เคยผ่านทาง	เคยผ่านทาง	เคยผ่านทาง	เคยผ่านทาง	เคยผ่านทาง										
1=จนท.สธ.	1=โทรทัศน์	1=วิทยุ	1=หอกระจายข่าว	1=สื่อโซเชียล	1=อปท. (เทศบาล หรือ อบต.)										

1 = ใช่
2 = ไม่ใช่
3 = ไม่แน่ใจ

2. การรายงานผลการสำรวจความรู้ประชาชน

ในตารางการใส่ผลการสำรวจความรู้ประชาชน จะสามารถคำนวนผลการสำรวจได้โดยอัตโนมัติ ดังนั้น ในการจัดทำเอกสารประกอบการประเมินพื้นที่ปลอดโรค สามารถถ่ายภาพหน้าจอเพื่อแนบเป็นหลักฐานได้ ตามภาพ

คะแนนเฉลี่ย	-	**คะแนน**
ผู้ได้คะแนนสูงสุดได้	0	คะแนน
จำนวน ปชช.ที่สำรวจ	-	คน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

		จำนวน	ร้อยละ
ข้อ 1) เพศ	เพศชาย	-	-
	เพศหญิง	-	-
S.D.= 0.00	รวม	-	-
ข้อ 2) อายุ	< 15 ปี	-	-
	15-24 ปี	-	-
	25-34 ปี	-	-
	35-44 ปี	-	-

ส่วนที่ 2 วัดการรับรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า

	คำถาม	จำนวนผู้ตอบ	ร้อยละ
ข้อ 1	โรคพิษสุนัขบ้าพบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด	-	-
	1) ใช่	-	-
	2) ไม่ใช่	-	-
	3) ไม่แน่ใจ	-	-
ข้อ 2	เมื่อคนหรือสัตว์แสดงอาการของโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว รักษาไม่หาย ตายหมดทุกราย	-	-

3. แบบสำรวจความรู้ประชาชนเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า

แบบสอบถาม การรับรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจการรับรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าของประชาชน

โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน ( ) , ❑ และเติมคำลงในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

เทศบาล (นคร/เมือง/ตำบล) / อบต. ..... แขวง/ตำบล.....

เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

1. เพศ ❑ 1) ชาย ❑ 2) หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
   - ❑ 1) ต่ำกว่าประถมศึกษา
   - ❑ 2) ประถมศึกษา
   - ❑ 3) มัธยมศึกษาตอนต้น
   - ❑ 4) มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.
   - ❑ 5) อนุปริญญา / ปวส.
   - ❑ 6) ปริญญาตรี
   - ❑ 7) สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพหลัก
   - ❑ 1) ไม่ได้ประกอบอาชีพ
   - ❑ 2) เกษตรกร
   - ❑ 3) ข้าราชการ
   - ❑ 4) พนักงานบริษัทเอกชน /รัฐวิสาหกิจ
   - ❑ 5) รับจ้าง
   - ❑ 6) ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว
   - ❑ 7) นักเรียน / นักศึกษา
   - ❑ 8) อื่นๆ
5. ท่านเลี้ยงสุนัข หรือแมว หรือไม่
   - ❑ 1) ไม่เลี้ยง (ข้ามไปตอบข้อ 8)
   - ❑ 2) เลี้ยง ได้แก่ ❑ 2.1) สุนัข จำนวน.....ตัว ❑ 2.2) แมว จำนวน.....ตัว
6. ท่านนำสุนัข/แมวไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า **ทุกตัว** หรือไม่
   - ❑ 1) ฉีดทุกตัว โดย ❑ 1.1) พาไปฉีดเอง ❑ 1.2) มีเจ้าหน้าที่มาฉีดให้ที่บ้าน
   - ❑ 2) ฉีดเป็นบางตัว เพราะ ❑ 2.1) เดินทางไม่สะดวก ❑ 2.2) ค่าใช้จ่ายสูง ❑ 2.3) จับสัตว์ไปฉีดไม่ได้ ❑ 2.4) อื่นๆ
   - ❑ 3) ไม่เคยฉีดวัคซีน เพราะ ❑ 3.1) เดินทางไม่สะดวก ❑ 3.2) ค่าใช้จ่ายสูง ❑ 3.3) จับสัตว์ไปฉีดไม่ได้ ❑ 3.4) ไม่ทราบว่าต้องฉีดวัคซีน ❑ 3.5) อื่นๆ

7. ท่านนำสุนัข/แมวไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า **ทุกปี** หรือไม่

❑ 1) ฉีดทุกปี

❑ 2) ฉีดเป็นบางปี เพราะ ❑ 2.1) เดินทางไม่สะดวก ❑ 2.2) ค่าใช้จ่ายสูง ❑ 2.3) จับสัตว์ไปฉีดไม่ได้ ❑ 2.4) ไม่ทราบว่าต้องฉีดทุกปี ❑ 2.5) ลืมนัด/จำวันฉีดไม่ได้ ❑ 2.6) อื่นๆ

8. ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยถูกสุนัข/แมว กัด-ข่วน หรือไม่

❑ 1) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 11)

❑ 2) เคย โดยเป็น ❑ 2.1) สัตว์เลี้ยงของตนเอง ❑ 2.2) สัตว์เลี้ยงบ้านอื่น ❑ 2.3) สัตว์จรจัด/สัตว์ไม่มีเจ้าของ

9. เมื่อท่านถูกสุนัข/แมวกัด-ข่วน ท่านปฏิบัติตนอย่างไร

❑ 1) ไปพบแพทย์ ❑ 1.1) ทันที ที่ถูกกัด-ข่วน ❑ 1.2) ภายใน 2 วัน หลังถูกกัด-ข่วน ❑ 1.3) ภายใน 3-7 วัน หลังถูกกัด-ข่วน ❑ 1.4) มากกว่า 7 วัน

❑ 2) ไม่ได้ไปพบแพทย์ แต่... (ตอบได้หลายข้อ) ❑ 2.1) ล้างแผล ❑ 2.2) ใส่ยาฆ่าเชื้อ เช่น เบตาดีน ❑ 2.3) สังเกตอาการสุนัข/แมวที่กัดข่วน ❑ 2.4) ไม่ได้ทำอะไรเลย

10. สาเหตุที่โดนสุนัข/แมวกัด-ข่วน คือ

❑ 1) ไปแหย่ให้โมโห ❑ 2) ไปเหยียบหาง หรือส่วนอื่นๆ ❑ 3) ไปแยกสัตว์ที่กำลังกัดกัน ❑ 4) ไปหยิบจานอาหาร ❑ 5) สัตว์วิ่งมากัดเอง ❑ 6) เข้าไปในบ้าน/บริเวณที่สัตว์อยู่

11. ในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ท่านเคยได้รับความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าหรือไม่

❑ 1) ไม่เคย

❑ 2) เคย ผ่านทาง (ตอบได้หลายข้อ) ❑ 2.1) คนในครอบครัว ❑ 2.2) อสม. ❑ 2.3) กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ❑ 2.4) เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ❑ 2.5) โทรทัศน์ ❑ 2.6) วิทยุ ❑ 2.7) หอกระจายข่าว ❑ 2.8) โซเชียลมีเดีย ❑ 2.9) เทศบาล/อบต.

ส่วนที่ 2 การรับรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อ	คำถาม	ใช่ (1)	ไม่ใช่ (2)	ไม่แน่ใจ (3)
1	โรคพิษสุนัขบ้าพบได้ในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด			
2	เมื่อคนหรือสัตว์แสดงอาการของโรคพิษสุนัขบ้าแล้ว รักษาไม่หาย ตายทุกราย			
3	โรคพิษสุนัขบ้าติดต่อได้โดยการถูกสุนัขบ้ากัด ข่วน หรือเลียบาดแผล			
4	สุนัขบ้ามีอาการได้ทั้งแบบดุร้ายและแบบเซื่องซึม			
5	ลูกสุนัขที่อายุต่ ากว่า 3 เดือน เป็นโรคพิษสุนัขบ้าไม่ได้			
6	สุนัขที่มีเจ้าของ มักไม่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า			
7	หากเลี้ยงสุนัข ในปีแรกต้องพาไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า 2 ครั้ง ปีถัดไป ฉีดปีละ 1 ครั้ง			
8	หากถูกสุนัขไม่มีเจ้าของกัด-ข่วน แล้วไม่ไปพบแพทย์ จะมีโอกาสเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าได้			
9	หากถูกสุนัขบ้าข่วนเป็นแผลเพียงเล็กน้อย ให้ล้างแผลและใส่ยาฆ่าเชื้อ โดยไม่ต้องไปพบแพทย์			
10	หากถูกสุนัขจรจัดกัด ค่อยไปพบแพทย์เมื่อมีเวลาว่างหรือมีเงินเพียงพอกับค่ารักษาพยาบาลก่อนก็ได้			

ขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก
14

เอกสารประกอบการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

คำสั่งจังหวัด...
ที่...../๒๕๖๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า
ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี

ตามที่ได้มีการผลักดันการดำเนินงานกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย และการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ภายใต้การขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี โดยได้ออกหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานในการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในระดับท้องถิ่นและระดับอำเภอเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี โดยมีองค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น

<u>องค์ประกอบ</u>

(๑) ปลัดอำเภอ	ประธานกรรมการ
(๒) ผู้แทนท้องถิ่นอำเภอ	กรรมการ
(๓) ผู้แทนสาธารณสุขอำเภอ	กรรมการ
(๔) กำนัน	กรรมการ
(๕) ผู้แทนปศุสัตว์อำเภอ	กรรมการ และเลขานุการ

<u>หน้าที่และอำนาจ</u>

(๑) เรียกดู ตรวจสอบ ร้องขอเอกสารการขอประเมินเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอประเมิน

(๒) ประเมินพื้นที่ในระดับท้องถิ่นเพื่อเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตามเอกสารหรือหลักฐานที่ได้รับ

(๓) ติดตาม...

(๓) ติดตามสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าและการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ของพื้นที่ที่ผ่านการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า เพื่อรักษาสถานภาพการเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง หรือเมื่อพบการระบาดในพื้นที่

(๔) ประสานคณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น เพื่อพิจารณารับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในกรณีที่พื้นที่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า หรือเพิกถอนการรับรองเมื่อพบพื้นที่ที่ไม่สามารถรักษาสถานภาพการเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ และติดตามผล

(๕) รายงานผลการประเมินและรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้หน่วยงานที่ขอประเมินและรับรอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบ

(๖) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น

<u>องค์ประกอบ</u>

(๑) นายอำเภอ	ประธานกรรมการ
(๒) ท้องถิ่นอำเภอ	กรรมการ
(๓) สาธารณสุขอำเภอ	กรรมการ
(๔) เกษตรอำเภอ	กรรมการ
(๕) ปศุสัตว์อำเภอ	กรรมการ
	และเลขานุการ

<u>หน้าที่และอำนาจ</u>

(๑) เรียกดู ตรวจสอบ ร้องขอเอกสารประกอบการขอรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจากคณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น เพื่อประกอบการพิจารณารับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(๒) ออกเอกสารรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(๓) เพิกถอนเอกสารรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า กรณีท้องถิ่นนั้นไม่สามารถรักษาสถานภาพการปลอดโรคได้ ตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(๔) รายงานผลการรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้หน่วยงานที่ขอประเมินและรับรอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบ

(๕) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๓. คณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ

<u>องค์ประกอบ</u>

(๑) ปลัดจังหวัด	ประธานกรรมการ
(๒) ผู้แทนท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการ
(๓) ผู้แทนสาธารณสุขจังหวัด	กรรมการ
(๔) ผู้แทนเกษตรจังหวัด	กรรมการ
(๕) ผู้แทนปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
	และเลขานุการ

หน้าที่และ...

หน้าที่และอำนาจ

(๑) เรียกดู ตรวจสอบ ร้องขอเอกสารการขอประเมินเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อำเภอที่ขอประเมิน

(๒) ประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ ตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตามเอกสารหรือหลักฐานที่ได้รับ

(๓) ติดตามสถานภาพการปลอดโรคพิษสุนัขบ้าและการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ของพื้นที่ที่ผ่านการประเมินอำเภอปลอดโรคพิษสุนัขบ้าเพื่อรักษาสถานภาพการเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง หรือเมื่อพบการระบาดในพื้นที่

(๔) ประสานคณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ เพื่อการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในกรณีที่พื้นที่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า หรือเพิกถอนเมื่อพบพื้นที่ที่ไม่สามารถรักษาสถานภาพการเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ และติดตามผล

(๕) รายงานผลการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้หน่วยงานที่ขอประเมินและรับรองฯ รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบ

(๖) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๔. คณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ

องค์ประกอบ

(๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
(๒) ท้องถิ่นจังหวัด	กรรมการ
(๓) สาธารณสุขจังหวัด	กรรมการ
(๔) เกษตรจังหวัด	กรรมการ
(๕) ปศุสัตว์จังหวัด	กรรมการ
	และเลขานุการ

หน้าที่และอำนาจ

(๑) เรียกดู ตรวจสอบ ร้องขอเอกสารประกอบการขอรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจากคณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ เพื่อประกอบการพิจารณารับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(๒) ออกเอกสารรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ ตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(๓) เพิกถอนเอกสารรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ กรณีท้องถิ่นนั้นไม่สามารถรักษาสถานภาพการปลอดโรคได้ ตามหลักเกณฑ์การประเมินการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(๔) รายงานผลการรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้หน่วยงานที่ขอประเมินและรับรอง รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบ

(๕) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

( )

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

2. ตัวอย่าง แบบขอรับการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรับการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของ เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล .....

เรียน ปศุสัตว์อำเภอ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ผลการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตามแบบฟอร์มการประเมินฯ จำนวน.....แผ่น

๒. เอกสารหลักฐานผลการดำเนินงาน ประกอบการพิจารณา จำนวน.....แผ่น

ตามที่เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... ได้มีการดำเนินงานเพื่อการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และได้มีการร่วมกันประเมินตนเองตามแบบฟอร์มการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าโดยคณะกรรมการ/คณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับโรคพิษสุนัขบ้า พบว่า ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ที่สามารถประกาศเป็นท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ นั้น

ในการนี้ เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... ขอแสดงเจตจำนงในการขอรับการประเมิน และรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... ทั้งนี้ ได้แนบเอกสารหลักฐานผลการดำเนินงาน ประกอบการพิจารณาในการประเมินและรับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)

โทร. .....

โทรสาร .....

3. ตัวอย่าง หนังสือขอแจ้งผลการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอแจ้งผลการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

เรียน นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ตามที่หนังสือ.....ที่..... เรื่อง ขอรับการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... โดยได้มีการแสดงเจตจำนงในการขอเข้ารับการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น ขอแจ้งผลการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ..... ว่าคณะกรรมการฯ มีมติให้พื้นที่ดังกล่าว

❑ ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และจะแจ้งคณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น ต่อไป

❑ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยแนบผลการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และคณะกรรมการจะมีการประเมินครั้งต่อไป อีก 6 เดือน นับต่อจากวันที่แจ้งผลขอรับการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ..... ทั้งนี้ ขอให้ดำเนินการพร้อมส่งเอกสารหลักฐานผลการดำเนินงานเพิ่มเติมก่อนที่จะมีการประเมินอีกครั้ง ในระยะเวลาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

ปลัดอำเภอ.....

ประธานคณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)

โทร. .....

โทรสาร .....

สิ่งที่ส่งมาด้วย

ผลการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

อบต./เทศบาล..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... วันที่ประเมิน..... .....

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน		หมายเหตุ/การดำเนินงานหรือเอกสารเพิ่มเติม
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1. โรคพิษสุนัขบ้าในคน	1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต			
	1.2 ผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ ทุกราย ได้รับการตรวจวินิจฉัย			
2. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	2.1 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรับ เป็นระยะเวลา 2 ปี ติดต่อกัน			
	2.2 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เป็นระยะเวลา 2 ปี ติดต่อกัน			
	2.3 ระยะเวลาที่ตรวจไม่พบโรคในสัตว์			
3. การสำรวจสัตว์	3.1 สำรวจจำนวนสุนัขและแมวครอบคลุมพื้นที่			
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	4.1 ความครอบคลุมของการฉีดวัคซีนในสัตว์			
	4.2 การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์			
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.1 การบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่			
	5.2 การเฝ้าระวังสัตว์เคลื่อนย้ายเข้า-ออก พื้นที่			
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	6.1 การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน			
	6.2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์			
	6.3 ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า			

<u>หมายเหตุ</u> เทศบาล/อบต. ที่ผ่านการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง มีการดำเนินงานที่ ผ่านเกณฑ์ ทุกข้อ

4. ตัวอย่าง หนังสือขอแจ้งผลการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า แก่คณะกรรมการรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอแจ้งผลการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล.....

เรียน นายอำเภอ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน .....แผ่น

ตามที่หนังสือ.....ที่..... เรื่อง ขอรับการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของ เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... โดยได้มีการแสดงเจตจำนงในการขอเข้ารับการประเมินผ่านเกณฑ์พื้นที่พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

ในการนี้ เพื่อให้มีการดำเนินงานรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า คณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น ได้มีการจัดประชุมเพื่อลงมติการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และมีมติเห็นชอบให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... ผ่านเกณฑ์การประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ ได้แนบผลการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการรับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่พื้นที่ดังกล่าว ต่อไปด้วยจะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

ปลัดอำเภอ.....

ประธานคณะกรรมการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)

โทร. .....

โทรสาร .....

ส่งที่ส่งมาด้วย

ผลการประเมินท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

อบต./เทศบาล..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด..... วันที่ประเมิน.....

เกณฑ์การพิจารณา	ตัวชี้วัด	ผลการประเมิน		หมายเหตุ/การดำเนินงาน หรือเอกสารเพิ่มเติม
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1. โรคพิษสุนัขบ้าในคน	1.1 จำนวนผู้เสียชีวิต			
	1.2 ผู้เสียชีวิตด้วยโรคไข้สมองอักเสบไม่ทราบสาเหตุ (A86) ได้รับการตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าทางห้องปฏิบัติการ			
2. โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์	2.1 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรับ เป็นระยะเวลา 2 ปี ติดต่อกัน			
	2.2 จำนวนสัตว์ที่ส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าเชิงรุก เป็นระยะเวลา 2 ปี ติดต่อกัน			
	2.3 ระยะเวลาที่ตรวจไม่พบโรคในสัตว์			
3. การสำรวจสัตว์	3.1 สำรวจจำนวนสุนัขและแมวครอบคลุมพื้นที่			
4. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคในสัตว์	4.1 ความครอบคลุมของการฉีดวัคซีนในสัตว์			
	4.2 การบริหารจัดการวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์			
5. การควบคุมจำนวนประชากรสุนัข	5.1 การบริหารจัดการสุนัขไม่มีเจ้าของในพื้นที่			
	5.2 การเฝ้าระวังสัตว์เคลื่อนย้ายเข้า-ออก พื้นที่			
6. ความยั่งยืนของการปลอดโรคพิษสุนัขบ้า	6.1 การบูรณาการระหว่างหน่วยงาน			
	6.2 การสื่อสารความเสี่ยงและประชาสัมพันธ์			
	6.3 ประชาชนมีความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า			

<u>หมายเหตุ</u> เทศบาล/อบต. ที่ผ่านการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า หมายถึง มีการดำเนินงานที่ ผ่านเกณฑ์ ทุกข้อ

5. ตัวอย่าง หนังสือขอแจ้งผลการรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอแจ้งผลการรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

เรียน นายกเทศมนตรี/นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศนียบัตร รับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น จำนวน.....แผ่น

ตามที่หนังสือ.....ที่..... เรื่อง ขอแจ้งผลการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยมีผลการประเมินให้ของ เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ..... ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น พิจารณาแล้วว่า เห็นควรรับรองให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล..... ผ่านเกณฑ์ท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ การรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะมีผล ๑ ปี นับจากวันที่ได้มีการลงนามในหนังสือแจ้งผลการรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

นายอำเภอ.....

ประธานคณะกรรมการรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)

โทร. .....

โทรสาร .....

คณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น

ขอรับรองว่า

เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล.....

เป็นพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในระดับท้องถิ่น
ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน
ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖.....

ให้ไว้ ณ วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖.....

(.....)
นายอำเภอ .....
ประธานคณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
ท้องถิ่นอำเภอ .....
คณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
สาธารณสุขอำเภอ .....
คณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
เกษตรอำเภอ .....
คณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
ปศุสัตว์อำเภอ .....
เลขานุการคณะกรรมการรับรองฯ

6. ตัวอย่าง หนังสือขอรับการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรับการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของอำเภอ.....

เรียน ปศุสัตว์จังหวัด.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
หรือใบประกาศรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน.....แห่ง

ตามที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ.....ได้มีการดำเนินงานผลักดันการสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้ได้รับการประกาศรับรองเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยในปีงบประมาณ พ.ศ .....ได้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในอำเภอ..... ได้รับการรับรองเป็นท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน.....แห่ง นั้น

ในการนี้ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ..... ขอแสดงเจตจำนงในการขอรับการประเมิน และรับรองอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ เอกสารรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า หรือใบประกาศรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

ปศุสัตว์อำเภอ.....

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)
โทร. .....
โทรสาร .....

7. ตัวอย่าง หนังสือขอแจ้งผลการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอแจ้งผลการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

เรียน ปศุสัตว์อำเภอ.....

ตามที่หนังสือ.....ที่..... เรื่อง ขอรับการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของอำเภอ..... โดยได้มีการแสดงเจตจำนงในการขอเข้ารับการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ ขอแจ้งผลการประเมินอำเภอปลอดโรคพิษสุนัขบ้าของอำเภอ..... ว่าคณะกรรมการฯ มีมติให้พื้นที่ดังกล่าว

❑ ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และจะมีการแจ้งคณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ ต่อไป

❑ ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ขอให้ส่งเอกสารรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่น หรือใบประกาศรับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับท้องถิ่น จำนวน ..... แห่ง เพิ่มเติมอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

ปลัดจังหวัด.....

ประธานคณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)

โทร. .....

โทรสาร .....

8. ตัวอย่าง หนังสือขอแจ้งผลการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า แก่คณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอแจ้งผลการประเมินอำเภอปลอดผ่านเกณฑ์พื้นที่โรคพิษสุนัขบ้าของอำเภอ.....

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาเอกสารรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน.....แผ่น

2. สำเนาใบประกาศนียบัตรรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน.....แผ่น

ตามที่หนังสือ.....ที่..... เรื่อง ขอรับการประเมินท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่โรคปลอดโรคพิษสุนัขบ้าขออำเภอ..... โดยได้มีการแสดงเจตจำนงในการขอเข้ารับการประเมินพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่โรคปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

ในการนี้ เพื่อให้มีการดำเนินงานรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่โรคปลอดโรคพิษสุนัขบ้า คณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ ได้มีการจัดประชุมเพื่อลงมติการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า และได้มีมติเห็นชอบให้อำเภอ..... ผ่านเกณฑ์การประเมินอำเภอปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ ได้แนบสำเนาเอกสารรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า/สำเนาใบประกาศนียบัตรรับรองท้องถิ่นผ่านเกณฑ์พื้นที่โรคปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการต่อไปด้วยจะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

ปลัดจังหวัด.....

ประธานคณะกรรมการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับท้องถิ่น

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)

โทร. .....

โทรสาร .....

9. ตัวอย่าง หนังสือขอแจ้งผลการรับรองอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่โรคปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

(ร่าง)

ที่ (อักษรย่อ เลขที่หน่วยงาน)/ ที่อยู่หน่วยงาน

.....

มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอแจ้งผลการรับรองอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

เรียน ปศุสัตว์อำเภอ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศนียบัตร รับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ จำนวน ..... แผ่น

ตามที่หนังสือ.....ที่..... เรื่อง ขอแจ้งผลการประเมินอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยมีผลการประเมินให้อำเภอ..... ผ่านเกณฑ์การประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า นั้น

ในการนี้ คณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับทอำเภอ พิจารณาแล้วว่าเห็นควรรับรองให้อำเภอ..... เป็นพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ การรับรองอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าจะมีผล ๑ ปี นับจากวันที่ได้มีการลงนามในหนังสือแจ้งผลการรับรองอำเภอผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงลายมือชื่อ

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

ประธานคณะกรรมการรับรองอำเภอปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ชื่อหน่วยงาน (เจ้าของเรื่อง)

โทร. .....

โทรสาร .....

คณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ

ขอรับรองว่า

อำเภอ.....

เป็นพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในระดับอำเภอ
ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน
ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖.....

ให้ไว้ ณ วันที่..... เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖.....

(.....)
ผู้ว่าราชการจังหวัด .....
ประธานคณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
ท้องถิ่นจังหวัด .....
คณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
สาธารณสุขจังหวัด .....
คณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
เกษตรและสหกรณ์จังหวัด .....
คณะกรรมการรับรองฯ

(.....)
ปศุสัตว์จังหวัด .....
เลขานุการคณะกรรมการรับรองฯ

10. ตัวอย่าง ตัวอย่างในประกาศ รับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

10.1 ประกาศนียบัตร รับรองพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า สำหรับท้องถิ่น

10.2 ประกาศนียบัตร รับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ระดับอำเภอ

ประกาศนียบัตร

จังหวัด.....

ขอมอบประกาศนียบัตรนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

อำเภอ.....

ได้รับการรับรองเป็นพื้นที่ผ่านเกณฑ์พื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ในระดับอำเภอ
ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน
ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖...

ให้ไว้ ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ๒๕๖.....

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....(ชื่อจังหวัด).....

ประธานคณะกรรมการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าระดับอำเภอ

เอกสาร/หนังสืออื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

World Organization for Animal Health, (2011). *Chapter 7.7 Stray Dog Population Control*. Retrieved from Terrestrial Code Online Access: https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/?id=169&L=0&htmfile=chapitre_aw_stray_dog.htm

World Organization for Animal Health, (2019). *Terrestrial Code Online Access*. Retrieved from Chapter 8.14 Infection With Rabies Virus: https://www.oie.int/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/?id=169&L=0&htmfile=chapitre_rabies.htm

สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค, (2555). *แนวทางเวชปฏิบัติโรคพิษสุนัขบ้าและคำถามที่พบบ่อย.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, (2562). *คู่มือแนวทาง การบริหารจัดการสถานสงเคราะห์สัตว์.* กรุงเทพมหานคร.

สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, (2560). *แนวทางการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์.

คำสั่งกรมควบคุมโรค
ที่ ๙๔๐๗/๒๕๖๔
เรื่อง แต่งตั้งคณะที่ปรึกษา และคณะทำงานจัดทำคู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

ด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ถือเป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคนที่มีความสำคัญทั้งด้านสาธารณสุขและปศุสัตว์ ประกอบกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมถึงประเทศไทย ได้มีข้อตกลงร่วมกันในการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากภูมิภาค ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ สำหรับประเทศไทย มีการดำเนินงานเพื่อการควบคุมป้องกันโรคภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตรจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ทำให้สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา มีจำนวนคนและสัตว์ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าลดลงอย่างต่อเนื่อง และมีบางพื้นที่มีความพร้อมที่จะประกาศให้เป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าได้

เพื่อเป็นการผลักดัน และสร้างมาตรฐานในการประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนสร้างแนวทางการดำเนินงานสำหรับพื้นที่ที่มีความประสงค์ในการประกาศเป็นพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า อาศัยอำนาจความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ กรมควบคุมโรค จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะที่ปรึกษา และคณะทำงานจัดทำคู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยมีองค์ประกอบหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. คณะที่ปรึกษาจัดทำคู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
   - ๑.๑ อธิบดีกรมควบคุมโรค — ประธานคณะที่ปรึกษา
   - ๑.๒ อธิบดีกรมปศุสัตว์ — ที่ปรึกษา
   - ๑.๓ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น — ที่ปรึกษา
   - ๑.๔ รองอธิบดีกรมควบคุมโรคที่ได้รับมอบหมาย — ที่ปรึกษา
   - ๑.๕ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ที่ได้รับมอบหมาย — ที่ปรึกษา
   - ๑.๖ รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมาย — ที่ปรึกษา
   - ๑.๗ ผู้ทรงคุณวุฒิกรมควบคุมโรคที่ได้รับมอบหมาย — ที่ปรึกษา

๒. คณะทำงานจัดทำคู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า
   - ๒.๑ ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทั่วไป — ประธานคณะทำงาน
   - ๒.๒ ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ — ประธานคณะทำงานร่วม
   - ๒.๓ ผู้อำนวยการกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์ — คณะทำงาน
   - ๒.๔ ผู้อำนวยการกองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์ — คณะทำงาน

๒.๕ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๖ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	คณะทำงาน
๒.๗ นายพลายยงค์ สการะเศรณี ที่ปรึกษากองโรคติดต่อทั่วไป	คณะทำงาน
๒.๘ นางสาวอภิรมย์ พวงหัตถ์ ที่ปรึกษากองโรคติดต่อทั่วไป	คณะทำงาน
๒.๙ นางวิรงรอง หุ่นสุวรรณ อดีตผู้เชี่ยวชาญด้านโรคพิษสุนัขบ้า กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๑๐ ผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน (โรคพิษสุนัขบ้า) กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๑๑ นายพรพิรุณ ชินสอน สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๑๒ นายแสนศักดิ์ เหลืองเกื้อกูลชัย สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๑๓ นายเพิ่มศิลป์ บุญน้อม กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๑๔ นายชาคริต ภูมิศรีจันทร์ กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๑๕ นายจักรกริศน์ ไกรสนธิ์ กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์	คณะทำงาน
๒.๑๖ นางสาวภัชร์จิรัสม์ ธัชเมฆรัตน์ กองสาธารณสุขท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	คณะทำงาน
๒.๑๗ นางสาวธนาวดี ตันติทวีวัฒน์ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๒.๑๘ นางรัตนา ธีระวัฒน์ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๒.๑๙ นางสาววิมวิการ์ ศักดิ์ชัยนานนท์ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๒.๒๐ นางสาวรัตนพร ตั้งวังวิวัฒน์ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๒.๒๑ นางวรรณวิภา เทวะจินตนานนท์ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๒.๒๒ นางสาวชฎาภรณ์ เพียรเจริญ กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน
๒.๒๓ นางอรพิรุฬห์ ยุรชัย กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค	คณะทำงาน และเลขานุการ

๒.๒๔ นางสาวอรปวีณ์ สการะเศรณี คณะทำงาน
สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ และเลขานุการร่วม
๒.๒๕ นางสาวรัตนาภรณ์ สองแก้ว คณะทำงาน
กองสาธารณสุขท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และเลขานุการร่วม
๒.๒๖ นางสาวสุนทรี วีระกิจพาณิชย์ คณะทำงาน
สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์ และผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๒๗ นางสาวชนัดดา ตั้งวงศ์จุลเนียม คณะทำงาน
กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค และผู้ช่วยเลขานุการ

๓. หน้าที่และอำนาจ

๓.๑ กำหนดขอบเขต เนื้อหา ในการจัดทำหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และแนวทางการประเมินพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าในมิติต่างๆ

๓.๓ กำหนดขั้นตอน และแนวทางการรับรองพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

๓.๔ จัดทำและพัฒนาเนื้อหาคู่มือประกอบหลักเกณฑ์การสร้างพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า แนวทางการประเมินและรับรองพื้นที่ปลอดโรค ให้สอดคล้องกับกรอบหลักเกณฑ์ฯ ขององค์กรระหว่างประเทศ

๓.๕ อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายโอภาส การย์กวินพงศ์)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

บันทึก/Note

โปรดประเมินความพึงพอใจ
เพื่อการพัฒนาคู่มือฯ
ให้ตรงกับความต้องการของท่าน

คู่มือการสร้างและประเมินพื้นที่ ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

Ebook & Download